

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (1504) 1978 GRUODIS - DECEMBER 7 • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 25 ct.

Sugrįžtanti širdis

Lietuva yra tas retas kraštas, kuris buvo praradęs savo širdį, būtent, Vilnių, nuo pat valstybės pradžios suaugusį su visu kraštu. Vilniuje telkėsi ne tik politinė krašto valdžia, bet ir kultūriniai, moksliniai, religiniai centrai. Visi pripažįsta, kad Vilnius buvo senosios Lietuvos centras, kurio spinduliai sklido toli net už Lietuvos ribų. Istorikai, studijuodami Vilniaus praeitį, atskleidžia daug jo aspektų, rodančių centrinę jo poziciją. Vieną tokių jo pagrindinių aspektų išryškina Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis, kuri bus minima sekančiais metais, tačiau pasiruošimo darbai jau pradėti. Tai visų pirma kultūrinis-mokslinis aspektas, kuris praeities gyvenime nebuvo izoliuotas reiškinys. Drauge su juo ejo ir kiti aspektai, būtent, kultūrinis, religinis ir tautinis. Dėlto mokslinės institucijos sukakties minėjimas pajudins platų istorijos ruožą, dariusį įtakos visam Lietuvos gyvenimui. Šios sukakties proga lietuviškoji visuomenė tėvynėje ir išeivijoje galės plačiau ir giliau pažvelgti į tas reikšmingas įtakas, kurios prasidėjo prieš 400 metų ir tiesiogiai ar netiesiogiai visą laiką veikė Lietuvos valstybės bei tautos gyvenimą ir dabar tebeveikia. Tas žvilgsnis, apimęs ištisus keturis šimtmečius, nukels mus nuo įprastinių trumpos distancijos sukaikių ir įgalins matyti savo kraštą plačioje perspektyvoje.

VILNIAUS universiteto šviesa, pradžioje skirta Didžiajai Lietuvos Kunigaikštijai, nebuvo vientisa — ji švietė, silpnėjo, geso, stiprėjo ir veikė skirtingais etapais. Vilniaus universitetui pradžiavė Vilniaus kolegija ar akademija, vadovaujama vienuolių jėzuitų. Tame laikotarpyje akademijos bei vėliau universiteto pagrindinis uždavinys buvo religinio pobūdžio, būtent, skiešti mokslinę šviesą, tiesiančią kelius religiniam krašto atgimimui bei stiprėjimui. Šioje srityje vienuoliai jėzuitai daug pasiekė — suformavo krikščionikos orientacijos inteligentią, pažadino religinį Lietuvos atgimimą, tarnaudami žmonėms lietuvių, lenkų ir gudų kalbomis, o universitete dėstydami lotynų kalba. Tokie linkmės universitetas jau buvo gero kaimo pakilęs moksliškos srityje, gana plačiai išgarsėjęs, tačiau nelauktas popiežiaus Klemenso XIV aktas, panaikinęs 1773 m. jėzuitų ordiną, skaudžiai palietė ir Vilniaus uni-tą. Jį perėmė Lenkijos-Lietuvos edukacinė komisija, vėliau — Maskvos valdovai. Su tuo keitėsi ir un-to kryptis, pasukusi daugiau liberaline linkme, pabrėžiančia mokslinę bei kultūrinę veiklą. Pergvenęs savo krizę, Vilniaus universitetas vėl atsigavo. Nors jo dėstomoji kalba buvo lenkų, tačiau neturėjo ir lietuviškos dvasios, kuri rado savo išraišką domėjimisi Lietuvos praeitimi, istoriniais ir grožiniais raštais. Tame laikotarpyje išaugo stambių figūrų, turėjusių įtakos lietuvių tautos atgimimui.

TOKS buvo Vilniaus universitetas Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos rėmėse. Jis nebuvo tautinis, tačiau nesvetimas tautinei dvasiai, atbūndančiai ir visoje Europoje. Normali un-to raida nutraukė 1919 m. Pilsudskio surengtas karinis lenkų žygis į Vilnių ir jo užėmimas. Kaip karinis tos srities valdytojas, Pilsudskis atidūrė Vilniaus uni-tą, kuris jau nebebuvo tradicijos tęsėjas — tapo nacionaliniu lenkų židiniu. Tai buvo išplėsimas Lietuvos širdies, kuri ir seniau jau buvo apunkinta svetimųbių. Pokarinį įvykių grandinėje Vilnius grįžo Lietuvai, o su juo ir universitetas. Tai, galima sakyti, širdies sugrįžimas į savąjį organizmą. Normaliomis sąlygomis jos prigydymas būtų daug lengvesnis. Dabargi tas procesas turi vykti sovietinės okupacijos rėmėse. Vidslėlo jis vyksta ir, jeigu naikinanti letena kada nors jo nepalies, Vilniaus universitetas atliks ir tautinę misiją, kuri ištisus šimtmečius ejo daugiau tarptautiniais keliais. Tai mato ir kaimynai lenkai. Vieni jų šį procesą apgailestauja, kiti (nuosaikesnėji) kelia mintį, esą un-tas ateityje turėtų tapti D. L. Kunigaikštijos tradicijų tęsėju ir būti jos tautų (lenkų, lietuvių, gudų) šviesa. Mums gi atrodo, kad Vilnius su savo universitetu yra Lietuvos širdis, skirta organizmui, kuris šioje epochoje yra tautinis. Ir niekas neturėtų jį kėsintis. Tegu Lenkija ir Rusija gyvena savomis širdimis.

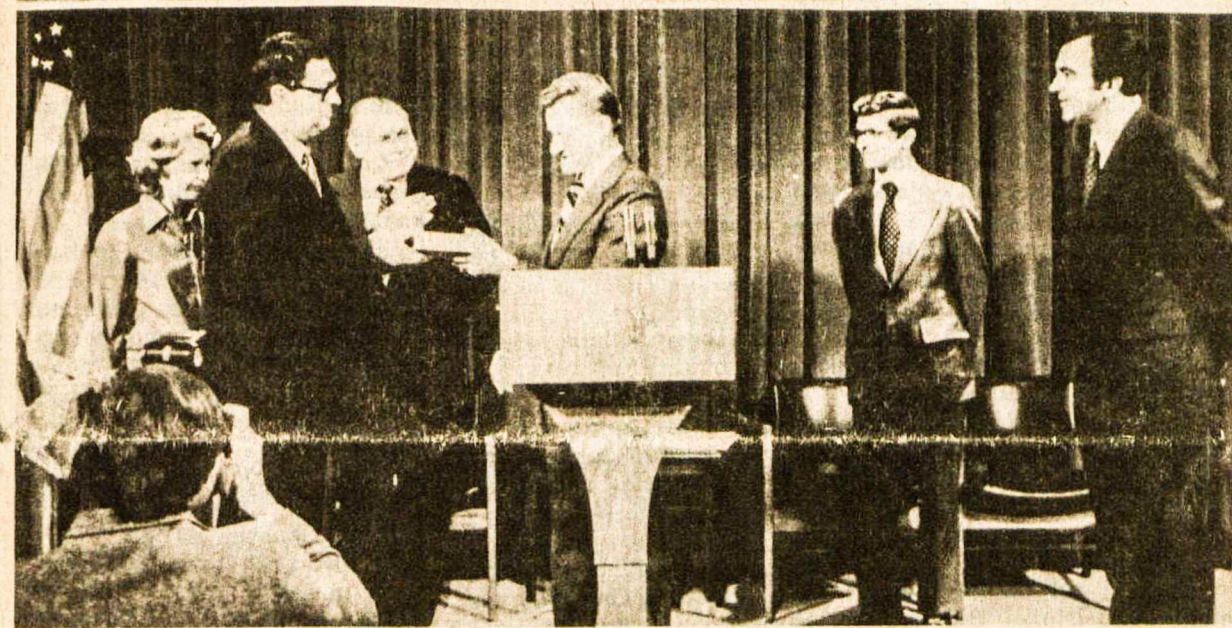
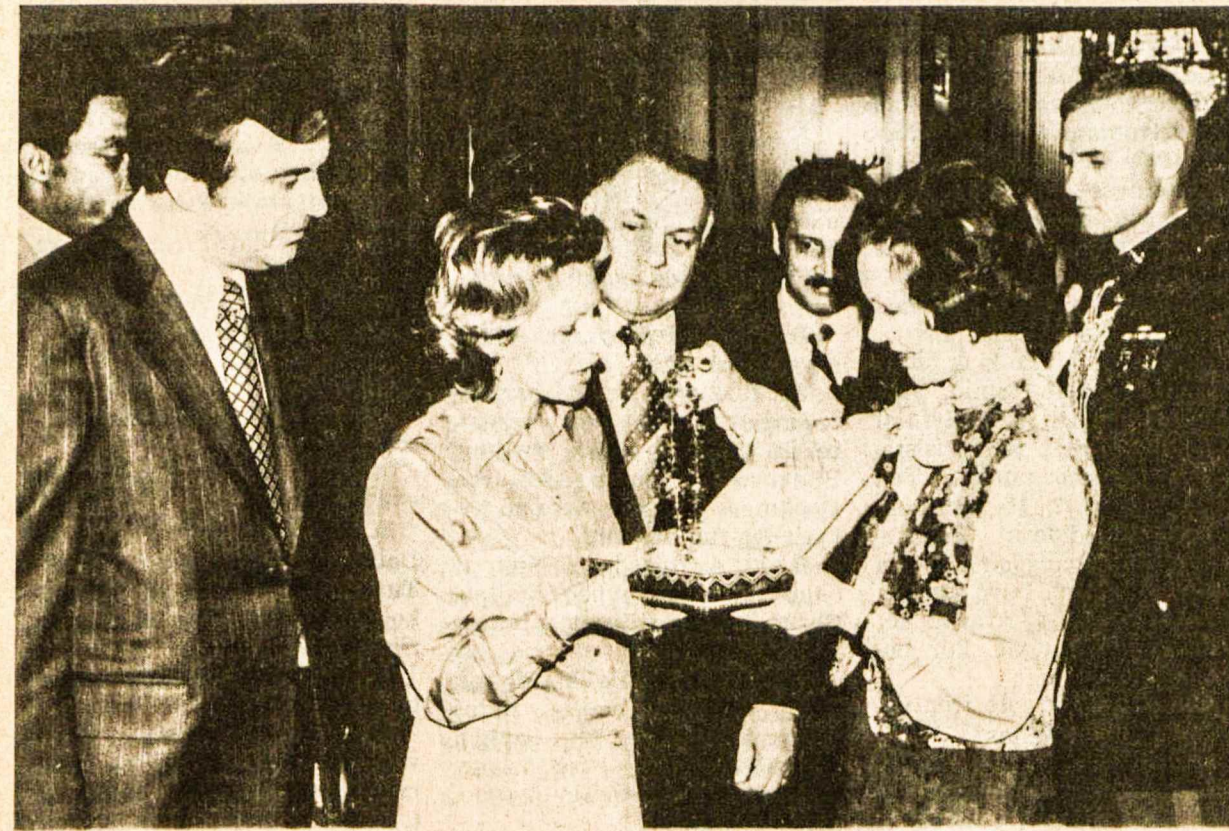
KANADOS ĮVYKIAI

Pasitarimai be nutarimų

Ekonominė Kanados premjerų konferencija Otavoje po trijų dienų buvo užbaigta be jokių esminių naujų nutarimų. Pagrindinis dėmesys teko ne kovai su infliacija ir nedarbu, o Alberto naftai. Prieš porą metų premjero P. E. Trudeau vyriausybė pasirašė sutartį su Alberto premjero P. Lougheedo vyriausybe, pagal kurią buvo leidžiamas statinės naftos pabranginimas vienu doleriu kas šeši mėnesiai, kol jos kaina susilygins su pasaulinės rinkos. Sekantis pabranginimas turėjo įvykti 1979 m. sausio 1 d. Praktiškai tai reiškia benzino ir namų šildymui naudojamos alyvos pabrangimą trim centais už galioną. Otavos konferencijoje premjeras P. E. Trudeau pranešė susitarimą su Alberta statinės naftos kainos padidinimą doleriu atidėti iki 1979 m. liepos 1 d., o kitu doleriu kainą padidinti 1980 m. sausio 1 d.

Prieš šį sumanymą pasisakė Ontario premjeras W. Davis ir kairieji lenkų provincijų premjerai. Jie pritarė pabranginimo atidėjimui, bet nenorėjo sutikti su antru kainos pakėlimu 1980 m. sausio 1 d. Spaudoje pasirodė komentarai, kad premjeras P. E. Trudeau, atidėdamas naftos pabranginimą siekia naudoti savo partiją sekančiuose federacinio parlamento rinkimuose. Mat, naftos pabrangimą jos varotojai tepajustų rudenį, kai rinkimai jau būtų įvykę. Pasi-baigus konferencijai, premjero P. E. Trudeau ministerių kabinetas patvirtino susitarimą su Alberta. Taigi, nafta po dolerį už statinę pabrangis 1979 m. liepos 1 d. ir 1980 m. sausio 1 d.

Ontario premjero W. Davis vyriausybė, ruošdamasi ekonominei konferencijai Otavoje, savo mintis išdėstė ilgoje studijoje (Nukelta į 8 psl.)

JAV Lietuvos Bendruomenės tarybos atstovai, posėdžiavę suvažiavime Vašingtone, buvo priimti ir Baltuosiuose Rūmuose. Viršutinėje nuotraukoje — prezidento J. Carterio žmona Roslyn priima dovaną gintaro karolių iš Aušros Mačiulaitės-Zerr; šalia pastarosios — Rimas Česonis, JAV LB pirm. Algimantas Gečys, Charles Zerr ir Baltųjų Rūmų pareigūnas. Žemutinėje nuotraukoje — dr. Algis Budreckis įteikia veikalą "Lithuania 700 Years" prez. J. Carterio patarėjui Zbigniewui Brzezinskiui 1978 m. lapkričio 20 d. Nuotraukos Jono Urbono

Atbunda rusų nacionalizmas

Pripažįsta tautinė mažumom kultūrinę autonomiją, bet nekalba apie jų nepriklausomybę

"The New York Times" korespondentas Maskvoje David K. Shipler paskelbė aktualų straipsnį "A Russian Nationalism Is On Rise" (NYT 1978. XI. 11), kuriame iškelia naujas apraiškas, viešumoje pastebėjus pastaraisiais metais. Čia pateikiame jo santrauką, pacituodami būdingesnes vietas.

Pasak autoriaus, ir rusai įjėko savo šaknų, kaip ir kitos tautinės grupės JAV-se bei kitose šalyse. Jie nori atgaivinti bei išsaugoti senąsias rusų tradicijas, puoselėtas prieš revoliuciją, išryškinti rusiškuosius pradus dabarties gyvenime, kuriame jie dažnai kertasi su komunistine ideologija. Atsiranda spraga tarp to, kas "sovietiška" ir "rusiška". Stiprėja nacionalistinė dvasia, pabrėžianti konservatyvų rusiškumą, išskirtinumą, autoritetinį aspektą ir antisemitizmą. Jos šalininkų tarpe yra įvairių sluoksnių žmonių — darbininkų, buvusių kalinių ir net augstų valdžios tarnautojų. Ir tai dėlto, kad, anot vieno rusų rašytojo, "mūsų propaganda yra tokia nuobodi, tokia bekraujė, kad tai pripažįsta net bučiausias vadas. Reikia kažko naujo. Vienintelė populiari ideologija yra nacionalistinė. Tik ji turi realų pagrindą."

Nukentėjo rusai?

Daugelis darbininkų išreiškia savo rusiškumą skundu, esą rusai, kurie sudaro apie pusę 261 mil. Sov. Sąjungos gyventojų, gyvena blogesnėse sąlygose, kaip kitos tautinės grupės, turinčios savo respublikas — pvz. armėnai, ukrainiečiai, estai, gruzinai, lietuviai.

Kaikurie intelektualai įrodo, kad rusų kultūra daugiau nukentėjo nuo komunizmo nei kitų tautybių. Su tuo betgi ne-

sutinka kitų tautybių intelektualai, primindami, jog rusai visur dominuoja — ir vyriausybėje, ir kompartijoje, ir nerusų respublikose, kur užima pagrindines pozicijas, bruka rusiškumą per mokyklas, smukdo nerusišką literatūrą (kaikuriuose respublikose).

Visdėlto nacionalistaiškai nusiteikę rusai mano, kad rusiškumas yra povojų. Rašytojai bei meno žmonės organizuoti kovą prieš miesto planuotojus, n u o l a t griauančius istorinės reikšmės architektūrinius pradus dabarties gyvenime, kuriame jie dažnai kertasi su komunistine ideologija. Atsiranda spraga tarp to, kas "sovietiška" ir "rusiška". Stiprėja nacionalistinė dvasia, pabrėžianti konservatyvų rusiškumą, išskirtinumą, autoritetinį aspektą ir antisemitizmą. Jos šalininkų tarpe yra įvairių sluoksnių žmonių — darbininkų, buvusių kalinių ir net augstų valdžios tarnautojų. Ir tai dėlto, kad, anot vieno rusų rašytojo, "mūsų propaganda yra tokia nuobodi, tokia bekraujė, kad tai pripažįsta net bučiausias vadas. Reikia kažko naujo. Vienintelė populiari ideologija yra nacionalistinė. Tik ji turi realų pagrindą."

Nacionalistai ir komunistai

Nevienam rusui atrodo, kad marksizmas yra vakariečių idėja, svetima rusams. Kaikurie rašytojai pogrindinėje spaudoje skelbia savo idėjas, smerkdami miestų gyvenimą ir skatindami idilišką buitį miesteliuose bei kaimuose, kur klesti tradiciniai šeimos papročiai, kur vyrauja drauge Ortodoksų Bendrija ir valstybė kaip autoritetinės institucijos. Tokiai galvosena nepriimtina nei demokratija, nei pluralizmas, kurie ardo vieningą visuomenę.

Tokios nacionalistų idėjos sutampa su sovietinių vadų galvosena, nes ir pastaroji pripažįsta tiktai vienišą visuomenę, tiktai marksistinė-lenininę tiesą, tiktai vieną politinį autoritetą, kuriam reikia lenktis. Demokratikai nusiteikę disidentai nacionalistus rusus laiko pavojingais už valdančius komunistus, kurie yra mažesnis nacionalistai.

"Mes dabar esame valdomi socialistų vilkų, — pareiškė vienas disidentas, — bet tarp jų žmonių yra alkanų vilkų. Idealistai gali būti labai geri teroristai. Jei tokie nacionalistai paimtų valdžią, būtų labai pavojingi."

Solženicino linkmė

Zymiausias rusų savimonės reiškėjas yra rašytojas A. I. Solženicinas. Jis laiške sovietų vadams 1973 m. rašė, kad marksizmas esąs vakarietiškas, kad rusai, pasikvietę modernią technologiją, elgiasi kaip atsilikę kraštai — žemės turtais (Sibiro dujas) atiduoda svetimiesiems. Tame laiške Solženicinas siūlė išformuoti Sov. Sąjungą, sudaryti nepriklausomus tautinius vienetus, atsakyti komunizmo ir įvesti teokratiją, bet autoritetinę, nes Rusija yra autoritetinė.

Vienas žymiausių Solženicino šalininkų Maskvoje yra matematikas Igor R. Safarevič. Jis, pasmerkęs komunistinį internacionalizmą ir Trockio šūkį "šalininkų patriotizmą", rašė: "Galite įsivaizduoti tokios pažiūros pasekmes. Jie sugriovė paminklus, šventoves, senus pastatus, primenančius Rusijos praeitį, pakaitė gatvių pavadinimus taip, kad naujieji nebeturi ryšio su praeitimi. Vaikai buvo mokomi falsifikuotus rusų istorijos, kurios veikėjai vaizduojami kaip gobšūs plėšikautojai, idiotai ir sifilitikai." Dėlto dabar kilo reakcija, įsiskaitanti tautinių šaknų. Jaunimas lanko vienuolynus, renka ikonas, domisi religine praeities filosofija, protestuoja prieš senų pastatų griovimą, rankraščių naikinimą.

Kitos figūros

Kitas labai ryškus nacionalis-

Pasaulio įvykiai

VISA PASAULI NUSTEBINO NETIKĖTAS POLITINIŲ VARŽTŲ atleidimas komunistinėje Kinijoje, pasireiškęs demokratiją garbinančiais plakatais ant Pekingo sienų, laisvais kiniečių pokalbiais su užsienio žurnalistais bei diplomatais. Plakatuose buvo pažerta aštrios kritikos mirusiam kompartijos vadui Mao, neaplenkiant nė dabartinio vado ir premjero H. Kuo-fengo. Siltų žodžių susilaukė vicepremjeras T. Hsia-pingas, du kartus nukentėjęs nuo Mao šalininkų. Daug kam susidarė įspūdis, jog tarp jo ir H. Kuo-fengo vyks ta neoficiali kova dėl valdžios. T. Hsia-pingas betgi paneigė šią mintį, pabrėždamas visišką kompartijos vadovybės vieningumą. Jis taipgi išėjo ginti Mao, pripažindamas dalį buvusio vado klaidų. Pasak T. Hsia-pingo, Mao buvo teisus 70%, klaidingas 30%. Ne-trukdomą plakatų kabinimą T.

Hsia-pingas laiko žodžio laisvę kiniečiams. Įsisiūbavimas pamažu emė atvėsti po įspėjimų fabrikuose, saugumiečių įsimašimo į minios eiles. Užsieniečiai žurnalistai pastebėjo, kad kiniečiai jau pradeda vengti atviresnių pokalbių, matyt, prisibijodami galimų pasekmių. Kaikurie nauji plakatai pasisako prieš Kinijos kritikavimą užsieniečių akivaizdoje ir ragina visus remti kompartiją, siekiančią Kinijos sumoderninimo.

Susikirtos su Maskva

Varšuvos Sąjungos kompartijų vadų posėdis Maskvoje atskleidė Rumunijos prezidento N. Ceausescu susikirtimą su L. Brežnevu. Jis atsakė padidinti Rumunijos ginklavimosi išlaidas, nesutiko su Varšuvos Sąjungai priklausančios kariuomenės griežtesne centre kontrole. N. Ceausescu taipgi nepasirašė pareiškimo, smerkiančio Egipto ir Izraelio taikos sutarties derybas. Jo užimta poziciją patvirtino rumunų kompartijos centro komitetas. Bukarešte pasaktyje kalboje N. Ceausescu pabrėžė, kad dėl ginklavimosi išlaidų padidinimo nukentėję Rumunijos ekonomija. Logiškesnis esąs ginklavimosi sumažinimas. Jį įgyvendinti padėtų neutrali zona tarp Varšuvos Sąjungos ir S. Atlanto Sąjungos. Toje zonoje nė viena sąjunga negalėtų laikyti kariuomenės, rengti manevrų. Tautinio komunizmo atstovas N. Ceausescu tampa vis didesne rakštimi L. Brežnevui. 1968 m. jis atsakė dalyvauti invazijoje į Čekoslovakiją. Rumunija nėra nutraukusi diplomatinių ryšių su Izraeliu ir komunistine Kinija. N. Ceausescu netgi išdriso pasikviesti Kinijos kompartijos vadą H. Huo-fengą oficialiam vizitui.

Rusų deklaracija

Londono Latvių Namuose lapkričio 22 d. surengtoje spaudos konferencijoje Rusijos žmogaus teisių sąjūdžio atstovai Vladimiras Maksimovas ir Vladimiras Bukovskis perskaitė reikšmingą deklaraciją, pasisakančią už laisvą tautų apsisprendimą. Ši deklaracija liečia pusiau nepriklausomus Sovietų Sąjungos satelitus ir jos prievartą įjungtas tautas, kurios dabar oficialiai yra Sovietų Sąjungos dalis. Deklaraciją pasirašė 30 rusų veikėjų. Pasak jos au-

torių, kiekviena tauta turi teisę į laisvą apsisprendimą — niekas kitas negali spręsti jos ateities. Deklaracijos autoriai žada remti tautų atgimimui ir jų valstybinei nepriklausomybei skirtus sąjūdžius, kovoti, kad niekas nebūtų paverstas antros rūšies piliečiu. Deklaracijoje primenama rusų disidentų suteikta parama kitoms tautom: S. Kovaliovo — Lietuvos katalikams, S. Soldatovo — estams, gen. P. Grigorenkos — Krymo totoriams. Siūloma vadovautis šūkiu: "Už jūsų ir mūsų laisvę!" Apie šią deklaraciją britų visuomenę painformavo Londono dienraštis "The Daily Telegraph" bei kita spauda.

Naujas narys

I trylikos narių sovietų kompartijos politbiurą buvo įtrauktas ilgametis L. Brežnevo pata-rėjas Konstantinas Černijenka, o iš politbiuro pašalintas pirmasis premjero A. Kosyginio pavaduotojas Kirilas Mazurovas, tvarkęs pramonės reikalus. Atrodo, Kremliaus vadų nemalonė jis pateko dėl įvairių pramonės negalavimų, kuriuos aštriai kritikavo L. Brežnevas. Naujasis politbiuro narys K. Černijenka, 67 metų amžiaus, artimus ryšius su L. Brežnevu turi jau nuo 1950 m. Kompartijos centro komitetas buvo išrinktas 1971 m., sekretorium paskelbtas 1971 m. Spėjama, kad jis dabar gali būti kandidatu į L. Brežnevo vietą.

R. Niksono kelionės

Buvęs JAV prez. R. Niksonas pirmą kartą po Watergate incidento apsilankė Prancūzijoje ir Britanijoje. Paryžiuje jis dalyvavo tris valandas trukusioje televizijos programoje, kurios nemaža dalis buvo skirta atsakymams į žiūrovų klausimus. R. Niksonas Watergate skandalą pavadino serija klaidų ir pripažino esąs kaltas, kad jų neatitaisė pačioje pradžioje. Į politinį gyvenimą nežada grįžti, bet yra pasiruošęs kalbėti politiniams klausimais. Iš Paryžiaus R. Niksonas nuvyko į Oksfordo universitetą. Čia jis buvo šiltai sutiktas profesorių ir 800 studentų salėje, bet susilaukė tūkstančio demonstrantų lauke. Demonstraciją suorganizavo amerikiečiai studentai, savo plakatais raginę R. Niksoną greičiau numirti.

Šiame numeryje:

Sugrįžtanti širdis
Lietuva ir Vilniaus universiteto keturi šimtmečiai
Atbunda rusų nacionalizmas
Amerikiečio korespondento pastebėjimai dabartinėje Maskvoje
Sadūnaitė tebera Sibire
Žinios, pasirodžiusios Vakarų Vokietijos spaudoje
Karys, istorikas, veikėjas
Pokalbis su buvusiu "A. Balso" lietuvių skyriaus vedėju
Lietuvius — dviejų kraštų kapitanas
Kunigas ir gydytojas Bendoraitis Pietų Amerikoje
Lenkų literatūros dienos Lietuvoje
Lenkų spauda apie jų rašytojų viešnagę Lietuvoje
Latvių muzikė gėrisi mūsų dainomis
Apsilankius pas Ireną Ebersteins Veneculoje
Dabartinis Kanados biudžetas
Žinovų nuomonės apie finansų ministerio sprendimus
Žodis, nugalintis smurtą
Poeto dr. H. Nagio žodis premijos įteikime Venclovai
Plataus užmojo veikalas
Istorijas J. Jakštas apie Z. Ivinskio "Lietuvos istoriją"

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Galdamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Sadūnaitė tebėra Sibire

V. Vokietijos katalikų laikraštis "Deutsche Tagespost" lapkričio 5 d. laidoje pateikia naujausias žinias apie Nijolę Sadūnaitę.

"Nijolė Sadūnaitė — rašo Vokietijos katalikų laikraštis, — dabartinėje tremties vietoje laikosi palyginti gerai. Savo laiškuose ji rašo, kad praėjusią vasarą ji turėjusi labai sunkiai dirbti — 48 valandas išsiai su 24 valandų pertrauka, nes daugelis jos bendradarbių buvo atostogose." Kaip galiausiai sekėsi, ji dirba Bogučanų ligoninėje ir rašo: "Tarnaudama ligoninėje aš džiaugiuosi, kad galiu tarnauti Dievui..." Net sergant gripu Nijolei teko dirbti, nes nebuvo pagalbinio personalo. Kraujo spaudimas labai nukritęs, bet tikisi vėl sustiprėti, nes yra gavusi maisto siuntinių. "Kavą aš geriu kaip vaistus" — rašo ji.

Labai džiaugėsi gavusi lietų paltį ir ilgas kelnes, pritaikytas jos ūgiui. "Bogučanų mieste jau rugpjūčio mėnesio pradžioje buvo šalta. Dažnai lyja ir jau tikras ruduo. Ačiū Jums visems, kad aš dabar turiu kuo apsivilkinti. Tuo būdu rudens drėgmė nėra baisi..."

Ypatingo džiaugsmo Nijolei teikia viltis, kad ateinančių Kėdėdų metu ji gausianti atostogų ir gal galėsianti įsileisti savo tėvynėje Lietuvoje. Tai būtų tikrai nepaprastas įvykis, iki šiol dar negirdėtas Vakaruose. Vokietijos katalikų laikraštis pažymi, kad tai būtų Vokietijos ir Austrijos bei Vakarų pasaulio nuolatinių prašymų, protestų ir demonstracijų pasekmė.

Kl. R.

Pavogtas Pažaislio paveikslas

Iš patikimų šaltinių Romoje gautomis žiniomis, didžiausioji Pažaislio šventovės brangenybė — stebuklingasis Dievo Motinos paveikslas — šiemet buvo nežinomų piktadarių pavogtas. Sovietams užėmus Lietuvą, garbinęjį Lietuvos šventovę buvo išniekinta, ir ten esantis vienuolynas paverstas psichoneurologine ligonine, vėliau turistine baze. Dabar pastatai tvarkomi Ciurlonio dailės muziejaus. Dvasinės vyresybės rūpesčiu stebuklingasis Dievo Motinos paveikslas buvo perkeltas į Kauno katedrą — baziliką ir ten saugomas bei tikinčiųjų gerbiamas. Nežiūrint įvairių atsargumo priemonių, neįkainojamas meninės vertės stebuklingasis paveikslas buvo piktadarių išpjaustas iš rėmų ir dingo be žinios. Bandymai surasti piktadarius, kaip įprasta tokioms atvejais, nedavė jokių rezultatų.

Pažaislio Dievo Motinos paveikslą šios šventovės steigėjai Lietuvos kanclerius Kristupui Pacui 1661 m. padovanojo popiežius Aleksandras VII. Atvežtas į Lietuvą paveikslas greitai pagarsėjo stebuklingomis malonėmis ir buvo visų Lietuvos tikinčiųjų labai gerbiamas. Kasmet liepos 2 d. Marijos Aplan-

kymo šventės proga į Pažaislį suplaukdavo gausybė maldininkų iš visos Lietuvos. Po 1831 m. sukilimo Pažaislis atiteko ortodoksų vienuoliams. Dievo Motinos paveikslas tačiau liko savo vietoje ir toliau buvo žmonių garbinamas. 1914 m. bėgdami iš Lietuvos rusai vienuoliai išsivežė ir paveikslą Rusijon. Tik 1928 m. pavasarį, pagal 1920 m. taikos sutartį su Rusija, paveikslas buvo grąžintas Lietuvai. Atitinkamai restauruotas Kaune, jis vėl buvo patalpintas į pirmąją savo vietą Pažaislyje gražioje baroko stiliaus paminklinėje šventovėje. Čia jis ir išliko iki paskutiniųjų laikų, t. y. iki perkėlimo į Kauno katedrą, iš kurios jis dabar ir buvo pavogtas. Viso pasaulio lietuvių kviečiami protestuoti ir melstis, kad Švč. Mergelės Marijos, Lietuvos Globėjos, stebuklingasis paveikslas vėl būtų sugrąžintas į jos šventovę Pažaislyje ir galėtų teikti pagūdą visai kėnciančiai Lietuvai.

Kl. Razminas

● Jaunystė yra laiminga, nes ji gali matyti grožį. Betkas, galįs matyti grožį, niekad nepasens (Franz Kafka).

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

- ★ Elektros reikmenys
- ★ Televizijos aparatai
- ★ Skalbiamosios mašinos
- ★ Vaikų baldai
- ★ Įvairūs kilimai
- ★ Šaldytuvai
- ★ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- ★ Siuvamosios mašinos
- ★ Rašomosios mašinėlės

Karys, istorikas, veikėjas

Pasikalbėjimas su dr. K. Jurgėla, buvusiu "Amerikos Balso" lietuvių skyriaus vedėju

Džiugu pasikalbėti su daug dirbusiais, kovojusiais kariais ir išgirsti jų praeitį. Štai ištrauka iš "Lietuvos Aido" radijo programos Čikagoje.

B. B. Esate labai judrus veikloje ir buvute Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoriu 1918-22 m. Kaip pasidarėte Lietuvos kariuomenės kariu?

K. J. Mano tėvai nuvažiavo į Lietuvą iš Amerikos prieš pat I D. karą 1914 m. Kai prasidėjo karas rusų vokiečiais, palietė ir mūsų šeimą. Nuo fronto pasitraukė kazokų šalin. Kai jį vokiečiai užėmė, jie mus grąžino į Vilnių. Visas jaunimas įstojo į Vilniaus gimnaziją. Antrą Kalėdų dieną 1918 m. mano brolis Petras įstojo į Lietuvos kariuomenę. Ties priėmimo namu buvo vokiškas užrašas, kad čia registruojami vyrai į kariuomenę. Prie durų sargyboj stovėjo Lietuvos kariai su Vėliu ant kepurų tautinėm spalvom ant rankovių, su šautuvais. Tas mane ir draugą suviliojo — įėjom į vidų. Paklausė kiek metų. Buvo liūdnas atsakymas — vaikų nepriimam. Po kiek laiko, kai rusai atsiėmė Vilnių, apie 1919 m. kovo mėn. ties Alytumi perėjom frontą ir ten prisistatėm ir priėmimo punktą. Ten vėl: kiek metų? 16. Išpūtėm krūtines, kad didesni atrodytume, ir mūsų džiaugsmui, tapom įrašyti. Tarnyboje buvo visokių nuotykių. Vėliau dalyvavau net Klaipėdos atvadavime, kur buvau sužeistas.

B. B. Ar dalyvavote frontuose, ar buvute sužeistas?

K. J. Taip, bet visur lydėjo laimė, tik Klaipėdoje vienas vyrukas metė granatą į langą, jį atšoko ir čia pat sprogo. Kelios skeveldrėlės ir mane palietė.

B. B. Ar buvute apdovanotas Lietuvos valdžios?

K. J. Ordinių negavau, tik Nepriklausomybės ir Klaipėdos medalius. Iš kariuomenės išėjau su puskarininkio laipsniu.

B. B. Kokiom organizacijom priklausėt Lietuvoje?

K. J. Trumpą laiką Vilniuje dalyvavau ateitininkuose ir skautuose. 22-24 m. amžiaus buvau vyriausias skautų adjuntas. Dirbdamas užsienio reikalų ministerijoje, buvau pagerbtas Italijos ir Belgijos žmonėmis.

Grįžęs į Ameriką, išverčiau įvairių kūrinių, vadovėlių, rašiau straipsnius. Ryšį su skautais palaikiau, bet tik pirm. L. Grinaius dėka įstoja į skautų akademiką gretas visai neseniai.

B. B. Kur baigtė mokslus?

K. J. Studijavau Kolumbijos universitete ir Niujorko išlaikiau egzaminus advokato teisėm gauti. Nuo 1946 iki 1954 m. buvau advokatu Niujorke. Turiu bakalaurą ir magistro laipsnius. Vėliau gavau daktarato istorijos srityje. 1944 m. buvo įsteigtas Lietuvių Informacijos Centras Niujorke. Kelėtu metų ten dirbau. Ten, be manęs, dirbo plk. Grinius, prof. K. Pakštis ir sekr. M. Kizytė.

B. B. Kada pradėjote dirbti "Amerikos Balse"?

K. J. "Amerikos Balsas" buvo įsteigtas 1941 m., kai Ameriką įsivėlė II D. karas. Iš pradžių transliavo vokiškai, vėliau ir kitom kalbom. Valdžia tuo rūpinosi. Lietuvių kalba laidos pradėtos tik 1951 m. vasario 16 d. Tada jau buvom susirišę su įvairiom informacijos įstaigom. Netikėtai mane pakvietė būti lietuvių skyriaus vedėju. Jau 1950 m., rekomenduojant Amerikos Lietuvių Tarybai, buvau patvirtintas. Šiam skyriui vadovavau 23 metus, iki išėjau pensijon.

B. B. Kieno lėšomis išlaikomas "AB"?

K. J. Vyriausybės. Ji išlaiko ir yra atsakinga už jį.

B. B. Ar buvo reikalinga Amerikos lietuvių pagalba lietuviškam skyriui įsteigti?

K. J. Taip, ALTA, vad. pirm. Simučio, sekr. Grigaičio ir kt., sudarė delegacijas, ir tai padarė įtakos. "AB" priklausė valstybės departamentui, tik po ketverių metų perkėlė į Informacijos Centrą. Kadangi "AB" yra labai opus, buvo įvesta įvairių suvaržymų — viską reikėjo verst ir dubliuoti.

B. B. Ką ypatingo patyrėte dirbdamas tiek daug metų "AB"?

K. J. Teko dalyvauti Amerikos politikos nutatyme. Bet reikėdavo ginčytis ir įrodinėti, kad tas ar kitas dalykas geras. Kaip ir visur, valstybės atstovai mažai kreipė dėmesio į Pabaltijo tautas. Informacijos Centre tar-

nautojai nepastovūs — ateina ir išeina. Ekspertai nepasilekia tame darbe. Pavyzdžiui, Anglijos žinyboje būna vienas žmogus, kuris supranta tą darbą, jam yra pasiruošęs, o "AB" pabūna dvejus ar trejus metus ir vėl atsiranda naujas, kuris nieko nesupranta apie radiją ir politiką. Kartą paskyrė vyrą Europos skyriaus viršininku, kuris pareiškė nežinąs, kaip šį darbą dirbti. Tada išaiškinau, parodyčiau visas sąlygas ir teises, o vėliau jis mane pradėjo šokdinti, duoti keistus įsakymus. Tad su juo teko ginčytis. Klausimas liečias Lietuvą ir dabartinę jos situaciją yra labai opus. Ypač Lietuvos priešai lenda visur, kad tik pakenktų lietuvių kovai.

B. B. Kiek lietuvių dirba "AB"?

K. J. Aštuoni žmonės šiuo metu. Aš labai retai kada esu kviečiamas su koku nors komitetu ar pastabom. Dabar dirba jauni žmonės. Jie dirba gražiai. Aš dalyvauju programoj du kart į mėnesį.

B. B. Ar ir dabar yra dideli suvaržymai "AB"?

K. J. Žinias reikia pateikti teisingas. Darant komentarus, reikia pirma pateikti vertimą. Būdamas viršininku, aš buvau atsakingas už viską, turėjau laikytis įvairių taisyklių.

B. B. Ar turėdavote žinių iš okup. Lietuvos, ypač Stalino, Chruščiovo, Berijos siautėjimo metais?

K. J. Tais metais, kai dirbau "AB", visos patikimesnės žinios atėdavo iš CIA ar kitų įstaigų. Amerikos įstaigos pusėtinai gerai žinodavo kas dedasi okupuotose kraštuose.

B. B. Kaikurie iš mūsų smerkia "AB" kam ragino okup. Lietuvos žmones rašyti Petro Rimkaus adresu laiškus su savo pagėdavimais į Vašingtoną. Lietuvoj žmonės juk bijo pakliūti į KGB pinkles.

K. J. Taip esu matęs laiškus iš Lietuvos Rimkaus vardu, bet žmonės išsiunčia laiškus iš kitų miestų arba nežymi siuntėjo adresą. Bet buvo keletas atvejų aiškios sovietų provokacijos. Juose angliškai arba lietuviškai buvo reikiama įvairūs pasiūlymai, esą nereikia tokių nacionalistų žinių, geriau kalbos mokytis. Bet buvo lengva nustatyti kas tai per laiškas.

B. B. Dabar paliesim Tamstos kūrybą. Aš suskaičiau, kad esate parašęs net 8 knygas. Pasakykite, kokios tos knygos?

K. J. Taip. Buvo ir vertimų. Dar Lietuvos laisvės metais su broliu Petru 1939 m. išleidom "Pilietybės vadovėlį", paskui rašiau istorijos knygas apie lietuvių tautą, rinkau medžiagą apie lietuvių įsikūrimą Amerikoje. Tai darbelis apie lietuvių Šiaurės Amerikoje, kurį išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. Kita istorinė knyga — apie Livoniją, Vytauto laikus. Lietuviškai parašiau apie 1862-64 m. lietuvių sukilimą Kražiuose. Ramovėnai prašė parašyti apie Žalgirį 650 m. sukaktį. Knygą pavadinau "Eglė", nes Gruenvaldas buvo tik vokiečių stovykla, o pats mūšis vyko Tannenbergo girioje. Paskutinis yra Saulių Sąjungos leidinis angliškai "Lithuania: The Outpost of Freedom".

B. B. Ar Jūsų knygos buvo išpirktos?

K. J. Taip, istorijos liko gal kokie 6 egz. Saulių S-ga galvoja išleisti antrą laidą.

B. B. Tamsta esi giliios senovės ir šio amžiaus istorikas. Ar turite ir daugiau ką parašęs?

K. J. Taip, dar turiu paruošęs iš 18 š. apie Napoleoną ir kitom temom. Britų sarašuose buvo ir Lietuvos karių. Taip pat lenkų pusėje. Kaikurie papuolė į nelaisvę. Jie nukeliavo į Jaltą, Maltą ir kitur. Anglai juos pūdydavo laivuose kartu su žiurkėmis. Tokiu būdu vertė stoti į karaliaus kariuomenę ir už jį kariauti. Buvo net pulkai. Apie 50 karių papuolė net į Indiją, o vėliau į Kanadą atvyko net 1600 karių. Iš istorijoj užsilikusių žinių atsekama, kad tie kariai buvo atvežti iš Napoleono fronto. Juos galima atpažinti iš sarašo, nes pažymėta jų kilmės vieta.

B. B. Ką dabar rengiatės rašyti?

K. J. Norėčiau baigti apie tuos Napoleono karius.

B. B. Ar galėtumėte parašyti Amerikos lietuvių istoriją?

K. J. Taip, bet reikia gilesnės studijos ir darbo.

B. B. Ar nerašėte apie Lietuvos partizanus?

K. J. Labai įjautrus dalykas. Daumanto "Partizanai" svarbūs. Turiu vado Adolfo Ramanausko nuotrauką. Jis buvo Amerikoj gimęs.

B. B. Kokių dokumentų dar turite sukaupę?

K. J. Iš okup. Lietuvos negavom, bet Simo Kudirkos dokumentai, užrašai ir kt. buvo gauti rytojaus dieną. Teko vartyti, kai jis buvo išduotas rusams. "AB" žinojo tą pačią naktį, kad jį grąžino.

B. B. Kas kalta už S. Kudirkos grąžinimą?

K. J. Žinoma, kad prez. Niksonas. Labai apgailestavo, bet kadangi komisija tyrė, tai taip ir liko neišsk. Watergate kaltininkai prisipažino. Aš varčiau Kudirkos daiktus ir galvoju: koks sunkus jam buvo pergyvenimas! Buvo jo laiškas, žmonos nuotrauka, vardas ir kt. Kai S. Kudirka sugrįžo į Ameriką laisvas, iš tolo išgirdęs mano pavarde, sušuko: "Tai Tamsta p. Jurgėla, kurio pranešimus kasdien klausydavau per "AB". Taigi, Kudirka buvo apsilaidėlių ir nemokšų auka.

B. B. Kaip žiūrite į Lietuvoj nuteistus: Petkų, Sadūnaitę, Gajauską ir kt? Kaip jiems galime padėti?

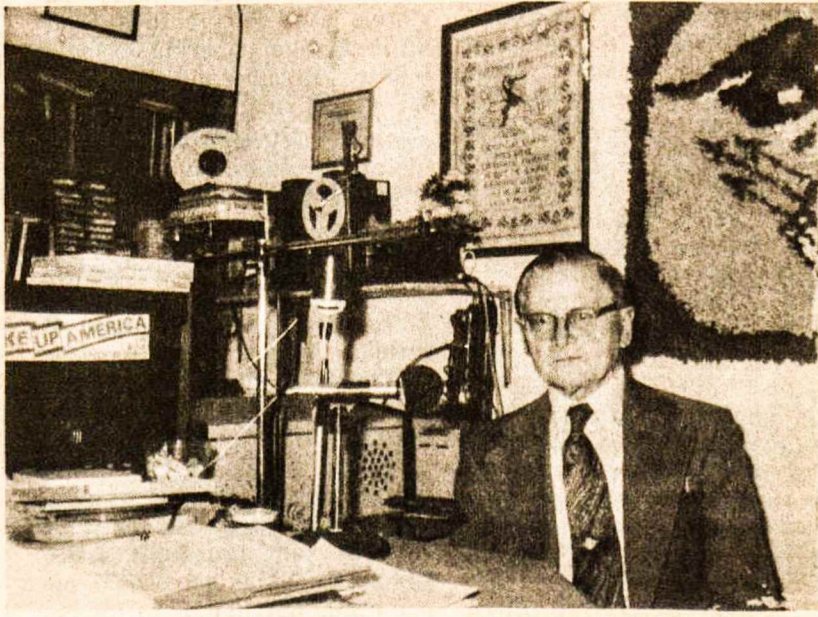
K. J. Jiems geriausia pagalba per Amnesty International. Reikia eiti į vyriausybės su delegacijom, prašyti jų pagalbos.

B. B. Sen. Kennedy neseniai buvo Maskvoje ir vėliau spaudė buvo pranešta, kad jis išvaduos ir "rojaus" keletą šeimų. Ar tai tiesa?

K. J. Taip, jau vienas išvažiuo iš sen. Kennedžio įteikto sąrašo. Sen. Buckley irgi buvo įteikęs sąrašą, sen. Dole ir kt. Tai, žinoma, pagelbsti.

Dr. K. Jurgėla BALFO seime dalyvavo kaip Vašingtono skyriaus atstovas. Jis išrinktas į direktorius. Linkime jam ir toliau sėkmingos darbuotės lietuvių tautai.

Bal. Brazdžionis

Dr. Kostas Jurgėla, buvęs "Amerikos Balso" radijo lietuvių skyriaus vedėjas, Čikagoje, "Lietuvos Aido" programos studijoje. Nuotr. Bal. Brazdžionio

St. Petersburg Beach, Florida, PARDUODAMAS GERAS NAMAS:
3-jų miegamųjų, 2 prausyklų. Dengtos verandos ir daug kitų pagerinimų. Kaina — \$67.000. Teirautis telefonu (813) 367-1544

A+A

kunigui

LIONGINUI KEMĖŠIUI

mirus, jo brolių kunigų LAURYNĄ KEMĖŠĮ ir gimines gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

B. J. Lukšiai
M. J. Rimkai
S. A. Gendrenai

J. D. Žiogai
Pakarskų šeima
L. J. Vitai

Canadian Art Memorials Ltd.

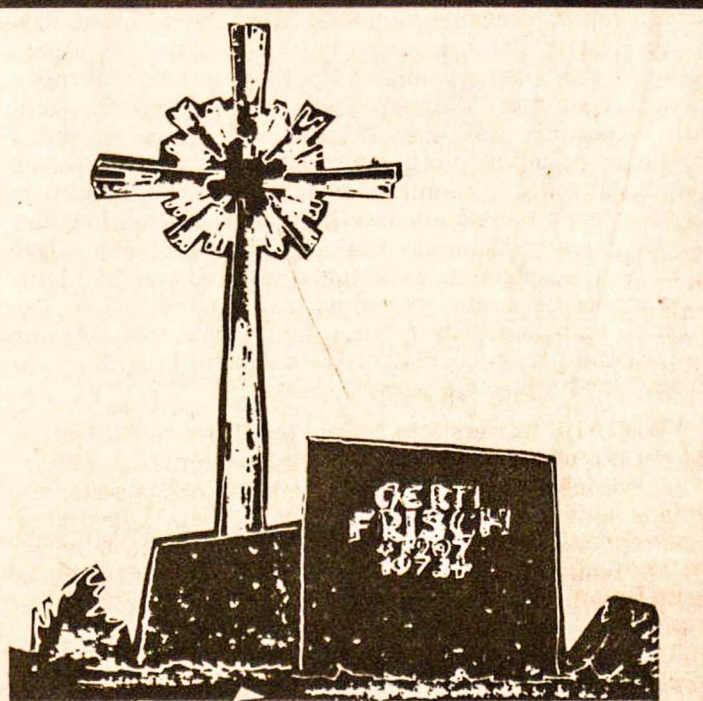
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pagėdavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton),
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskos darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

PRANESIMAS IS BRAZILIJOS

Lietuvis — dviejų kraštų kapitonas

Rugsėjo pradžioj Manaus, Porto Velho, Guajara-Mirim ir kiti Amazonijos miestų laikraščiai sumirgėjo kunigo-gydytojo Ferdinando Bendoraitio vardu. Mat, dvi kaimyninės valstybės — Brazilija ir Bolivija — lenktyniauja, reikšdamas pagarbą ir padėką šiam mūsų tautiečiui. Puikus Bolivijos miesčiukas San Joaquin padarė kun. Bendoraitį savo garbės piliečiu, nors šis gyvena ant kito upės kranto, Brazilijos žemėj; iš savo pusės Brazilija jį paskelbė savo — Guajara-Mirim — piliečiu. Bolivijos valdžia prieš kelerius metus jį pakėlė į savo laivyno komendantus, o šiemet jam davė laivyno kapitono laipsnį. Brazilija, paties sveikatos ministerio pasiūlymu, jį apdovanojo karinio nuopelną "Duque de Caxias" medaliu.

Kuo gi taip nusipelnė mūsų kun. F. Bendoraitis?

Laikraščiai pabrėžia, kad kunigas ir gydytojas F. Bendoraitis, nuykęs į tuos tolimus, gilius miškus, kur gyventojai, išsimėtę po didžiausius plotus ir ypač didelių upių paupiuose, yra be mokslo, be jokio mediciniško aptarnavimo, — pasiryžo steigti radijo stotį — mokyklą, pastovią "Gerojo Ganytojo" ligoninę ir paskutiniu metu, plaukiojančią ligoninę Mamorės ir Guaporės upėmis bei jų intakais.

Ypač ši ligoninė sukėlė didelę pagarbą mūsų misijonieriui. "Nuostabus žmogus tas mūsų kun. Bendoraitis", rašo Guajara-Mirim "O Imparcial" laikraštis, išėjęs su spalvotu titulu per visą puslapį ir užimęs visas 6 skiltes. "Jis atliko tūkstančius gerų darbų, dirbdamas kaip gydytojas ir kunigas, pasišventęs vien tik tai kitiems ir net užmiršdamas save..." Mūsų kun. Bendoraitis yra visiems bičiulis, atviras, nuoširdus, kuklus, didelis darbininkas. Savaitės ir ištisą mėnesį praleidžia savo laive-ligoninėje, mažindamas žmonių kančias, teikdamas pagūdą ir skelbdamas Dievo metą piliečių ribų bolivičių San Joaquin miestą, kunigas-gydytojas sustabdė siaubą ir išgelbėjo daug gyventojų nuo mirties.

Gyvendamas iš aukų ir užsiėmęs daugybe darbų, kun. F. Bendoraitis tačiau neužmiršta ir lietuviškų reikalų. Paskutiniu metu pasiuntė 2.000 krizeirų (100 dolerių) vieninteliu Brazilijos laikraščiu "Mūsų Lietuvai" parenti.

Kun. Bendoraitis, atrodo, nepasitenkina vien savo plačios apylinkės darbu. Kai pvz. prieš kelerius metus žiuri epidemija užpuolė kitą pusę upės (už valstybės ribų) bolivičių San Joaquin miestą, kunigas-gydytojas sustabdė siaubą ir išgelbėjo daug gyventojų nuo mirties.

Jei kas norėtų prie šių mūsų misijonieriaus darbų prisidėti ir savo įnašu, gali rašyti šiuo adresu: Pe. F. Bendoraitis, Centro Medico Social, C. P. 21 — 78980 Guajara-Mirim, RO — Brazil.

Praganius

ba, laikraštis pateikia statistiką: šešių kelių laikotarpyje buvo patikrinti 3.472 ligoniai, 1.692 imi ištraukti dantys, 528 įskiepyti, 12 internuotų (tai sudaro 65 lovos dienas). "Tai nepaprastai didelė pagalba ten, kur jokios kitos ligoninės nėra."

Pačioj "Gerojo Ganytojo" ligoninėj praėjusiais metais buvo atliktos 25.462 konsultacijos, internuoti-paguldėti 6.995 ligoniai, padarytos 342 operacijos (121 nemokamai), padarytos 15.133 analizės (10.258 nemokamai), odontologijos skyriuje buvo priimti 2.988 pacientai (802 nemokamai), greitoji pagalba suteikta 7.578 ligoniam (6.146 nemokamai).

Kad būtų galima dar geriau aptarnauti gausius ligonius, ligoninė neseniai įsigijo moderniausių operacijų salę, kuriai dabar statomas paviljonas (kun. Bendoraitis įsteigė ir plytoms gaminti fabriką).

Ligoninei išlaikyti įgytas nemažas ūkis. Ten dabar yra 20 olandiškų karvių, kurios duoda pieną ligoninei, ypač vaikų gydymo skyriui.

Ūkis per visus metus ligoninei davė nemokamai pieno, bananų, daržovių, vaisių, mandleros. Tai pagerino ligonių maistą ir žymiai sumažino išlaidas.

Kun. Bendoraitis, atrodo, nepasitenkina vien savo plačios apylinkės darbu. Kai pvz. prieš kelerius metus žiuri epidemija užpuolė kitą pusę upės (už valstybės ribų) bolivičių San Joaquin miestą, kunigas-gydytojas sustabdė siaubą ir išgelbėjo daug gyventojų nuo mirties.

Gyvendamas iš aukų ir užsiėmęs daugybe darbų, kun. F. Bendoraitis tačiau neužmiršta ir lietuviškų reikalų. Paskutiniu metu pasiuntė 2.000 krizeirų (100 dolerių) vieninteliu Brazilijos laikraščiu "Mūsų Lietuvai" parenti.

Jei kas norėtų prie šių mūsų misijonieriaus darbų prisidėti ir savo įnašu, gali rašyti šiuo adresu: Pe. F. Bendoraitis, Centro Medico Social, C. P. 21 — 78980 Guajara-Mirim, RO — Brazil.

Praganius

Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo BALFo atstovų suvažiavimas Čikagoje, posėdžiavęs Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje 1978 metų spalio 28 dieną

Aparecida - šventasis miestas

RIMAS AMALVISKIS

Aparecida — lietuviams menkai tampa žinoma. Jos vardo nerastite nė Lietuvių Enciklopedijoje.

Kuris iš mūsų nėra girdėjęs Aušros Vartų, Šiluvos, Žemaičių Kalvarijos ar Pažaislio? Brazilams tolygiai (o gal dar daugiau) brangi Nossa da Aparecida do Norte.

— Aparecida e a mae do Brasil... (Aparecida — Brazilijos motina) — sako suvargęs, su prakaitavęs žmogelis, šimtus kilometrų atkeliavęs sulenkę kelių ir karštai pasimelsti prie Stebuklingosios Dievo Motinos statulos.

— Aparecida e uma coisa inarrancavel do nosso coracao de brasileiros (Aparacida — neišraujama iš brazilo širdies) — švelniai šypsodamasis patvirtina Aparecidos arkivyskupas Dom Geraldo Penido.

Nepaprastai gausus maldininkų antplūdis būna gegužės ir spalio mėnesiais. Antrasis spalio sekmadienis, Šventojo Rožinio šventė, pasižymi maldininkų gausa (čia vadinamų romeiros), kurių nesuskaitomos minios suplaukia į Aparecidą.

Aparecidos bazilika — monumentalus meno kūrinys. Ji įsprausta tarp Quebra - Cangalhar kalnų ir plačiosios Paraíba upės. Už ją didesnę tikėtai Šv. Petro baziliką Romoje. Čia laisvai sutelpa per 20.000 žmonių. Ji pradėta statyti 1955 m. ir dar neužbaigta. Statoma iš maldininkų surenkamomis aukomis. Simtai darbininkų plūša per dieną prie statybos darbų. Traktorių užimas ir darbininkų klegesys nutyla tik Mišių metu. Po jų vėl — užimas, lakstymas, darbai...

Tūkstančiai keliautojų - piligrimų, įvairiausių įžadų pildytojų per ištisus metus plaukia į Aparecidą. Yra maldininkų, kurie atvyksta pėsti, nešdami sunkių kryžių tūkstančius (ne šimtus!) kilometrų, vykdydami įžadus už patirtas malones per Dievo Motinos užtarimą.

Maldininkai vyksta įvairiausiomis susisiekimo priemonėmis: lėktuvais, automobiliais, autobusais, sunkvežimiais, pėsti, raiti, dviračiais — plaukia neišsenkančia srove, kaip tamsus Parabos vanduo. Kaip spalvota jūra banguoja minios, akimis neaprepiamos maldininkų minios! Ilgiausios procesijos priekyje žengia moksleivijos ir studentų orkestrai mėlynai baltomis uniformomis. Plojimai ir šauksmai...

— Rainha!... Nossa Senhora!... — šaukia minios. Kunigas diriguoja per mikrofoną. Minios gieda religinius himnus. Elegantiški ponai ir pusnuogiai, basi nuskurdėliai — visi klumpas ant kelių rausvose dulksėse ir sujaudinti karštai meldžiasi...

Ore plevėsuoją tūkstančiai vėliavų, kurias neša baltais drabužiais apsirėdžiusios mergytės ir jaunuoliai.

Urubus — vanagai, plasnoda — milžiniškais sparnais, lėtai perskrenda mirgantį klonį...

Generolai ir paprasti kareiviai, ministrai, gubernatoriai, universitetų profesoriai, studentai, moksleiviai, policininkai, tarnautojai, fabrių darbininkai, žemdirbiai ir nuskurusį lūšnelių varguoliai — minių minios balsu kartoja per mikrofoną girdimus maldos žodžius. Visų veiduose gliausias susikauptimas, nepalaužiamas, neišraujamas tikėjimas!

Dom Conceicao Ferreira, Belo Horizonte vyskupas, sako 14 valandų be poilsio keliavęs, kad įvykdytų pažadą nusilenkti Brazilijos Globėjai. Jis tik iš tolo tegali žvelgti į Dievo Motinos statulą...

— Esu labai laiminga bent vieną kartą metuose atvykti ir karštai pasimelsti į Stebuklingąją Brazilijos Globėją. Ji išgėdė mano dukrą nuo vėžio. Ji, išmėginusi visokius vaistus, buvo pasmerkta mirti. Dabar jau 14 metų yra sveika ir stipri. Kiekvienais metais spalio 12 atvykstu čia iš Sao Paulo padėkoti ir pasimelsti, — sako apysenė Ivetė Moreira.

Paklausiau vieną suvargusį žmogelį, ar iš toli atkeliavęs? — Nao senhor, esu iš čia pat — iš Varginha. Tai tik 300 kilometrų, šypsosi jis.

Lygiai 12 v. įvyksta savotiškas Dievo Motinos pagerbimas: šaudomos "fogos de artificios", gi visų automobilių ir autobusų sirenos kurtinančiai staigia 15 minučių. Kyla toks neapsakomas triukšmas, kad jo negirdėjęs niekada negali įsivaizduoti...

Kun. Teixeira maloniai aiškina, kád čia atvyksta visokiųjų profesijų žmonės: inžinieriai, gydytojai, advokatai, tarnautojai ir menkiausi vargšai. Atvyksta įvairūs politikai — pvz. ká tik išrinktas naujas krašto prezidentas gen. Joao Baptista Figueiredo, naujas Sao Paulo gubernatorių Paulo Salim Maluf, deputatai, senatoriai ir... kandidatai.

Arkivyskupijos kurija čia vykdo ir evangelizacijos misiją — turi labai stiprią radijo stotį, kuri pasiekia visą Braziliją. Leidžia 200.000 tiražo žurnalą "Santuário" (Šventovė).

Aparecidos miestelyje — tik 40.000 gyventojų, bet sekmadieniais čia kartais suplaukia iki 200.000 maldininkų. Praėjusiais metais Aparecidą aplankė daugiau kaip 3 milijonai žmonių. Viešbučiai pergrūsti. Dauguma apsisotą kaimyniniuose miestuose Guaratingueta ir Lorena. Sunkoka maisto ir medicinos tarnyba.

Prie klausyklų ilgiausios eilės. Jose praktikuoja kelios dešimtys kunigų! Tik pernai manoma, kad buvo daugiau kaip 3 milijonai išpažinčių! Kas galėtų abejoti brazilų tautos katališkumu?

Prie bazilikos yra speciali tarnyba kūdikių pamaitinimui, nes dauguma brazilų mėgsta savo pirmagimius krikštyti Aparecidoje. Atskira ir greitoji pagalba su gydytojais, gailestingomis seserimis, sanitarais, greitosios pagalbos automobiliais. Didelė salė maldininkams — telpa iki 15.000 žmonių. Čia jie gali valgyti ir ilsėtis. Ilga eilė geriamojo vandens trykščių, kuriems vanduo imamas iš artėnių šaltinių, priklausančių bazilikai. Labai gerai veikia informacijų centras — pamestiem daiktams ir paklydusiems vaikams surasti. Milžiniška salė, kurioje nuolatos rodomi auklėjantys filmai. Speciali tarnyba (sudaryta iš savanorių) labai silpnais maldininkams vedžioti ir jų ryšuliams nešti. Šalia bazilikos — graži lanka, kurioje eilėmis išsiriakvę tūkstančiai autobusų ir automobilių...

Radijo stotis keturiomis bangomis pasiekia tūkstančius kilometrų. Moderni spaustuve: joje mano akys per vieną valandą buvo atspausdinta 40.000 egzempliorių žurnalo "Santuário".

Pasukus į miesto pusę — liūdniau: šventkeleiviai čia patenka į nagus prekybininkų, kurie neturi jokių skrupulų. Dažnas piligrimas turi pereiti tikrą "skaistyklą ugnį" — išeina švarus, be cento prie savo nuodėmingo kūno...

Kukliausi vadinami pietūs šia kaštuoja 5-8 dolerius, menka lėvelė viešbutyje — 10-15 do-

lerių. Mirgėte mirge "škaplierininkų" būdelės, nusidriekusios per miestą į laukus — su rožiniais, šventais paveikslėliais, ir visokiais suvenyrais. Neapsakomi būriai pirkėjų. Yra "būdelininkų", uždirbančių 300-400 dolerių į dieną. Miestas be pramonės — vos keletas menkų dirbtuvėlių. Prekės atvežamos iš S. Paulo ir toliau. Mokesčiai dideli, bet prekių kainų, atrod, niekas nekontroliuoja. Ir vietos gyventojų pragyvenimas čia brangus. Nuomos augstos. Visi verčiasi iš maldininkų.

Daug žmonių pragyvena vežiodami maldininkus. Išsinuomotu autobusu iš Belo Horizonte ir atgal kainuoja apie 1000 dolerių, išdalinant išlaidas tarp 40 keleivių. Daugiausia atvyksta iš S. Paulo, Parana, S-ta Catarina, net iš Amazonas ir kitų tolimiausių plačios Brazilijos kampų.

Atkelti iki čia — jau didelė atgaila...

Netruksta ir tamsaus elemento, kurie atvyksta kaip "maldininkai" pameškerioti tikinčiųjų kišenėse.

Knygų čia niekas neperka, tik įvairius šventus paveikslius, atvirukus, graviūras, kaip Kristus Alyvų kalne, Šventojo vakarienės ir panašius.

Maldininkai atsigabena muzikos instrumentus, spalvotas fanfaras, vėliavas. Procesijos groja ir gieda liturgines giesmes (dažnai net su samba ir "rock" melodijomis). Visokiais būdais čia gerbiama Svenčiausioji Brazilijos Globėja, kartais net labai keistais papročiais.

Stebuklų salė perpildyta įvairiais pagerbimo ir minių dėkingumo ženymais. Jiems apsaugyti reikėtų daugelio tomų knygos.

Jie jungia stebuklą su patirta dieviška malone, — sako kunigas Teixeira. — Stebuklas — mediciniškai nepagydomos ligos staigus išgydymas, o patirtoji malonė — kai lignonis išsigeibsta vaistais ir atitinkamu režimu. Bet jie viską priskiria stebuklui, — atlaidžiai šypsosi kunigas.

Palikti visokias įrašų lentas draudžiama, bet niekas to draudimo nepaiso. Štai, jauna moteris prisiartina ir suklupusi graudžiu dėkingumu meldžiasi, paskui išvynioja ir prie statulos papėdės padeda lentelę su įrašu: "Mano šeima nenorėjo, kad aš tekėčiau už Roberto. Labai daug meldžiausi, prašydama Dievo Motinos pagalbos; staiga vieną dieną mano tėvai liepė pašaukti Robertą ir mudu palaimino. Esame be galo dėkingi Stebuklingajai. Claudineidė ir Robertas".

Į Aparecidą kiekvienais metais atvyksta ir lietuvių ekskursijos. Dažnai važiuoja paskirti lietuviai — prašyti Stebuklingosios malonių sau, savo artimiesiems ir tėvų kraštui — Lietuvai.

Aparecida — šimtamilijoninės tautos ŠVENTASIS MIESTAS, kurio vardą ištaria su gilia meile bei pagarba net ir netikintieji, taipgi kitokių tikėjimų žmonės.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

Naujas adresas:

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvii Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

Lenkų literatūros dienos Lietuvoje

Lenkijos laikraštis apie jų rašytojų viešnagę sovietinėje Lietuvoje

Lenkijos laikraštis "Kraj Rad" (Tarybų Kraštas) 40 nr. aprašė įvykusias rugsėjo 12-19 d.d. mūsų tėvynėje Lenkijos literatūros dienas. Laikraštis pradeda Lietuvos Rašytojų S-gos pirm. Alfonso Maldonio pareiškimu. Esą šios formos kultūriniai renginiai tapo pastoviu tarptautiniu įvykiu, jungiančiu socialistinių kraštų rašytojus. Tai esą liudija paskutiniai metai surengtos literatūros šventės Sovietų S-goje ir Lenkijoje, kur rado platų atgarsį abiejų kraštų visuomenėje. Jų metu vyko ne tik literatūriniai pasikalbėjimai, bet ir sudaryta galmibė arčiau pažinti šių kraštų sėkmingas ir pozityvias gyvenimo sritis.

Dabartinės Lenkijos literatūros dienos esančios tęsinys tų tradicijų, kurių istoriniai šaltiniai siekia praėjusio šimtmečio lietuvių ir lenkų rašytojus.

Tokiu pavyzdžiu esą gali būti klasikai Ad. Mickevičius, Julius Slovackis, kurie rašyti pradėjo Vilniaus un-to rūmuose. Čia pasirodė pirmas Ad. Mickevičiaus eilėraščių rinkinys "Baladės ir romansai", "Grazinos" poema ir dvi dalys "Vėlinių". Tačiau lietuvių ir lenkų literatūriniai ryšiai sustiprėjo pokariniiais metais, nes 1957 m. pirmą kartą Lietuvoje buvo surengta Lenkijos knygų savaitė (dekada). Iš visų socialistinių kraštų vertimų pirmą vietą Lietuvoje užima Lenkijos autorių kūriniai: 1940-1977 m. lietuvių kalba pasirodė 156 knygos bendru 2-jų milijonų tiražu.

Tad š.m. rugsėjo mėn. Lietuvos gyventojai (Alf. Maldonis visur sako "Tarybų Lietuvai", K. B.) turėjo progą susipažinti su turtinga, originalia Lenkijos literatūra, juoba, kad atvyko 13 rašytojų su Lenkijos rašytojų dr-jos vicepirm. Jurgiu Putramentu. Susitikimai vyko Druskininkuose, Vilniuje, Tra-

kuose ir Baltijos pakrantėje, gvildenant ateities bendradarbiavimo klausimus, sprendžiant rašytojų problemas. Pasimatymai vyko su poezijos ir prozos gerbėjais įvairiose įmonėse, kolchozuose. Tai buvo tik maža programos dalelė lenkų rašytojų viešėjimo metu Lietuvoje.

Pažintis pradėta Vilniuje, kur lenkai aplankė Ad. Mickevičiaus ir J. Slovackio gyventus namus. Jie taip pat dalyvavo lenkų knygos parodos atidaryme valstybinėje bibliotekoje ir lenkų liaudies meno parodoje Dailės Parodų Rūmuose. Po to, jų kelias vedė į Kauną (lenkų laikraštis visur rašo Wilno, Kowno, Troki, Klaijpeda, Druskininkai, K. B.), kur lenkai aplankė Čiurlionio muzėjų, Ad. Mickevičiaus vardo gimnaziją, kurioje rašytojas kurį laiką ėjo mokytojo pareigas. Vienoje didžiausių to miesto įmonių ir jos kultūros rūmuose įvyko literatūros vakaras.

Lenkų rašytojų delegacija Kaune pasiskirstė į dvi grupes: viena nuvyko į Šiaulius, kita — į Ukmergės rajoną ir Panevėžį. Visose įmonėse svečiai buvę labai nuosirdžiai priimti, pasveikinti. Klaipeidos konservatorijoje įvyko didelis sovietinis — lenkų draugystės vakaras, kuriame kalbėjo Lenkijos liaudies respublikos svečiai.

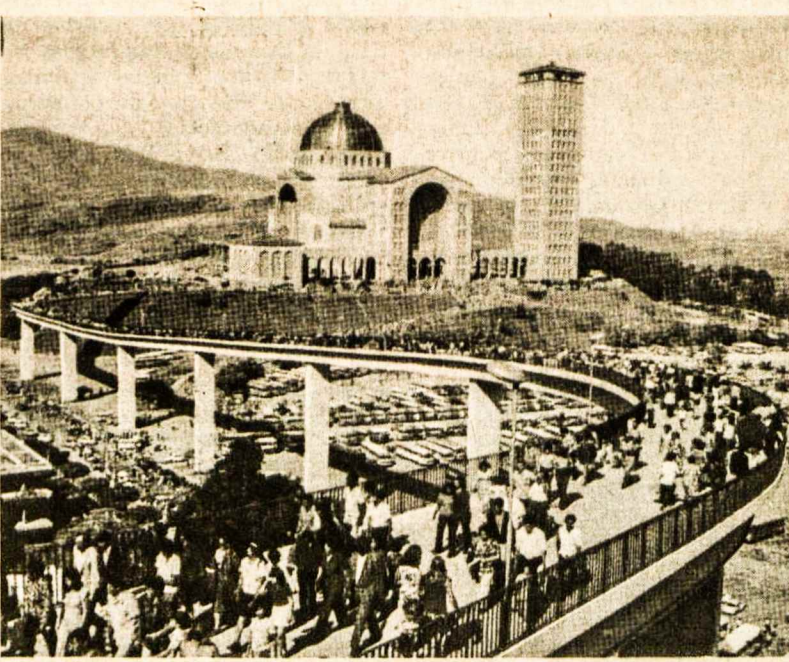
Lenkijos literatūros dienos Lietuvoje buvusi dar viena manifestacija bendrų sovietinių ir lenkų rašytojų siekimų, užsian-gažavimas kurti pasaulį be karų, kovoti už taiką, demokratiją ir socializmą. Esą bus sukurtos novelės ir apysakos, eilėraščiai ir vertimai, kurie praturtins kultūrinio pasaulio lobyną.

Tokiu propagandiniu tonu baigia reportažą lenkų laikraštis, nors tai buvo literatūrinė viešnagė, bet ne be propagandinių tikslų, žeminančių rašytojų paskirtį.

K. Baronas

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU DYASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir "KONNERSREUTHO TERESĖ" (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

Garsioji Išganytojo Motinos Marijos šventovė Brazilijoje Aparecida

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato,

8-10 psl., naujimi skaitytojams tik \$10.00 metams

(reguliari metinė prenumerata — \$14.00 nuo 1979 metų sausio 1 dienos)

Prašau siuntinėti "Tėviškės Žiburius" ištisus metus šiam naujam skaitytojui:

Vardas, pavardė

Adresas

.....

.....

Siunčiu prenumeratądol., auką.....dol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės Žiburiai",
2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės Žiburiai" siunčiami nemokamai keletą savačių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ADMINISTRACIJA

Latvė muzikė Irena Eberšteins prie savo tėvo portreto Venecueloje

PRANEŠIMAS IŠ VENECUELOS

Latvių muzikė gėrisi mūsų dainomis

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Su muzike, pedagoge ir dainininke Irena Eberšteins turėjo progos susipažinti latvių nepriklausomybės šventės minėjimuose. Kalbant paaiškėjo, kad ji, mokydama vaikus muzikos ir dainavimo, naudojasi ir lietuviškų dainų bei muzikos autorių albumu "Dainos" — "Vieux Chants Lithuaniens". Rinkinys sudarytas V. K. Jonyno, Aleksio Rannito, Gražinos Krivickienės, Viktoro Petravičiaus. Išleistas Freiburge 1948 metais.

I. Eberšteins-Berzinš gimė Dubultuos, Rygos miesto parraštyje. Tėvas Ludvig Berzinš — universiteto profesorius, dėstė baltų filologiją. Seimoje buvo šeši vaikai — dvi seserys ir keturi broliai. Nuo pat vaikystės dienų Irena augo folklorinėje aplinkoje — dainos ir muzika dažnai skambėjo namuose. Tėvas, linkęs į poeziją, skaitydavo savo sukurtus eilėraščius. Vyresnis brolis Ansis — grafikas šiais metais iliustravo leidinį "The Psalms". Iki šiol yra iliustravęs per 100 knygų. Dirba kaip grafikas S. Amerikoje. Antras brolis turi gražų boso balsą, ketvirtas — mirė Sibire, Vorkutoje.

Irenos tėvas Latvijoje buvo labai žinomas. Yra parašęs kelis šimtus mokslo, literatūros, poezijos veikalų. Be to, yra sukūręs keletą religinių giesmių, kurios ir šiandien giedamos latvių šventovėse. Literatūrinis kūrinys pasirašydavo "Ludis Berzinš". Labai buvo įsigilinęs į latvių folklorą. Iš kaimo atveždavo kaimiečius, kurie sudarydavo šokių ir dainų grupes. Juos pristatydavo universiteto studentams. Kartą, apie tai sužinojęs, tuometinis valstybės prezidentas G. Zemgalis panorė išgirsti šią kaimiečių muzikinę grupę — pakvietė pas save į prezidentūros pilį. Po dainavimo visus pavaišino juodais ikrais ir blynais su grietine. Irena visur tą grupę lydėdavo.

Valstybiniame mokytojų institute Rygoje Irena mokėsi muzikos, o dainavimo — pas profesorę Zerebcovą, rusų caro rūmų muzikos mokytoją. Studijavo ketverius metus ir agronomiją. Italijos Milane baigė 4 metų Giuseppe Verdi muzikos konservatoriją.

Latvijoje dalyvavo garsiaame universiteto studentų ir Reiterio chore. Universiteto choras buvo nuvažiavęs į Lietuvą ir valstybės teatre Kaune atliko koncertinę programą. Choro soliste buvo I. Eberšteins, padavinusi lietuviškai "Aš mergytė kaip rožytė" ir kitas dainas.

Po to Lietuvoje jai teko lankytis keletą kartų pas savo tėvo šeimos draugus — Latvijos atstovą Lietuvai Ludvigą Seją ir kitus. Priėmimuose turėjo progos susipažinti su mūsų valstybės prezidentu Antanu

Smetona, ministru pirmininku Juozu Tūbeliu, jo žmona ir kitais.

Irenos tėvas, nors ir nekalbėjo lietuviškai, bet studijavo senų lietuviškų dainų formas. Tuo reikalu buvo nuvažiavęs į Klaipeidos kraštą net keletą kartų.

1948 m. Irena iškėjo už latvio dailininko Harijs Eberšteins Vokietijoje, Freiburgo mieste. Irenos vyras buvo gyvenęs 9 metus Belgijoje ir baigęs kara-liskąją meno akademiją. Pokaryje gyveno Vokietijoje, prancūzų zonoje. Freiburge teko jai susipažinti ir arčiau susidraugauti su mūsų dail. V. K. Jonyno šeima. Freiburge G. Krivickienė jai padovanojo muzikos ir dainų albumą, iš kurio dar ir šiandieną moko savo mokinius dainų bei muzikos. Šį vertingą albumą dažnai paskolina ir mūsų kolonijai, kai reikia nukopijuoti vieną ar kitą dainą.

Karake Irena dvejus metus dėstė italų muzikos konservatorijoje muziką ir dainavimą. Ramon Iriarte, žinomas dainininkas, ir šiandieną dar moko pas ją muzikos bei dainavimo. Savo laiku Iriarte dainavo Niujorko opeoroje, turi gražų baritono balsą. Pietų Amerikoje tai rečiau pasitaiko. Dainininką Iriartę yra išmokusį dainuoti dvi lietuviškas dainas.

Reiškiams Irena ir dailėje. Bostone, latvių kultūros ir meno parodoje, buvo priimti trys Irenos paveiksliai. Karake baltieji meno parodoje buvo išstaciūs savo dailės kūrinių.

Irena labai domisi lietuvišku menu, ypač mūsų grafika. Ji visuomet palaikė glaudžius ryšius su mūsų bendruomene ir menininkais. Lietuvių tautą myli, kaip savo brolių tautą. Gyvendama išeivijoje, turėjo progos girdėti daug mūsų menininkų koncertų, kurių programos dar ir šiandieną, po 30 metų, tebesaugo. Taip pat ji turi ir mūsų garsųjų menininkų parodų katalogus. Yra girdėjusi mūsų garsaus pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertą. Ji priskaito prie pačių gerųjų pianistų pasaulyje. Jo koncerto programą taip pat atsivežė į Venecuelą. 1969 m., atvažiavus A. Kuprevičiui į Venecuelą, po jo koncerto Irena prisiartinė ir padovanojo seną jo koncerto programą. A. Kuprevičius buvo labai sujaudintas tos "simbolinės" dovanos.

Siuo metu Irena Eberšteins vargonuoja latvių ir kitų tautų liuteronų šventovėse. Privačiai dėsto muziką ir dainavimą. Palinkėjau Irenai Eberšteins dar daug metų skieisti lietuviškų dainų melodijas Pietų Amerikos žemėje.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronto

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Du klausimai laikraščio skaitytojui

1. Ar esate KANADOS LIETUVIŲ FONDO nariu?
2. Ar žinote, kad įnašai į KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ atleidžiami nuo pajamų mokesčių (income tax)?

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PEDAGOGŲ DRAUGIJA

Steigiamasis Lietuvos Pedagogų draugijos suvažiavimas spalio 31 d. Vilniuje susilaukė beveik 400 atstovų, kurių eilėse buvo pedagogai, Lietuvos miestų bei rajonų partinių komitetų sekretoriai, vykdomųjų komitetų pirmininkų pavaduotojai, jmonių, ūkių, tėvų komitetų įgaliotiniai. Steigėjų vardu kalbėjo organizacinio komiteto pirm. A. Spurga. Švictimo "ministeris" A. Rimkus padarė pranešimą apie sovietinės kompartijos XXV suvažiavimo nutarimus, jos centro komiteto ir ministerijos tarybos 1977 m. gruodžio 29 d. priimtą įsaką, liečiantį bendrojo lavinimo moksleivių mokymą, auklėjimą, ruošimą darbiui. Apie šį A. Rimkus pranešimą "Tiesos" 252 nr. rašoma: "Jis pažymėjo, kad minėti partijos dokumentai yra detalizuota švietimo raidos programa brandaus socializmo sąlygomis. Kryptingiau ir rezultatyviau ugdyti jaunąją kartą pedagogus mobilizavo ir šią vasarą įvykę sąjunginis bei respublikos mokytojų suvažiavimai, pateikę išsamią rekomendaciją dėl mokytojų auklėjamojo darbo efektyvumo didinimo, profesinio orientavimo ir darbinio mokymo gerinimo, mokyklos, šeimos ir gamybinių kolektyvų sąveikos stiprinimo. Gyvenimo padidėjimas būtinybė glaudžiau vienyti įvairiose baruose dirbančius pedagogus, tėvų aktyvą, gamybinius kolektyvus ir paskatinti steigti savanorišką moksleivę pedagoginę visuomeninę organizaciją — pedagogų draugiją..." Draugijos įsteigimas turi aiškų tikslą sustiprinti ideologinį moksleivių auklėjimą pagal kompartijos nuorodas. Lietuvos Pedagogų draugijos pirmininku išrinktas prof. J. Vaitkevičius, pavaduotoja — P. Ragalevičienė.

SYŠA SILUTEJE

Net keletą kilometrų per Silutę keliauja Syšos upė, pavasariu potvynių metu negailestingai ardanai savo krantus, pasiglemžianti derlingos žemės pėdas, griauianti pakrantes ažuolos, uosius, beržus ir pušis. Syšos šlaitai Silutėje dabar jau tvirtinami akmenimis, gelžbetonio plokštėmis, pylimais. Pakrantes susilaukė šaligatvių prie senosios Turgaus aikštės, Rusnės, Zuvo gatvės. Naujas tiltas pastatytas prie Zalgrio gatvės, tiltas pestiesiems — prie sovchozo — technikum. Melioratoriai, sutvirtinę Syšos krantus, įlankoje įrengė prieplauką, kurioje bus vietos keliem šimtam motorinių laivų bei valčių.

TARZANAS IR BEŽDŽIONE

J. Janulevičiūtė "Valstiečių laikraščio" 128 nr. pajudino civilinių jungtinių oficialias ir neoficialias apeigas. Joms dabar nemažai dėmesio skiria net keliolika žinybų. Pasak J. Janulevičiūtės, prieš 15-20 metų daug jaunųjų iš civilinės metrikacijos įstaigos važiuodavo į šventoves, kur jų laukdavo geroi iškilmingės apeigos, o dabar dažniausiai važiuojama tik dėl tėvų reikalavimų. Iškilmingos nuotakos, esą, netruksta ir metrikacijos įstaigose. Naujų parpročių J. Janulevičiūtė pasigenda vestuvinėse vaišėse, kur kartais pasitaiko sunkiai besuprantamų kurojų: "Štai sutinka pargrįžusius jau-

nuosius ir palydą... pats kunigaikštis Vytautas, visokių kitokių didžiųjų bei vaidilukių apstotas. Egzaminuoja, prisiklašina jaunuosius, rikiuoja pabrolius su pamergėm, net piršliui komanduoja... Arba nespėjau jaunieji už stalo susėsti, kai tiesiog apstulbina beždžionė Cita, kartu su Tarzanu ir Džeine atkeliavusi iš kažkada buvusių madoje romanių. Ir — ką jūs manote — šita "egzotika" trijulė vadovauja vestuvėms. Skaito visokius patarimus, dūšauja, moko jaunuosius... Esti ir taip — sugrįžo jaunieji ir svečiai, iš visų pusų pakumščiuotas piršlys su rezgė vieną vieništelį tosta. Tiesa, dar stalų komendantus išrinko — reikia gi, kad kažkas paragintų svečius gerti. Sutikime — tai kraštutiniai atvejai. Tačiau jie neišgalvoti. O tarp jų dar telpa dešimtys visokių variantų, kai prasiilenkiama su elementariausiais estetinio ir moralinio šios šventės turinio reikalavimais..." Nors dabartinės vestuvės palikti tradiciniai senųjų vestuvių veikėjai — piršlys, svočia, vyriausias pabrolis ir vyriausioji pamergė, daug kam kyla klausimas, ką jie turi veikti? Vestuvių rengėjams paruoštos medžiagos šiuo klausimu nebėra. J. Janulevičiūtės nuomone, vilties teikia Vilniaus kultūros mokykloje ruošiami klubinių renginių režisoriai, kurių dvi pirmosios laidos darbuosis civilinių apeigų įstaigose.

MENO SAVIVEIKLA

Vilniaus partiečiai lapkričio 1 d. svarstė meno saviveiklos vystymo klausimus. Pranešimus padarė partinio komiteto pirm. V. Sakalauskas, kompartijos centro komiteto II sekr. V. Klikiūnienė. Pagrindinis dėmesys teko sovietinės kompartijos centro komiteto nutarimui "Dėl priemonių saviveiklinei kūrybai ugdyti" bei vietinės kompartijos panašioms įsakaams. Vilniuje dabar yra apie 45.000 įvairaus amžiaus saviveiklininkų. Pagrindiniai jų renginiai — dainų šventės, šokių, liaudies muzikos, liaudies teatrų festivaliai, "Vilniaus bokštų" konkursai, Sovietų Sąjungai ir kompartijai garbinančių dainų bei muzikos vakarai. 1980 m. Vilniuje bus surengta respublikinė dainų šventė, antrasis sąjunginis darbo žmonių meno saviveiklos festivalis. Pasitarime kultūros ministeris J. Bielinis vilniečiams įteikė penkiolekčių kartą Vilniui paskirtą pereinamąjį ministerių tarybos prizą už meno saviveiklos vystymą.

MUZEJUS JUODKRANTĖJE

Neringoje steigiamas Juodkrantės miniatiūrų muzėjus. Jam bus panaudota architektūrinis paminklu paskelbta senoji šventovė, kuri tapigai taps ir koncerto sale. Rodinuis šiam muzėjui iš savo fondų parūpins Lietuvos dailės muzėjus. Fonduose tapybos, grafikos, skulptūros, taikomosios dailės miniatiūrų turima apie 1.500. Juodkrantės muzėjui bus atrinkta pora simtų. Po trejų metų bus sutvarkytos ir muzėjumi paverstos kitoje plento pusėje esančios senosios gintaro kasyklos. Numatoma atnaujinti ir buvusį gintaro perdirbimo skyrių. Šiame pastate įsikurs gintaro kasyklų istorijos muzėjus. Vienų jo rodinių bus iš tų laikų išlikusi žemėmė.

V. Kst.

HAMILTON

KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA" spalio mėn. užbaigė su \$12.306.641,25 balansu, per šį mėnesį paaukdamas \$115.063. Kitos balanso pozicijos: narių šėrai \$10.175, čekių sąskaitos \$942.639, santaupos \$4.249.177, terminuoti indėliai \$5.162.000, registruotas pensijų taupymo planas \$1.211.620. Nariams išduota asmeninių paskolų \$750.760, nekilnojamo turto \$10.124.647.

Per spalio mėn. kredito komitetas leido išduoti naujų paskolų \$288.300. Per tą mėnesį įstojo 12 narių, mirė 2 — Antanas Jasimas spalio 6 d. ir Michael Lychoil spalio 15 d. Dabar yra 2145 nariai (588 skolininkai). Nuo metų pradžios gauta pelno \$73.928.

"TALKOS" VALDYBA turėjo mėnesinį posėdį lapkričio 10 d., kuriame nutarta pakelti palūkanas taupytams ir skolininkams. Kadangi rinkos situacija ketėsi labai staigiai, teko du pakėlimus atlikti vieno mėnesio laikotarpyje. Nutarta nuo lapkričio 1 d. mokėti už čekių sąskaitas 6% su nemokamu čekių rašymu (palikta ta pati rata), santaupų palūkanas 8,5% pakelti iki 9,5%, term. ind. 3 m. iš 9,5% iki 9,75%, registruotų pensijų taupymo planą iš 9,25% iki 9,5%. Imti už asmenines paskolas nuo 10% iki 11%, nekilnojamo turto — nuo 10% iki 10,5%. Nuo š. m. gruodžio 1 d. mokėti už čekių sąskaitas 6%, už santaupas 9%, terminuotus indėlius 1 m. 10%, 3 metų 9,75%, registruotų pensijų taupymo planą 9,75%. Imti už asmenines paskolas 11% ir nekilnojamo turto 11%.

Paskirta \$100 auka Hamiltono Salpos Fondui.

NAUJAS TARNAUTOJAS. Nuo spalio 1 d. bankelio "Talka" raštinę priims tas dirbti Rimas Sakalas paskolų tarnautoju (Loan Officer). Jis

šioje srityje yra dirbęs keletą metų kitose įstaigose.

Bankelio vedėjas Povilas Vaitonis lapkričio mėn. išvyko atostogų į P. Ameriką.

Stasys Dalius VYSK. M. VALANCIAUS MOKYKLA Kalėdų eglutę šiemet ruošia gruodžio 17, sekmadienį, 4 v.p.p., Jaunimo Centre. Visi mokyklos vaikai tėveliai prašomi dalyvauti. Taip pat kviečiami ir visi priaugantieji, ir busimieji mūsų lituanistinės mokyklos mokiniai. Mokykla rengia labai įdomią meninę programą. Tėvų komitetas visiems turės dovanėlių, pavaišins mažuosius ir suaugusius.

Mokyklos vedėjas

KLEBONAS PREL. J. TADARAUSKAS, po gražiai praėjusio savo suktaktinių švenčių, išvyko trumpo poilsio į Italiją. Jį dabar pavaduoja kun. St. Kulbis, SJ.

I LENKIJA GRIZO čia pas savo seserį ir svainį St. Ant. Jankauskus keturias savaites viešėjęs Juozas Sidlauskas.

MIRE, sulaukus 91 metų, a.a. Bronė Mikalauskienė, hamiltoniečių A. P. Mikalauskų ir B. Parėšienės motina. Prieš mirtį velionė ilgai sirgo ir iškentėjo daug sunkių operacijų. Lapkričio 22 d. buvo palaidota lietuvių Sv. Jono kapinėse Mississaugoje.

BR. J. STANIAI atostogauja Floridoje. Ilgesnių atostogų į Floridą yra išvykę Z. Pulianauskai.

SV. JUOZAPO LIGONINĖJ serga E. Vembrė ir V. Stabingis. Pastarajam buvo padaryta labai sudėtinga operacija. K. M.

HLZ IR M KLUBO GIEDRAITIS prieškalėdinis laimės ratas įvys gruodžio 16, šeštadienį, 7 v.v., Aušros Vartų parapijos salė. Klubo valdyba dėkoja V. Matukaičiui už talką ir piniginę auką. Taip pat Kanados Šaulių Rinktinės moterų skyriui tariame aciu už piniginę auką. Valdyba

KLB Hamiltono apylinkės

valdyba rengia

tradicinį

Metu SUTIKIMA

• Šilta vakarienė ir šaltas bufetas

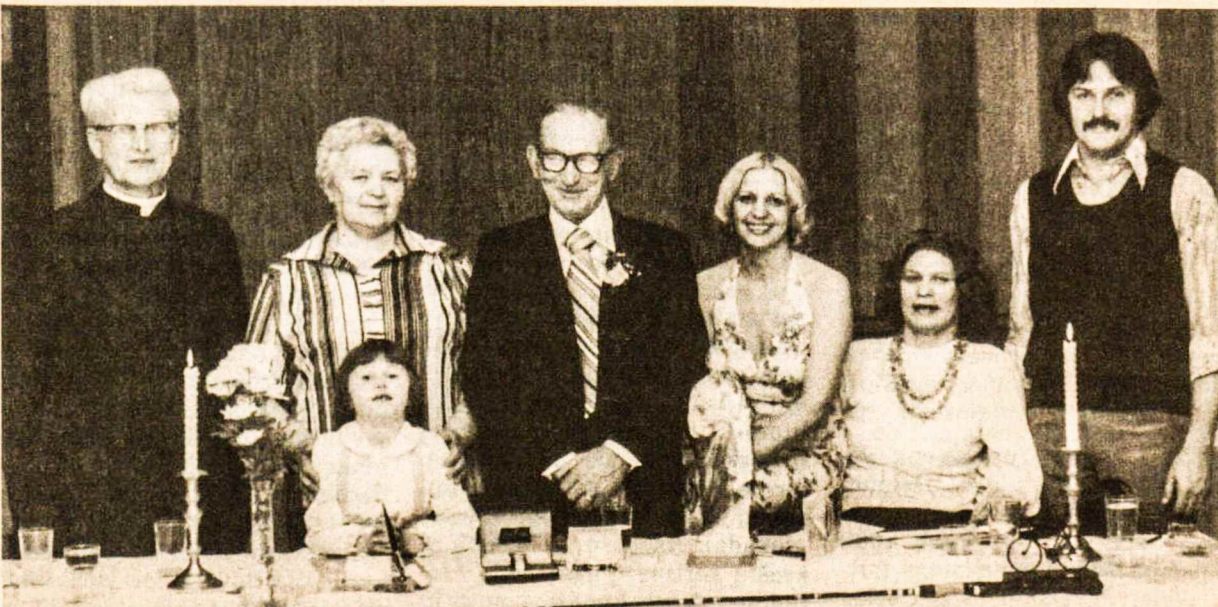
• Laimėjimai su įėjimo bilietais

• Stiprieji gėrimai ir 12 v. šampanas nemokamai (įskaityta į bilieto kainą)

Įėjimas vienam asmeniui — \$22.50, porai — \$45.00
Bilietai gaunami sekmadieniais Jaunimo Centro salėje pas A. Šeštoką ir kiekvieną dieną pas M. Gudinską tel. 547-1967

• Pradžią — 7.30 v.v. Orkestras pradės groti — 8.30 v.v. Rengėjai

gruodžio 31, sekmadienį, Hamiltono Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N.

Uolaus veikėjo Juozo Demerecko pagerbtuvėse Winnipege. Iš kairės: klebonas kun. J. Bertašius, viduryje — suktaktininkas J. Demereckas, jo šeima, žentas G. D. Skolny ir mažytė jo dukra

WINNIPEG, MANITOBA

VISUOMENES VEIKEJO SUKAKTIS. Juozas Demereckas, sulaukęs pensijos amžiaus, pradėjo ramias dienas, kurias seniai užsitarnavo, nes visą laiką grūmėsi su rūpesčiais. Gimė 1912 m., tėvams grįžtant iš JAV į Lietuvą. Gyveno Kriščiūnų k. prie Jurbarko. Baigęs I gimnazijos klasę, išėjo kariuomenės, kur gavo puskarininkio laipsnį. Tarnavo pasienio policijoje Klaipėdos krašte ir miškų departamente. Vokietijoje baigė 5 gimnazijos klases ir pramokė mechanikos darbų. Atvykęs Kanadon, dirbo anglų kasyklose kartu su K. Kakevičiumi, P. Galminu, P. Jurgelevičiumi, V. Rutkausku, Dargučiu, K. Ancevičiumi ir kitais.

Baigęs sutartį J. Demereckas atvyko į Winnipegą. Nerašęs čia darbo, paliko šeimą ir išvyko į miškų darbus. Ten dirbo su Stasiu Ramančausku, a.a. Stasiu Zymentu, K. Strikaučiu. Grįžęs į Winnipegą, Juozas dirbo įvairiose bendrovėse ir privačiai. Kiek susitaupęs lėšų išsinešė į krautuvę, kurioje kartu su žmona dirbo. Kiek vėliau nupirkė visą bloką, kuriame, be jo nuomojamos krautuvės, buvo drabužių valykla ir restoranai. Kai pajamos padidėjo, Juozui gyvenimo sąlygos staiga patengėjo. Be to, jis gavo tarnybą Winnipeg miesto savivaldybėje prie žolės laistymo darbų. Vėliau, kaip geras vamdžiū, buvo paskirtas darbu vykdytoju viename dideliame miesto distrikte, kur išdirbo 10 metų.

1977 m. vasario 23 d. Juozui suėjo 65 metai. Pagal įstatymą turėjo būti atleistas į pensiją, bet kadangi jo darbas buvo gana kompliktuotas ir reikalaujantis patirties, Winnipeg miesto valdyba paliko jį dirbti, kol paruoš kitą asmenį. Ir taip Juozas dar dirbo daugiau kaip metus.

1977 m. vasario 26 d. Sv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje jo žmona Ona Demereckienė surošė savo Juozui 65-rių metų suktakties minėjimą, į kurį atsilankė per 80 svečių. Programai vadovavo St. Ramančauskas, Sv. Kazimiero lietuvių parapijos k. m. sekretorius. I garbės prezidiumą buvo pakviesta visa J. O. Demereckų šeima ir klebonas kun. J. Bertašius. Ta proga buvo pasakyta daug kalbų ir įteikta daugybė dovanų su atitinkamais sveikinimais. KLB-nės vardu šių eilučių autorius įteikė aukštinę plunksną su atitinkamu marmoro stovu. Iš kitų dovanų pažymėtinos — trys laikrodžiai ir odinė kėdė su modernia lazda naujam pensininkui.

Baigiamajį žodį tarė kun. J. Bertašius, kuris apibūdino Juozo įnašą statant lietuvių Sv. Kazimiero šventovę. Be kitko, pabrėžė: "Šioje lietu-

viškoje šventovėje nerisime svetelės, kur Juozas nebūtų įkalęs vinių savo nudėvėtu, kreiviu plaktuku". Klebonas palinkėjo laimingo gyvenimo, ištiesė ranką sveikinti, o kita ranka įteikė šv. Juozapo statulą, kuri ne daug mažesnę už patį suktaktininką. Ji čia pridėtoje nuotraukoje ant stalo ir matyti. Buvo gautas sveikinimas iš Demereckų gimnaziokų kun. Sabaliausko, kuris negalėjo atvykti į suktaktives.

J. Demereckas vos atvykęs į Winnipegą, buvo išrinktas į Sv. Kazimiero lietuvių parapijos k-tą ir savo paties darbu parapijai iki šios dienos tebetalkina.

J. Demereckas, atvykęs į Winnipegą, 1952 m. kovo 2 d. visuotiniame narių susirinkime buvo išrinktas į KLB Winnipeg apyl. valdybą, kurioje iki šios dienos eina įvairias pareigas. 1955 m. išrinktas apylinkės pirmininku, 1956 m., valdybą iširus, ėmė pats vadovauti ir visą tą metų B-nės veiklos našta nešė ant savo pečių. Visuotiniame narių susirinkime išrinktas v-bos p-ku ir 1957 m.

Jis ne tik pirmininkavo valdybai, bet ir visą veiklą judino — rinko nario įnašus, užsakinėjo laikraščius, pardavinėjo lietuviškas knygas, telkė aukas Vasario 16 gimnazijai, platinio "Lietuvių Enciklopediją".

1977 m. vėl išrinktas B-nės p-ku Winnipeg. Tuomet gražiai suorganizavo "Folkloramą 77", kaipo krašto tarybos narys ir apylinkės pirmininkas dalyvavo suvažiavime Toronto, kur buvo išrinktas į prezidiumą vienu iš pirmininkų.

1977 m. išrinktas į 1978 m. apylinkės valdybą, kurioje eina Vasario 16 gimnazijai remti būrelio vadovo pareigas. Tad drąsiai galime pakartoti Rygiškių Jono gramatikoje įrašytus žodžius: "Mažas kupstas didelį vežimą verčia".

Šiais metais gal nuo perdaug įtemptų darbų Juozas sveikata susilpnėjo. Dėlto įteikė pareikšimą Winnipeg miesto valdybai, kad nuo darbo atsisaiko ir pasitraukia į pensiją š. m. rugpjūčio 11 d.

Winnipeg miesto parkų bei pramogų skyrius surengė J. Demereckui išleistuves. Susirinko visi distrikto tarnautojai pagerbti savo bendro darbo draugo. Vyriausias darbu prižiūrėtojas Lorenc pasakė atitinkamą kalbą ir įteikė nuo darbininkų dovaną, o nuo miesto už gerą darbą gavo atitinkamą žymenį, kuriame įgraviruoti reikšmingi žodžiai. Taip pat įteikė savo asmenines dovanas artimieji darbo draugai, o miesto medelį sodinimo darbų vedėjas Ron Pancroft įteikė gražią stiklinę vazą su zoologijos sodo atvaizdu. Tad ramaus poilsio naujame gyvenime posūkyje. Sustiprėk ir nepails!

K. S.-tis

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M T16

TALKA

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pinigus čekių potarnavimas.

Kapitalas — virš \$12.000.000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.)	6%
santaupas	9%
term. depozitus 1 m.	10%
term. depozitus 3 m.	9,94%
penzijų fondas	9,94%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas	11%
nekiln. turto pask.	11%

Ottawa, Ontario

Kalėdų eglutę rengia gruodžio 10, sekmadienį, Dr. V. Kudirkos šeštadienės mokyklos tėvų komitetas. Programą atliks mokyklos mokiniai. Visi kviečiami dalyvauti. Ta proga įvyksta ir lietuviškos pamaldos. Yra laukiama svečias kun. Kulbis iš Montrealio. Vieta: Our Lady of Perpetual Help parapijos šventovėje Labreton g-vėje. A. Paškevičius

• Valstai yra palaima, kai tinkamai vartojami sename amžiuje, ir grėsmė, kai perdaug ar neįmanant vartojami (A. Comfort).

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

MASKVOJE LANKESI GRUPE JAV senatorių, kurie ten turėjo progą susitikti su premjeru A. Kosyginu. Prieš šią išvyką senatorių A. Stevensoną Vašingtono aplinkė ukrainiečių, latvių, lietuvių ir žydų atstovai. Lietuviams atstovavo ALTOs vicepirm. dr. K. Sidlauskas ir E. Sumanas. Jie du senatoriui įteikė sąrašą II D. karo išskirti šeimų narių, kurių sovietų pareigūnai neišleisdžia užsienin. Informacijos buvo gautos tiesioginiu tų JAV gyvenančių šeimų narių kreipimusi į ALTO. Sen. A. Stevensonas buvo paprašytas padėti gauti išvykimo leidimus ir išskelti N. Sadainaitės išlaisvinimo klausimą.

ROMAS GIEDRA, gyvenęs Palangoje, nori atvykti pas Kalifornijoje gyvenantį savo tėvą. 1962 m. jis su trimis savo bičiuliais bandė pabėgti užsienin lėktuvu iš Klaipėdos aerodromo. Bandymas buvo nesėkmingas. Dabar pareigūnai pažadėjo jį išleisti pas tėvą, jeigu bus gauta garantija bei kiti reikalingi dokumentai. Tėvas valdžios įstaigoms juos įteikė spalio 17 d.

KULTūros ZIDINYS Brooklyne, N. Y., lapkričio 11 d. paminėjo savo veiklos penkmetį. Apžvalginį pranešimą padarė kun. P. Baltakis, OFM, išvardindamas pagrindinius šios institucijos talkininkus, pabrėždamas, kad skolas jau yra išmokėtos. Sveikinimo žodį tarė gen. konsulas A. Simutis. Oficialiai daliai vadovavo A. Vakselis. Koncertinę duetų programą atliko čekagiečiai solistai Bernardas Prapulenis ir Nerija Linkevičiūtė, ką tik grįžę iš gastrolų Britanijoje.

KUN. LADAS BUDRECKAS aukštinę savo kunigystės suktaktį lapkričio 12 d. atšventė koncelebracinėmis Mišiomis Nijorkoje, Apreiškimo parapijos šventovėje. Dalyvių eilėse buvo Brooklyno vysk. F. Mugavero, vysk. V. Brizgys, prel. J. Balkūnas, pamokslą pasakęs svečias iš Romos prel. L. Tulaba — Sv. Kazimiero kolegijos rektorius. Giedojo parapijos choras ir Nijorkoje vyrų choras "Perkūnas". Kadangi suktaktininkas yra kompozitorius, Mišių metu skambėjo jo ir jos pirmininku buvo išrinktas M. Vitkus. Kultūriniam reikalams sutiko vadovauti ilgametę ir darbšti visuomenininkė K. Kodatienė, kuri iki šiol buvo nuolatine Miami Lietuvių Klubu meninių programų vadovė. Sios naujos šaulių kuopos vadovybės rūpesčiu lapkričio 19 d. Lietuvių Klube buvo surengtas Lietuvos kariuomenės minėjimas, į kurį atsilankė per 200 dalyvių. Trumpą kalbą apie Lietuvos kariuomenės istoriją pasakė inž. A. Varnas. Meninėje dalyje pianistė Danutė Liaugminienė paskambino šiai progai paruoštą nuotaikingą lietuviškų dainų pyne, o K. Kodatienė padėklamavo savo kūrybos eilėraščių, skirtą savanoriams. Minėjime dalyvavo 102 metų sulaukus C. Mošinskienė, buvusi šaulių rėmėja, ir 3 Lietuvos kūrėjai-savanoriai: dr. K. Pautienius, Vl. Cepėnas ir J. Karvelis. Minėjimui sklandžiai ir be didelių užtęsimų vadovavo K. Kodatienė.

Argentina

BUENOS AIRES TELEVIZIJOS VII kanalas spalio 28 d. rytą transliavo lietuviškų šokių programą, kurią atliko Berisso Mindaugo draugijos "Pumpurėliai", "Nemuno" draugijos "Skaidra", "Nemunas" ir Argentinos Lietuvių Centro "Inkaras" su "Žilviciu". Šion programon juos pakvietė jos vedėjas mons. Gardela. Kartu buvo pakviesti ir minėtų organizacijų vadovai: Mindaugo draugijos pirm. J. Šišlauskas, V. Bukauskaitė-Persico, "Nemuno" draugijos pirm. R. Girliauskas, K. Dulke, AL Centro pirm. J. Micėdas ir V. Survilienė. Mons. Gardela su jais kalbėjosi apie lietuvių bei jų organizacijų. Visus ansamblicius jis vėl pakvietė dalyvauti šioje programoje N. Metų išvakarėse.

ALAUS SVENTĖJĖ Belgrano mieste, Kordobos provincijoje, lietuviams atstovavo AL Centro ansamblis "Inkaras", vadovaujamas J. Puliko. Inkaričiai su savo palydovais iš Buenos Aires į Belgraną nuvyko specialiu autobusu. Ekskursantų Villa del Dique miestelyje, apie 30 km nuo Belgrano, priglaudė ir jais rūpinosi kun. V. Simanskis. "Inkaro" ansamblis tautinius šokius šoko du kartus spalio 14 ir 15 d. Fotografus ir televizijos atstovus ypač viliojo tautiniai inkariečių drabužiai. Jų šokius nufilmuavo televizijos atstovai. Gruodžio 16-17 d.d. "Inkaras" vėl vyks į Kordobą dalyvauti Imigrantų Dienioje.

Australija

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIE-NU globėjė gruodžio 26-31 d.d. Sydneyje susitikė būti Australijos premjerą M. Fraseris, pakviestas rengėjų komiteto pirm. dr. B. Vingilio. Atsiliepdamas M. Fraseris rašo: "Mielas dr. Vingili, priimu Jūsų kvietimą būti X-jo lietuvių meno festivalio, rengiamo kas dveji metai, globėju ir šia proga siunčiu geriausių linkėjimų organizaciniam komitetui."

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIE-NAS Sydneyje rengiantis komitetas su pirm. dr. B. Vingiliu susaūkė spaudos konferenciją. Jos atstovams buvo pabrėžta, kad šiemetinės Lietuvių Dienos bus suktaktinės — dešimtosios iš eilės. Jos taipgi jungiamos su Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šešiasdešimtmėčiui. Šventėje šį kartą dalyvaus tik trys chorai, bet gražų jaunimo būrį atves aštuonios tautinių šokių grupės ir sportininkai. Iš Klevelando atvyks "Grandinėle", kurios koncertai, be Sydnejaus, dar bus surengti Adelaidėje, Melburne ir Kanberoje. Dainų šventei, teatro spektakliui, jaunimo koncertui, dailės parodai ir N. Metų suktaktim pokyliui išnuomotas erdvus Bankstowno Centras, sporto varžyboms ir tautiniams šokiams — Bankstowno krepsinio stadionas. Centrine ašimi bus Sydnejaus Lietuvių Klubas, teikiantis visas informacijas. Jame taipgi įvyks ir ALB krašto tarybos suvažiavimas.

ALB MELBURNO APYLINKĖS valdybos pirm. A. Pocius lapkričio 12 d. susaūkė organizacijų atstovų posėdį artėjančios Vilniaus universiteto 400 metų suktakties klausimu. Pasisakyta už minėjimo surengimą, kurio rūpintis specialus komitetas — A. Zubras, kun. P. Vaseris ir A. Simkus. Posėdyje taipgi buvo pasiūlyta išleisti anglų kalba knygelę apie Vilniaus universitetą ir jo suktaktį.

BRITANIJ

PLE VALDYBOS VICEPIRM. V. KLEIZA, skrisdamas į Romą, lapkričio 18-20 d.d. viešėjo Londone. Aerodrome svečią iš JAV sutiko DBL Sąjungos pirm. J. Alkis. V. Kleiza buvo nuvežtas į Lietuvių Sodą, dalyvavo sekmadienio pamaldose Sv. Kazimiero parapijoje, Lietuvos pasituntinėjė susitiko su jos vedėju V. Balicku. Pasitarimus turėjo su lietuvių jaunimo kongreso rengėjų komitetu ir su DBL Sąjungos valdyba.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS sveitainė po ilgos pertraukos darbą vėl lapkričio 14 d. pradėjo šeštadieninę lietuvių mokyklą. Ją lanko dvi grupės — vaikų ir vyresniųjų. Mokytoja J. Kinka. Vadovėlių bei kitų mokymo priemonių išlaidas sutiko padengti parapijos klubas.

N. METŲ SUTIKIMĄ Londono lietuviams rengia Sporto ir Socialinių Klubas. Bilietus jau platina sekr. Jonas Parulis bei kiti klubo valdybos nariai. Bus užkandžiai su visais priedais, šokiams gros gera kapela.

Medžiaga apie skotijos ir anglų lietuvių renka jaunąsias

anglas Murdoch Rodgers, 17 Waverly Park, Abbeyhill, Edinburgh, EH8 8ER. Baigdamas universitetą, jis parašė disertaciją apie Skotijos lietuvių, jų organizacijų, leistus laikraščius. Šią disertaciją jis dabar nori išspėsti, apimdamas ir Anglijos lietuvių. M. Rodgers prašo lietuvių paskolinti jam knygų bei laikraščių, kuriuose atskleidžiama Britanijos lietuvių veikla.

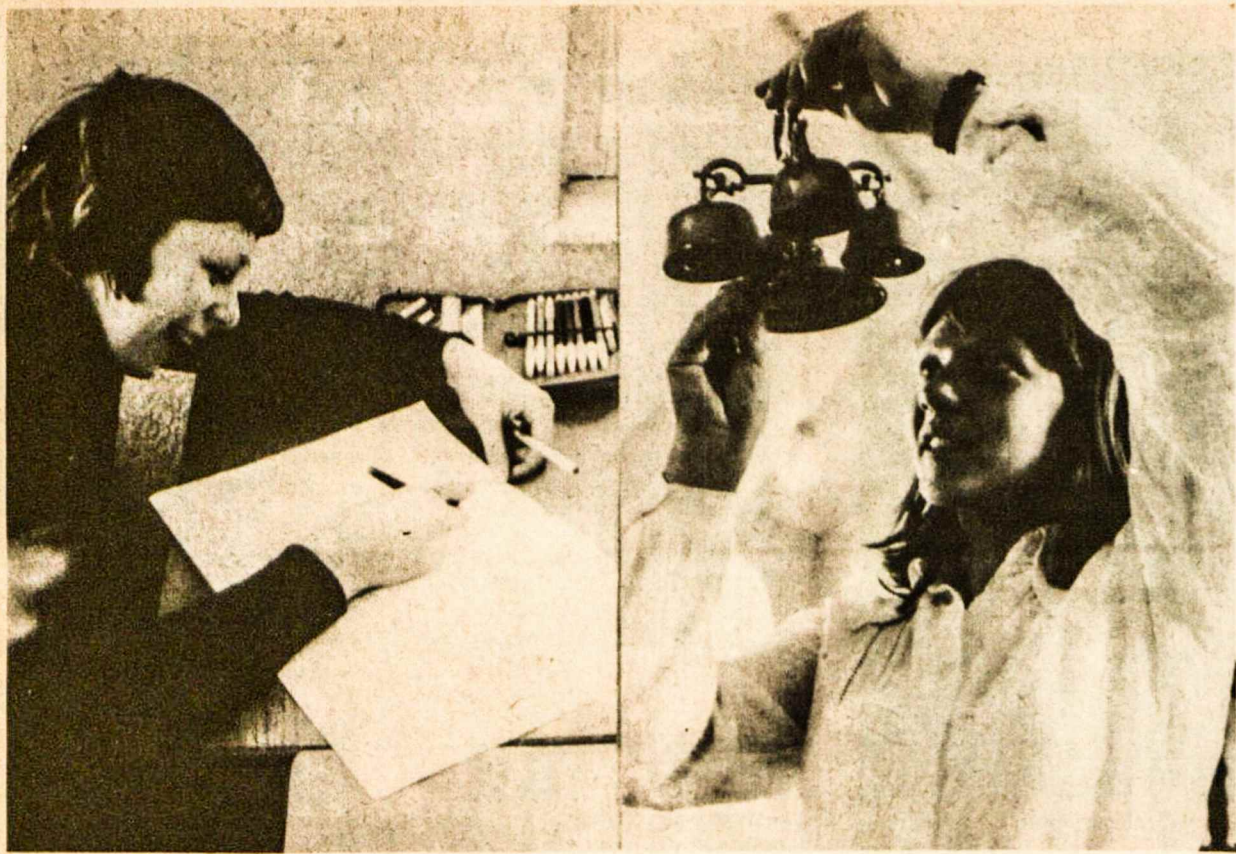
BRITU DIENRASTIS "THE TIMES" spalio 23 d. skiltyje "Šažinės kaliniai" skaitytojus supažindino su Balio Gajausko byla, pabrėždamas, kad pirmą kartą už tautinę veiklą B. Gajauskas buvo nuteistas jau 1948 m. Pasak dienraščio, lietuvių išsilavinimo kova yra geroi senesnė už pastarųjų metų išpopuliarėjusį sąjūdį žmogaus teisėms ginti.

Italija

SV. KAZIMIERO KOLEGIJA praėjusiais metais baigė trys kliekai ir buvo įšventinti kunigais. Dabar jie tęsia studijas akademiniams laipsniams. Kolegijon gillinti Sv. Rašto studijų grįžo kun. D. Valentis, kėlėta metų darbavėsi V. Vokietijoje. Iš ten jis atsivėžė vieną būrį savo mokinių, kuris ruošis kunigystei kolegijoje. Iš Australijos kolegijon yra atvykę Saulius Kubilius. Kliekų eiles sumažino V. Gedrimas, Kanados lietuvis iš Hamiltono, Ont., vieneriems metams nutraukęs mokslą. Vienas kandidatas buvo atleistas iš kolegijos, o kitam partarta studijuoti vietinėje seminarijoje. Siemet Sv. Kazimiero kolegiją aplankė daug lietuvių turistų ir pasinaudojo "Villa Lituanija" teikiama paslaugomis. Ši vila dabar yra tapusi Romon atvykstantį lietuvių centrine susitikimo vieta.

Vokietija

ZMOGAUS TEISIŲ DRAUGIJA

Būdingos akimirkos iš Vasario 16 gimnazijos. Kairėje — rašo ilgą laišką tėvams, dešinėje — tvarko pamaldų skambučius: „jūs, varpeliai pamaldų, kvieskit širdis mokinių“

JAVIM ZIBURIAI

Redaguoja — RASA LUKOSEVIČIUTĖ

Jaunimo veikla pranešimuose

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybos narių suvažiavimas

1978 m. lapkričio 11 d. Toronte įvyko Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybos narių suvažiavimas. Dalyvavo atstovai iš Delhi, Londono, Mont-realio, St. Catharines, Sault Ste. Marie ir Windsor. Torontui atstovavo KLJS valdyba, kurią pristatė Paulius Kuras, valdybos pirmininkas. Programai vadovavo valdybos vicepirmininkas Raimundas Sungaila. Suvažiavusius pasveikino Kanados Lietuvių Bendruomenės pirm. J. R. Simanavičius ir PLJS valdybos narė Regina Knox. Po oficialaus atidarymo prasidėjo įvairūs pranešimai ir diskusijos. Pirmiausia buvo pateiktas pranešimas apie KLJS veiklą šiais metais. Aplamai veikla buvo gyva, metai — darbingi. Valdyba susilaukė stiprios paramos iš visų Toronto lietuvių finansinių institucijų, iš Kanados Lietuvių Fondo ir Toronto Lietuvių Namų. Vasaros metu KLJS rūpinosi visais užsienio jaunimo atstovais, atvykusiais į Pasaulio Lietuvių Dienas. Jiems buvo surastas nakvynės, išdalinti bilietai bei dienotvarkė, parūpinta transportacija. KLJS taip pat tvarkė reikalus tų užsieniečių, kurie važinėjo po S. Amerikos jaunimo stovyklas, mokydamiesi vadovavimu. Suvažiavime buvo pranešta apie Vakarų Kanados jaunimo

veiklą. Nors tenykštis jaunimas turi didelę problemą su lietuvių kalba, tačiau jų veikla dar tebe gyvuoja. Rugpjūčio pradžioje prie Kalgario buvo surengta jaunimo stovykla, į kurią suvažiavo 30 asmenų. Be akademinių programos, buvo ir pramoginė: dalyvavo Toronto mergaičių trijulė „Vasaros garsai“, vyko laukai. Kalgarije yra bandoma suorganizuoti tautinių šokių grupę. Tuo reikalu rūpinasi Antanas Vyšniauskas ir Rūta Juodienė. Winnipege jaunimas dalyvauja metinėje „Folkloramoje“. KLJS narys Jurgis Valaitis, šiuo metu stengiasi sudaryti tautinių šokių ratelį. Paulius Kuras trumpai kalbėjo apie politinę veiklą. Tuo metu, kai iškilo Lietuvos disidentų Viktoro Petkaus byla, jis pasiuntė laišką Kanados ministrui pirmininkui ir užsienio reikalų ministeriui, atkreipdamas jų dėmesį į visą šį reikalą. Kanados valdžia atsiuntė ilgą laišką, kuriame buvo išreikštas susirūpinimas žmonių teisių klausimu. KLJS taip pat palaiško ryšius su „Amnesty International“, kuri rūpinasi Nijole Sadūnaite. Birželio mėnesį Cikagoje įvyko bendra politinė konferencija, kurioje dalyvavo PLJS, KLJS ir JAV-LJS nariai. Rugpjūčio mėnesį KLJS buvo pasikvietusi dr. A. Stroma, kuris

Toronto visuomenei kalbėjo apie dabartinę Lietuvos padėtį. Didžiausia KLJS problema politinėje srityje yra tai, kad trūksta specialaus politinės veiklos vadovo. Kadangi suvažiavime nebuvo kvorumo, nebuvo galima įvykdyti numatytų statuto pakeitimų. Buvo pateiktas siūlymas, kad valdybos kadencija turėtų tęstis ne trejus, bet dvejus metus. Kiekvienoje valdyboje turėtų pasilikti bent vienas narys iš senos valdybos, kad išsilaikytų tam tikras tęstinumas. Rytų programa pasibaigė diskusijomis, kaip atgaivinti jaunimo veiklą įvairiose Kanados kolonijose. Nevisas jaunimas identifikuoja su Jaunimo Sąjunga, ypač tie, kurie nuo mažų dienų priklauso idėjinėms organizacijoms. Buvo pasiūlyta, kad KLJS valdybos nariai aplankytų kiekvieną vietovę, pafinmuodami apie ateinančią kongresą ir bendrai atnaujinami jaunimo veiklą. Popietė buvo paskirta specialiai politinei programai ir IV kongreso informacijai. Po politinių paskaitų dar buvo perteiktos kairiosios informacijos apie IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą. Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

KLJS valdyba

Dalyvauti politiniame gyvenime

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos politinė popietė

Vis daugiau dėmesio yra kreipiama į Kanados etninių grupių veiklą. Kanados vadovai nebegali ignoruoti etninių grupių egzistencijos, nes šios grupės gali daug prisidėti prie politinio Kanados gyvenimo. S. m. lapkričio 11 d. Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybos narių suvažiavimo antroje dalyje buvo svarstomi politiniai klausimai. Simpoziumas, kuris buvo suorganizuotas bei pravestas adv. Joan Kuraitės, svarstė Kanados etninių grupių klausimus. Chrystina Hnatiw, Secretary of State atstovė, daugiafunkčių reikalų min. Norman Cafiko vardu pasveikino visus, atvykusius į KLJ Sąjungos suvažiavimą. J. Kuraitės įžanga labai tiksliai apžvelgė politinę lietuvių veiklą iki šiol. Kol kas politinė veikla pasireiškia demonstracijomis, laiškais valdžiai, pasikalbėjimais su parlamentariais ir t. t. Turime ir VLIKą, kurio pagrindinis tikslas yra Lietuvos išlaisvinimas. Realiai žiūrėdami, dar užtruks, kol šis tikslas pasieksime. Tad ar nereikėtų dabar imtis artimesnių uždavinių, kurie palengvintų kelionę į pagrindinio tikslo siekimą? Gal jau laikas lietuviams pradėti jungtis į gyvenamo krašto politinę veiklą? J. Kuraitė patarė, kad lietuvių jaunimas nėra linkęs jungtis į politinę

Kanados veiklą, kuri būtų naudinga ir pavergtiems kraštams. Kiek yra tokių jaunuolių, kurie bent pagalvoja apie įsijungimą į federacinius arba provincinius rinkimus? Šį klausimą toliau gvildeno ukrainietis Lubomyr Kwasnycia, Ontario provincijos liberalų partijos pareigūnas. Jis aiškino, kaip ukrainiečiai veikia ir ką laimėjo politinėje veikloje. Jieškodami savo identiteto, ukrainiečiai nutarė veikti radikaliai, kad kuo daugiau dėmesio atkreiptų į savo padėtį. Pz. pirmiausia reikia paimti problemą, tuojau reaguoti, kad spauda į juos atkreiptų dėmesį, ir tik tada aiškinti kodėl taip reago. J. Kuraitė betgi pareiškė, kad civilinis nepaklusnumas, kuris atkreiptų dėmesį į lietuvių, labai traukia lietuvių jaunimą. Gal reikėtų ištirti būdus, kaip galėtume sėkmingiau veikti. Nors kultūros skirtingos, bet Kanados ukrainiečiai, latviai, estai, lietuviai siekia tų pačių tikslų. L. Kwasnycia skatino visus susijungti ir sudaryti kokią nors koaliciją Kanados politikoje, kad išrinktume kuo daugiau atstovų iš etninių grupių į Kanados parlamentus. Taip pat prie kalbėtojų grupės prisidėjo Algis Juzukonis, KLB Toronto apylinkės pirmininkas. Jis pabrėžė, kad kanadiečiai politinėje veikloje tik žai-

džia, o etninės grupės joje gyvena. Mes savo veikime esame per daug pasyvūs, nesijungiamo į Kanados politinių partijų veiklą. Juo daugiau įsijungsim į politinę veiklą, juo mums, lietuviams, bus geriau. L. Kwasnycia pakartotinai sakė, kad mums reikėtų stoti į kurią nors politinę Kanados partiją, jei norime daugiau ko pasiekti. Simpoziumo dalyviai, aiškinamiesi lietuvių pasyvumą Kanados politikoje, kaltino esamą nuotaiką, skatinančią jaunimą veikti vien tik lietuvių gyvenimo ribose. Simpoziumui užsibaigus, Mykolas Drunga iš Bostono, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos politinės komisijos narys, kalbėjo apie veiklos planus, į kuriuos KLJ Sąjunga galėtų įsijungti per 1980 m. olimpiadą Maskvoje. Aplamai, kalbėtojams gerai pavyko įtikinti suvažiavimo dalyvius. Dabar tik reikia stebėti, ar jaunimas pasiryš šiuos siūlymus vykdyti. Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos suvažiavimo politinė popietė padarė stiprų įspūdį atsilankiusiam jaunimui. Laima Beržinytė, KLJS tarybos narė

• Ar naikindami religinę kultūrą, nesunaikinsim ir visos kultūros? (Joanas-Paulius I.)

Būsimasis jaunimo kongresas

Altenbergo namai — studijų dienų patalpos netoli Koelno miesto

Vietovė, kur įvyks IV PLJ Kongreso studijų dienos, apsupta žaliuojančiais, dideliais miškais, kur galima pasivaikščioti ir džiaugtis gamta. Studijų dienos įvyks Altenberge, mažame kaimelyje netoli Koelno. Altenberge yra tik kelias namų, bet visoje Vokietijoje šis kaimelis yra išgarsėjęs savo „katedra“. Ji iš tikrųjų nėra katedra, nors taip vadinama, bet vienuolyno šventovė, kurią pastatė XIII š. vienuoliai cisterčiai. Kasmet savo grožiu šį šventovę sutraukia keliasdešimt tūkstančių turistų. Viduramžiais Altenberge veikė garsūs cisterčių vienuolynas. Iš čia cisterčiai kūrėsi Lietuvoje ir Lenkijoje. Sekuliarizacijos laikais vienuolynas išnyko, o pastatai su didžiuliu apsaugos mūru pavirto griuvėsiais. Praėjusio šimtmečio viduryje vietos katalikai ir evangelikai atremontavo šventovę, kuri šiandien abiem konfesijom yra bendra. Po I D. karo Koelno arkivyskupija nutarė šioje kalnelių apsuptyje vietoje įsteigti jaunimo namus. Amerikoje surinktomis aukomis sugrįvę, išdegę buvusio vienuolyno pastatai buvo atstatyti. Šiuose pastatuose vyk-davo įvairūs suvažiavimai, kur-sai ir rekolekcijos jaunimui. Karo pabaigoje čia buvo perkelta Koelne subombarduota senelių prieglauda.

Vėliau Altenbergo namai tapo Vokietijos katalikų jaunimo veiklos centru. Rūsijoje ir pastogėje buvo pastatytos lovos pernaktuoti, įsteigta bendra virtuvė. Vėl prasidėjo jaunimo kursai ir rekolekcijos.

Iškrausčius senelius, įsteigta Vokietijos Katalikų Jaunimo Sąjungos būstinė. Ji 1954 m. persikėlė į netoli esantį miestą Duesseldorf. Tačiau metiniai Sąjungos suvažiavimai vyksta Altenberge. Praėjusį pavasarį senieji rūmai buvo atremontuoti, sumoderninti ir papildyti didžiuliu priestatu.

Altenbergo namai yra skirti vien jaunimui ir šiuo metu talpina 180 asmenų. Kambariai ir salė moderniai įrengti. Pavieniams asmenims yra skirti 35 kambariai, o likusieji talpina 2 arba 3 asmenis. Didžiulė salė talpina 300 asmenų (200, jeigu prie stalų). Taip pat yra per 10 mažesnių salų konferencijoms, keletas laisvalaikio kambarių ir didžiulė valgykla.

Normaliai pastatas, kuris yra patogioje vietoje ir gražiai įrengtas, būtų labai brangus. Tačiau Altenbergo namų vadovybė sutiko lietuvių jaunimo atstovus priimti savikaina — apie 30 DM į dieną vienam asmeniui, įskaitant nakvynę ir keturis valgius į dieną.

Rūta-Ona Šiulytė

Lėšos jaunimo kongresui

IV PLJK Kanados Finansų Komitetas pradėjo savo lėšų teikimo vąj 1978 m. rugsėjo mėnesį. Komitetas yra sudarytas iš sekančių narių: Joana Kuraitė — pirmininkė, Marius Rusinas — vicepirmininkas, Algis Senkus — aukų teikimo reikalų vedėjas, Jeronimas Rusinavičius — išdinkinas, Gražina Ignaitytė — korespondentė, Laima Underienė — administracijos sekretorė, Paulius Kuras — KLJS pirmininkas ir informacijos vedėjas. Finansų komitetas Kanadoje buvo sudarytas Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pastangomis. Jis yra įsipareigojęs IV PLJK Finansų Komitetui surinkti \$10,000 (JAV pinigais). Iš viso IV PLJK Finansų Komitetas turės sutelkti \$90,000. Šio komiteto pirmininkas yra dr. Algis Paulius Jo būstinė (ir komiteto) yra Cikagoje. Visos surinktos aukos Kanadoje bus skirtos: a. Kanados lietuvių jaunimo atstovams į IV PLJK paruošti, b. paremti jaunimui, vykstantį į kongresą, c. Kanados įnašų į bendrą IV PLJK išdą, pagal sutarimą su IV PLJK Finansų Komitetu Cikagoje.

Siemet, kaip ir anksčiau, pinigai bus renkami daugiausia per Kanados Lietuvių Bendruomenės apylinkes. Taip pat komitetas prašys aukų iš įvairių finansinių įstaigų bei atskirų asmenų Vajus prasidėjo š. m. spalio 14 d. per Kanados Lietuvių Bendruomenės tarybos suvažiavimą. Tuo metu visi finansų komiteto lėšų teikimo planai buvo išaiškinti apylinkių pirmininkams ir tarybos nariams. Nors finansų komitetas telkia lėšas IV PLJ Kongresui ir veikia Kanados Lietuvių Bendruomenės apylinkių ribose, yra sudarytas iš jaunimo. Taip pat planuojama įjungti kiek galint daugiau jaunimo į lėšų teikimą. Šis vąjus įtrauks Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybos narius, IV PLJK Kanados jaunimo atstovus ir kitus Kanados jaunuolius. Aukas galima nurašyti nuo federacinių pajamų mokesčių, bet reikia rašyti Kanados Lietuvių Bendruomenė — IV PLJK vardu. Kartu su klausimais bei pageidavimais aukas galima siųsti šiuo adresu: IV PLJK Kanados Finansų Komitetas, 7 Prentice Court, Weston, Ont. M9P 1N2. Paulius Kuras, informacijos vedėjas

Vasario 16 gimnazijos mokiniai klauso prakalbos apie Vytautą Didįjį

Rašykim laiškus valdžiai

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga, sužinojusi apie Viktoro Petkaus nuteisimą, kreipėsi į Kanados premjerą Pierre E. Trudeau ir susilaukė iš jo laiško. Čia pateikiu laiško ištraukas. „Kanados valdžia, kartu su Kanados visuomene, yra susirūpinusi žmonių teisių ir laisvių pažeidimu Sovietų Sąjungoje. Kada tik gali, ji primena sovietų pareigūnams jų įsipareigojimus, surištus su Helsinkio aktu. Kanada bandys ir toliau spausiti sovietus, kad jie įvykdytų savo pasidėjimus, į kuriuos įeina ir laisvė palikti savo kraštą bei individo teisė prižiūrėti ar vykdomi Helsinkio įsipareigojimai. Kanados valdžia buvo labai susirūpinusi sovietų elgesiu su disidentais per praėjusius metus — Anatolijum Ščaranskį, Aleksandru Ginzburgu ir Viktoru Petkum. Šitoks sovietų elgesys sumažino Helsinkio sutarties reikšmę. Keturi kartus šiais metais Kanados parlamentas priėmė rezoliucijas, pareiškdamas visų kanadiečių susirūpi-

mą šių disidentų likimu — A. Ščaranskio, Y. Azlovo, V. Slepako ir I. Nudel. Rugsėjo 30 d. Trudeau susitiko su p. Anital Ščaranskiene ir priminė jam, kad Kanada mielai priimtų A. Ščaranskį, jeigu sovietai išleistų. Jūsų rūpestis ir kitų, kurie mums pareiškė susidomėjimą sovietų disidentais, paskatino Kanados valdžią tolimesniam darbui, siekiančiam užtikrinti visų žmonių teises“. Man atrodo, kad svarbiausia šio laiško mintis yra ši: jeigu žmonės parodo atitinkamą dėmesį kokiame nors lietuviškame reikalui ir atsliepia laiškus, tai valdžia taip pat atkreipia dėmesį ir daro atitinkamus sprendimus. Todėl norėčiau pasiūlyti visiems lietuviams, kad, skatydami laikraščius ir klausydami žinių per radiją ir televiziją, tuojau pareikštų savo nuomonę laiškais valdžiai, jei tai liečia lietuvių reikalus. Tai vienas iš svarbesnių būdų iškelti lietuvių vardą Kanados visuomenėje. Danguolė Juozapavičiūtė, KLJS informacijos sekretorė

IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui Rengti Komitetas posėdžiauja V. Vokietijoje. Iš kairės: Sigitas Kondrataitis — Prancūzijos atstovė, Antanas Šingėdis — komiteto išdinkinas, Andrius Smitas — komiteto pirmininkas ir Gabija Juozapavičiūtė — PLJS pirm.

Pirmosios dienos gimnazijoje

Ištraukos iš Vasario 16 gimnazijos mokinio laiško

1978 m. rugpjūčio 28 d. Lėktuvo kelionė buvo gera. Frankfurto aerodrome aš gana greitai susiorientavau. Ten pamatėme vaikščiojantį vieną jauną vyrą su lietuviška vėliava rankoje. Mes tuoj prie jo priėjome. Pasirodo, jis buvo atvažiavęs mūsų pasitikti ir nuvežė mus į mokyklą. Su juo į aerodromą buvo atvažiavusi pora mergaičių iš JAV mūsų pasitikti. Jos mokykloje mane supažindino su vienu moksleiviu iš Tennessee. Vėliau mes abu susitikom su kitais mokiniais. Vienas jų — net iš Los Angeles. Dabar aš jau pažįstu čia daug žmonių. Mokyklos pastatai man patinka, išskyrus prausyklas. Išvietės neturi sėdynių, o dušais galima naudotis tik du kartu į savaitę. (Vanduo čia brangus — 1.50 DM už kubinį metrą). Visi amerikiečiai buvo dėl to labai susijaudinę!

1978 m. rugsėjo 12 d. Praėjusį šeštadienį aš su draugu buvome pakviesti į svečius pas vieną jauną vokiečių miestelį. Jis draugauja su lietuviu, kuri baigė Vasario 16 gimnaziją ir yra išmokęs lietuviškai iš vadovėlio. Aš jau pažįstu daug vokiečių miestelyje. Rusų kalbos mokytojas tikrai atsidavęs. Jis mane moko net savo laisvalaikio, kad aš pasivysčiau jo klases mokinys.

1978 m. rugsėjo 25 d. Gyvenimas čia visai neblogas — aš jau pripratau prie dienotvarkės. Reguliariai išsiplauunu savo skalbinius. Kiekvieną savaitę pasiekiamai patarnaujam prie stalo. Šią savaitę — mano eilė. Aš turiu aptarnauti du stalus ir sukabėti maldą prieš ir po valgio. Laisvalaikį čia leidžiam linksmiai, susibūrimai, pasilinksminam. Neseniai buvo per televiziją koncertas, kurį tuo pačiu metu transliavo ir per radiją. Vienas draugų turi gera stereo, tai praleidom labai puikų vakarą besiklausydami muzikos. Mes taip pat mėgstam užlipti į bokštą ir ten pasidėti. Koks iš ten gražus vaizdas! Po pietų dažnai žaidžiam tinklinį.

Mūsų mokslo perdidelių problemų neturiu. Labai sunki lietuvių literatūra — Kudirkos „Satyros“, kurias ne tik sunku klasėje suprasti, bet dar gaudam 10 psl. pasiskaityti vakare. Vokiečių kalboje aš jau esu II grupė. Daug išmokstu klasėje, bet dar daugiau skaitydamas vokiškas knygas ir bekalbėdamas su draugais vokiečiais. Matematika sunkoka, lyginant su Kanados reikalavimais, bet man vis dar lengva. Tuo tarpu mokomės matricas ir kartojam augštesnio laipsnio lygtis. Fizikoje studijuojame veiksmą ir atomų veiksmų, energijos taupymo taisykles. Rusų kalboje visi toliau už mane pažengę, man reikės pasiūlyti, tai daug išmoksiu. Labai įdomu chemijos klasėje — mes deginom chemikalus, norėdami juos oksiduoti. Vartodami visuos dvideginį, užsardinom siaurą laboratoriją — visi turėjo išbėgti iš pastato. Laboratorija atrodė kaip sena alchemikų landynė — turbūt buvo laisvalaikio mokytojai stengiasi paversiti šviną auksu? Nors fizika dėstoma vokiškai, aš beveik viską suprantu. Tikyba ir lietuvių literatūra yra du sunkiausi kur-sai, bet aš dar nežinau kodėl. Prancūzų kalbos klasėje esu tik vienas, tai tikrai įtemptai mokausi. Dailėje mokomės meno istorijos, dar nieko nereikėjo piešti. Brangiai kainuoja plaukų kirpimas, bet čia kelios mergaitės sakosi, kad jos gražiai moka kirpti. Aš abejoju, bet sutikau vieną draugą, kuriam jos kirpo plaukus. Jis labai gerai atrodė. Dabar ir aš nebijosiu paprašyti jas paslaugos, kai reikės. Nesirūpinkit, kad man čia bus permaži darbas. Šiandien po vakarienės aš ir du „amerikonai“ draugai užsirašėm į tautinių šokių grupę. Taip pat greitai laiku apžiūrėsim fotografijų

Kalėdų atostogoms planuoju su pora draugų važiuoti į Romą. 1978 m. spalio 12 d. Kelionė į Muencheną pradėjome Weinheime. 9 v. r. įsėdom į traukinį ir 1.30 v. p. p. buvome Muenchene. Grupė vietinių lietuvių pasitiko man stotyje ir apdalinio didžiuliais rištinais. Nėgana to, dar pavaišino mus pietumais stoties restorane! Po to susikirstė mus į 4-6 būrelius ir apnakvydino savo namuose. Tą vakarą mes aplankėme garsųjį „Oktoberfest“. Tai milžiniško dydžio renginys! Galybė karuselių ir visokių pasivažinėjimų, sustatytų lygiom tvarkinkom eilėm. Kiekviena alaus darykla turi savo didžiules palapines, pilnas žmonių. Kas blogiausia, kad keletas žmonių, apsedę stalą dvidešimčiai, neleidžia kitiems atsistoti — jie laužia savo draugų. Pailsėti buvo galima tik atsistėdus ant suolo lauke. Mes susitikome amerikiečių kareiviu, bavarų studentų ir kartu už parankių susikabinę išvaikščiojom visą tą vietą. Prie „Loewenbraeu“ palapinės įėjimo stovi didžiulė liūto statula. Praeinant pro ją, jo akys sužibėjo, ir liūtas garsiai sumaurojo. Aš taip išsigandau, kad net iš savo batų iššokau! Iš „Oktoberfest“ nutariau pėsčias grįžti į savo nakvynės vietą Schwabinge. Aš turėjau su savim miesto žemėlapi ir per pusantros valandos atsidadau namie. Daugiausiaėjau Leopoldstrasse, kuri laikoma viena (Nukelta į 8-tą psl.)

A. a. kūrėjas - savanoris

K. LIUTKUS

Viktoras Štreitas buvo gimęs 1901 m. vasario 25 d. Astravo dvare, Biržų valsčiuje ir apskrityje. Gimnaziją lankė Rygoje, Minske, Kijeve ir Paskurove I D. karo metu. 1918 m. grįžo į Lietuvą ir 1919 m. pavasarį įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenės I bateriją. Dalyvavo kovose su bolševikais ir lenkais.

Apdovanotas: kūrėjų-savanorių, Nepriklausomybės, Gedimino ir Artimo pagalbos medaliais. Kariuomenės pulkas, kuriame jis tarnavo, stovėjo Pajuostės dvare prie Panevėžio. Būdamas kariuomenėje, lankė Panevėžio miškų technikų mokyklą, kurią ir baigė.

1924 m. rugsėjo 1 d. V. Štreitas išėjo iš kariuomenės ir pradėjo dirbti Biržų miškų urėdijoje girininku. 1938 m. liepos 1 d. buvo perkeltas į naujai įsteigtą Pasvalio urėdijos Vabalninkų girininkiją girininko pareigoms. Atgavus Vilniaus kraštą, 1939 m. gruodžio 1 d. buvo perkeltas į Nemenčinės miškų urėdijos Žarliūnų girininkiją.

Prasidėjus vokiečių-rusų karui, buvo pakviestas dirbti Maišiagalos viršaičiu. Vokiečiams pralaimėjus karą, 1944 m. rugpjūčio 1 d. pasitraukė į Vokietiją. Policijos pagautas, buvo įpareigotas dirbti prie apkasų vertėjui iki karo pabaigos. Vokietijoje gyveno prie savo artimųjų — profesoriaus Jakubėno šeimos iki išsikėlė į Wehnen — išvietintųjų stovyklą prie Oldenburgo.

1947 m. rugpjūčio 22 d. atvyko į Kanadą miškų darbams. Čia susirgo ir 1947 m. gruodžio mėn. persikėlė į Torontą, kur gavo darbą pas Sv. Juozapo sesels vaikų prieglaudoje. Joje ir dirbo visą laiką (30 metų).

Nepriklausomoje Lietuvoje

jis priklausė Šaulių S-gos Papilio šaulių raitelių būriui. Toronte buvo Kūrėjų-Savanorių S-gos Toronto skyriaus nariu ir pirmininku (5 metus), Šaulių Sąjungos Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopos nariu, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio nariu ir išdininku, miškininkų sąjungos, Lietuvių Namų ir pensininkų klubo nariu.

Vellionis ilgesnį laiką sirgo. Spalio 26 d., pasijutęs blogai, nuvyko pas dr. J. Yčą, kuris konstatavo jo silpną sveikatą ir pašaukė pirmąją pagalbą. Pasitarosios nuvežtas į ligoninę netrukus ir mirė (3 v.p.p.).

Viktoras buvo nuoširdus visiems, veiklus ir pareigingas organizacijose. Pasakodavo daug nuotykių, kovos laukų skausmų ir laimėjimų. Jis džiaugėsi Lietuvai iškovota laisve ir sielos josi sunkia dabartine būkle Lietuvoje. Pasiilgo Lietuvoj skambėjusių Laisvės Varpo garsų. Jis vis kalbėdavo, kad reikia harmoningo, ryžtingo darbo vėl iškovoti Lietuvai laisvę.

Kūrėjas-savanoris
a.a. VIKTORAS ŠTREITAS

SKAITYTOJAI PASISAKO

ATITAIŠYTINA KLAIDA

"T2" š.m. 41 nr. išspausdintame Dov Levino laiške buvo minimas dr. A. Garmaus pareiškimas iš "Lietuvių Archyvo" III t., kur sakoma, kad Lietuvos kompartijoje buvo 25% žydų. Laiško autorius papildomai pastebi, kad įvyko korektūrinė klaida spaustuvėje — turėjo būti 75%. Štai dr. A. Garmaus pareiškimas, paimtas iš "Lietuvių Archyvo" III tomo: "Tikrųjų bolševikų agentų — komunistų partijos narių prieš bolševikų invaziją Lietuvoje buvo labai mažas skaičius, berods, nepilni 700. Juk jau beveik po visų metų savo viešpatavimo, kai į komunistų partiją stengėsi pakliūti nemaža karijeristų, jos narių skaičius, kaip iš Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretoriaus A. Sniečkaus ataskaitinio pranešimo V-ajam LKP (b) suvažiavime 1942. II. 5 matyti, tesiekė tik vos 3.000, taigi, jie tesudarė vos tik apie 0,1 procento visų Lietuvos gyventojų. Ir tai apie 75% tų komunistų partijos narių sudarė žydai, likusius — Lietuvos rusai, lietuviai ir kitų tautybių žmonės. Tačiau tikrųjų darbininkų — fabričių darbininkų jų tarpe beveik visai nebuvo."

Dov Levinas priduria: minėtame A. Sniečkaus pranešime kalbama tik-tai apie 15%. Esą niekas nežino, kaip 15% išaugo ligi 75%. Red.

KARDINOLAI

Australų spaudoje pasirodė žinutė, kad dabartinis popiežius ketina netrukus papildyti kardinolų kolegiją. Kaip paprastai, kiekvienas popiežius paskiria daugiau ar mažiau kardinolų.

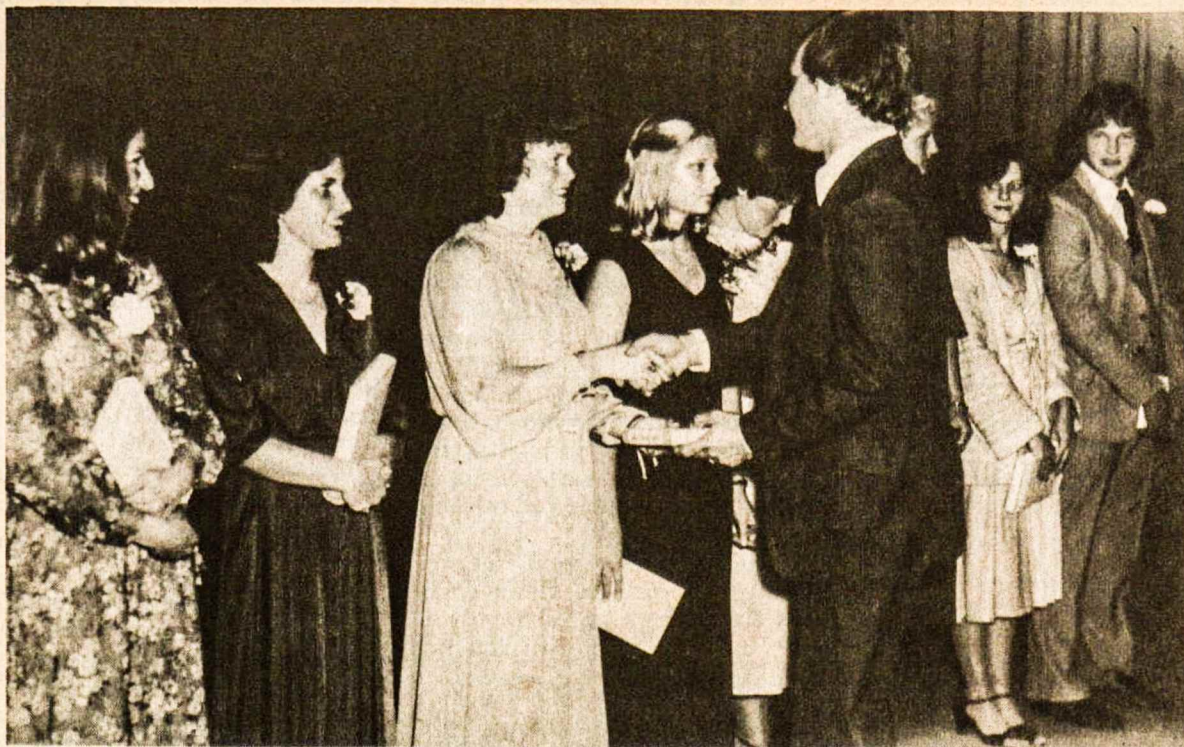
Kaip šiuo klausimu rūpinasi lietuviai? Ar mūsų viršūnės tuo reikalauja daro žygių? Greičiausiai — ne. Reikėtų kokios nors petijos ar prašymo su daugeliu parašų. Kai viršūnės parašys, tada galima bus ir privatiems asmenims siųsti laiškus bei telegramas, kad dabartinis popiežius, kaip artimas kaimynas, suprastų ir atsižvelgtų į mūsų ilgą katalikybės istoriją. Juk jei-gu nedidelės katalikų skaičiumi tautos Azijoje ir Afrikoje turi savo kardinolus, tai negi mes, lietuviai, amžius kovoję už katalikybės idealus, neturime teisės ir pareigos reikalauti bei turėti savo lietuvių kardinolų! Mažai tautų turi tokius įvykius kaip Kražių skerdynės. O kiek vyskupų, kunigų ir tikinčiųjų kentėjo ir tebekentia persekiojimus dėl katalikybės idealų ir prisirišimo prie K. Bažnyčios. Negirdėjau katalikybės istorijoje panašaus fakto, kad iš po visagallo sovietinio Saugumo ba-

Dr. A. Stomas

DOWNTOWN FLOWERS

(savininkai latviai)

Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidotuvių namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir su-tvarko gėles vestuvėms. Adresas: St. Lawrence Market, Lower Level, South Bldg. 95 Front St. E., Toronto, Ont. M5E 1C2 Telefonas 862-7042

KLB Hamiltono apylinkės pirm. M. Gudinskas įteikia knygą "Lithuanians in Canada" abiturientei L. Morkūnaitei abiturientų pagerbtuvių balijuje š.m. lapkričio 4 d. Jaunimo Centre.

Dabartinis Kanados biudžetas

V. K. BANELIS

Š. m. lapkričio 16 d. buvo galutinai paruoštas ir paskelbtas 1978-79 m. biudžetas Kanadai. Jis bus labai gyvai diskutuojamas provincijose ir parlamente Otavoje. Jau iš anksto galima numatyti, kad tas biudžetas bus labai kritikuojamas verslo sluogsniuose ir opozicinių partijų viršūnėse. Todėl sakoma, kad finansų min. Chretienio tarnyba yra pati nedėkingiausia ir daugiausia ekonomistų, finansininkų ir spaudos kritikuojama.

Nedėkingiausia ministerija Pastebėjome, kad šių metų daliniai rinkimai buvo nesėkmingi liberalų partijai, kad Kanadoje yra jaučiamas didokas nepasitenkinimas premjero P. E. Trudeau vadovaujama liberalų partijos valdžia Otavoje. Finansų min. Chretienas yra pasidaręs dabar pasireiškusių ekonominių sunkumų lyg ir at-pirkimo ožiū. Televizijos žinių komentatoriai, spaudos reporteriai jį labai dažnai kritikuoja, net pajukia, stengiasi pristatyti visuomenei kaip savo tarnybai nepasiruošusį, netinkamą asmenį.

Iš šalies stebint tą jo nedėkingą padėtį, gal nevienam kyla mintis, ar Jean Chretienas iš tikrųjų yra tai tarnybai nepasiruošęs, neturįs formalaus tam reikalingo išsilavinimo. Čia tenka visokių kritikų nusteibimui konstatuoti, kad min. Chretienas yra gerai išsilavinęs finansininkas ir žinomas Kanadoje kaip vienas iš nedaugelio gerai suprantantis biudžetinius Kanados reikalavimus. Jis turi labai gerų ekonomistų ir finansinių ekspertų štabą, o jo pavaduotojas yra Thomas Shoyama, kurio

reputacija, kaip progresyvaus ekonomisto, yra žinoma JAV ir kituose Vakarų kraštuose.

Pastebėta, kad, pasireiškus ekonominiam nuosmukiui krašte, daugiausia kritikos tenka ekonominių ir finansinių reikalų vairuotojams. Min. Chretienas dažnai puolamas už tai, kad paskutinių metų laikotarpyje yra pasiūlęs keletą nepopuliarių finansinę infliaciją varžančių receptų. Neseniai jis buvo kritikuojamas, kad pritarė bankinių paskolų palūkanų pakėlimui tuoj po to, kai JAV bankai pakėlė savo paskolų palūkanas. Tačiau negalima užmiršti, kad Kanados ekonominiai svyravimai labai daug priklauso nuo JAV ekonominio gyvenimo. Tai-gi, nors tas paskolų palūkanų pakėlimas šiuo metu yra labai nepopuliarus, Chretienas teisingai pramatė, kad tai neišvengiamai ir reikalinga. Tai pripažįsta ir Kanados Banko valdytojas Gerald K. Bouey. Todėl peršasi išvada, kad Chretienas, gerai suprasdamas ekonominio gyvenimo sunkumus, nesivaržo imtis kad ir nepopuliarių ėjimų, kurie tik ilgesniam laikui prabėgus paaiškės, kad buvo reikalingi ir teisingi. Visi, kuriems yra tekę pažinti min. Chretieną, pripažįsta, kad jis gerai suprantą padėti, yra dinamiška ir įžvalgi asmenybė. Nors jis yra opozicijos puolamas ir kritikuojamas, jo buvimas dabartinėse pareigose yra Trudeau vyriausybei didelė paspartis ir pagrindinis ramstis.

Biudžetiniai sunkumai Min. Chretienio biudžetiniai sunkumai dabartiniu metu pasireiškia todėl, kad 9 provincijos turi konservatorių vadovaujamas provincijos vyriausybės, o

Kvebeko, Br. Kolumbijos, Sas-kačevano provincijų vyriausybės jau senokai nusisuko nuo Trudeau vadovaujamos federacinės valdžios.

Otavos paskelbta, kad vyriausybė užsimojo sumažinti šiam biudžetui išlaidas bent 2 bil. dolerių. Tai įgalintų mokesčių sumažinimą, paskatintų ekonominių augimą ir sumažintų bedarbių skaičių. Numatyta, kad Otava šio biudžeto ribose išleis 12,1 bil. dolerių daugiau negu turės pajamų. Tai kelia nemažą susi-mui tuoj po to, kai JAV bankai pakėlė savo paskolų palūkanas. Tačiau negalima užmiršti, kad Kanados ekonominiai svyravimai labai daug priklauso nuo JAV ekonominio gyvenimo. Tai-gi, nors tas paskolų palūkanų pakėlimas šiuo metu yra labai nepopuliarus, Chretienas teisingai pramatė, kad tai neišvengiamai ir reikalinga. Tai pripažįsta ir Kanados Banko valdytojas Gerald K. Bouey. Todėl peršasi išvada, kad Chretienas, gerai suprasdamas ekonominio gyvenimo sunkumus, nesivaržo imtis kad ir nepopuliarių ėjimų, kurie tik ilgesniam laikui prabėgus paaiškės, kad buvo reikalingi ir teisingi. Visi, kuriems yra tekę pažinti min. Chretieną, pripažįsta, kad jis gerai suprantą padėti, yra dinamiška ir įžvalgi asmenybė. Nors jis yra opozicijos puolamas ir kritikuojamas, jo buvimas dabartinėse pareigose yra Trudeau vyriausybei didelė paspartis ir pagrindinis ramstis.

Metinio Kanados biudžeto sudarymo sunkumai jaučiami dar ir todėl, kad atskiros provincijos turi specifinius (dažniais atvejais labai priešingus) ekonominės politikos siekius, kuriuos Otavai nevisuomet pa-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Žygio apyskaitos

Darbas laisvės baruose nėra lengvas: jis niekad toks nebuvo ir tur-būt niekad nebus. Nuo seno lietu-viai žino, kad laisvė yra labai brangus dalykas. Jos netekę, lietuviai vi-same pasaulyje jau ilgus metus ko-voja, kad pasaulis mūsų neužmirštų, kad pasaulio sąžinė nerimtų, kol okupantai gniaužia mūsų tautą ir jos širdį.

1977 m. rugsėjo 24 d. S. Amerikos kontinento jaunimas parodė pasauliui, kad turi ne tik jėgos bei ryžto, bet ir moka susiorganizuoti, sutelkti lėšas, sutraukti dalyvius į plačią ir prasmingą demonstraciją, kuri iš naujo pažadino ryžtą jungtis su pat-riotais didvyriais ir apeliuoti į lais-vąjį pasaulį.

Baltiečių Žygio už Žmogaus Tei-ses Lėšų Telkimo Komiteto darbas prasidėjo 1977 m. birželio antrąje pusėje, vos tris mėnesius prieš de-monstraciją. Jo uždavinys buvo — sutelkti \$10,000 (vėliau ši suma bu-vo kiek padidinta). Daugumai lietu-vių išvažiavus atostogų, dr. Jonas Valaitis susaukė posėdį, kuriame ko-mitetas nariai sudarė vjaus planą.

BALTIEČIŲ ŽYGIO UŽ ŽMOGAUS TEISES LIETUVIŲ LĖŠŲ TELKIMO KOMITETO PIRMUTINĖ IR GALUTINĖ APYSKAITA

Surinkta

1. Per organizacijas, lai-	
kus, asmeniškus prašy-	
mus, skelbimus ir kt.	\$21,965.24
2. Likučiai iš vykd. komi-	
teto (demonstracijos iš-	
laidos buvo mažesnės,	
negu buvo planuota),	
iš estu ir latvių komi-	
tetų	2,665.37
Iš viso	\$24,630.31

Išleista

1. Vykd. komitetui pasiūta	\$7,500.00
2. Inkorporavimo išlaidos,	
leidimai	853.05
3. Paties žygio išlaidos	1,983.00
4. Parama kelionėms	3,381.00
5. Skelbimų, spaudos ir	
pašto išlaidos	4,304.03
6. Bendros administraci-	
nės išlaidos	533.14
7. Žygio leidinėlio išlaidos	588.00
Iš viso išleista	\$19,143.20

Išdalinta

1. IV Pasaulio Lietuvių	
Jaunimo Kongresui	
(1/2 liekanos)	\$ 2,743.55
2. Pasaulio Lietuvių Jau-	
nimo Sąjungai (1/2 lie-	
kanos)	
a) saviems reikalsams	1,219.36
b) Lietuvos pasiuntinybės	
Vašingtone remonto	
reikalsams	609.68
3. Jungtinių Amerikos Vals-	
tybių Lietuvių Jaunimo	
Sąjungai (1/2 liekanos)	914.52
Iš viso išdalinta	\$ 5,587.11
Iš viso išleista ir išdalinta	\$24,630.31

Lietuvių Lėšų Telkimo Komitetas savo darbą baigė. Dėkojame visiems lietuviams, prisidėjusiems lėšomis prie šio žygio pasisekimo. Reikia paminėti ir lietuviškąsias organiza-cijas, nes be jų mes nieko nebūt-me pasiekę — beveik 42% surinktų aukų atėjo per organizacijas — VLIKą, ALTą, ypač per Lietuvį

Bendruomenę ir jos padalinius (jų įnašas buvo 38%, organizacijų įnašas — 90%).

Dr. Jono Valaičio, dr. Antano Razmos, Jono Talandžio, Ofelijos Baršketytės, Grasilos Reinytės ir savo vardu nuoširdžiai dėkoju vi-siems už pagalbą, paramą ir šiltus žodžius.

Nors kelias į Lietuvos laisvės auš-rą nėra rūtom ir lėlljom klotas — "...ir šviesa, ir tiesa, mūs' žings-nius telydi..."

Juozas Ivanauskas, išdinkinas

BALTIEČIŲ ŽYGIO UŽ ŽMOGAUS TEISES VYKDOMOJO KOMITETO GALUTINĖ FINANSINĖ APYSKAITA

Pajamos

Estų finansų komitetas	
sutelkė	\$ 1,742.71
Latvių finansų komitetas	1742.71
Lietuvių finansų komitetas	7,500.00
Iš viso	\$10,985.42

Išlaidos

Primokėjimai už čekius	\$ 25.89
Multiplikavimo (xerox) išlaidos	287.43
Įvairios estų išlaidos	200.00
Maistas (kongreso narių priėmimo)	736.95
Gėlės (kongreso narių priėmimo)	53.00
Viešbutis	415.40
Inkorporavimo išlaidos	170.00
Įvairios latvių išlaidos	425.23
Smulkios išlaidos	72.42
Fotografavimas	218.48
Plakatai	192.74
Pašto išlaidos	402.89
Garsiakalbių sistemos nuoma	462.00
Spaudos išlaidos	1,470.13
Užtvarų žygyje nuoma	172.45
Telefono išlaidos	853.28
Kelionių išlaidos	1,858.70
Raštinės išlaidos	133.36
Iš viso	\$8,050.35
Likutis	\$2,935.07

Pastaba. 1978. II. 11 lietuvių, lat-vių ir estų finansų komitetų atsto-vau komiteto, norėdami suvesti visas žygio išlaidas. Tuomet visų išlaidų suma buvo \$7,970.84. Susirinkime dalyvaujantieji nusprendė: 1. iš bendrų žygio išlaidų išskirti \$1,000 sumą kaip išlaidas grynai lietuviš-kiems reikalsams; 2. likusią išlaidų sumą \$6,970.84 paskirstyti: lietu-viams (50%) \$3,485.42, latviams (25%) \$1,742.71, estams (25%) \$1,742.71.

Viktoras Nakas

1978. V. 12.

Pajieškojimai

Jieškau savo tėvo Broniaus Šima-nausko-Shiman, sūnaus Vlado, gimusio 1900 m. Nemakščiuose. Išvyko užsienin iš Tauragės miesto. Kanadon atvyko 1928 m. ir gyveno To-ronte apie 20 metų. Iš laišku matyti, kad jis vėliau gyveno Minstrel Isl., B. C. Jį patį arba apie jį žinančius prašyčiau atsiiepti šiuo adresu: Van-da Šimanaukaitė-Stašaitienė, 5600 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Taip pat prašyčiau atsi-lepti kartu su mano tėvu išvykusią Šlepačiūtės-Paulienės šeimą, gyve-nančią Kanadoje.

Pirkdami Kanadoj gamintas prekes, sudarote galimybę darbams Kanadoje

Štai kodėl Ontario provincija ragina jus pirkti kanadiškus gaminius

Kiekvieną kartą ką nors pirkdami žiūrėkite ženklą "Made in Canada", nes pirkdami Kanadoje gamintas prekes sudarote galimybę kanadiečiams gauti darbų.

Pavyzdžiui...

• Jeigu išleidžiate \$500, pirkdami Kanadoj gamintą sofą, sudarote galimybę dirbti kanadiečiams apie 3 dienas.

• Jeigu kanadiečiai daugiau pirtų Kanadoj gamintų drabužių bent 5%, atsirastų per 4,000 naujų darbų. Juo daugiau kanadiškų gaminių perkame, juo daugiau darbų duodame. Ontario pramonės ir turizmo ministerija primena, jog pirkdami kanadiškus gaminius, mes visi Ontario provincijoje laimime. Tai mūsų ekonomija ir išlaiko gyvenimo lygį.

Taigi, pirkdami kanadiškus gaminius, padarysite Ontario provincijai kuo sėkmingesnius naujus metus.

Larry Grossman,
Minister of Industry
and Tourism
William Davis, Premier

Province of Ontario

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE**JANE-BABY POINT**, atskiras, centrinio plano, 6 kambarių namas; apšildomas saulės kambariais; gražus natūralus medis viduje; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolų.**ROYAL YORK- EGLINTON**, gražus 6 kambarių vienaauštis; pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, 2 atviri malkomis kūrenami židiniai; garažas su privačiu įvažiavimu.**SWANSEA**, atskiras, originalus tributas, 3 ir 2 miegamųjų, vos kelio likus metų senumo; garažai su privačiu įvažiavimu.**RUNNYMEDE-BLOOR**, 8 kambarių mūrinis namas, 2 mod. virtuvės; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolų; prašoma kaina \$64.900.**HIGH PARK-BLOOR**, 7 kambarių atskiras namas; kvadratinis planas, vandeniui-alyva šildomas; 2 prausyklos; garažas su plačiu įvažiavimu, netoli Bloor.**ROYAL YORK-BLOOR**, atskiras vienos šeimos 2 miegamųjų (5 kamb.) vienaauštis, vandeniui-alyva šildomas; užbaigtas rūšys, nemažas sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu.**INDIAN RD.-BLOOR**, 10 didelių kambarių atskiras namas; kvadratinis planas; garažai su plačiu privačiu įvažiavimu; namas be skolų.**JANE-ANNETTE** — palikimas, 5 kambarių atskiras mūrinis vienaauštis; garažas; prašoma kaina tik \$55.000.16 ĮSTAIGŲ JŲSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR
ONTARIO PROVINCIJOJE.**P. KERBERIS,**
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555 namų 239-5923

**Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas**999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414**AKTYVAI — virš 15 milijonų**

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1-3 metų 93/4%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 9%
Ketvirtadieniais 10 - 8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10 - 8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9 - 1	asmenines 9 1/2%
Sekmadieniais 9.30 - 1	nekiln. turto 9 1/4%
	investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perloidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

**LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE**

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTA, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVŲĄ (KOMPIUTERĮ)**AUTORITE SALES & SERVICE**1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331**BLOOR AUTORITE GARAGE**296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- ★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
- ★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
- ★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
- ★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETIT

PROGRESS REAL ESTATE LTD.
REALTOR

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVICIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo"
aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakorus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 myli, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatvę tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas****SPORTAS****SPORTAS LIETUVOJE**

Sovietų Sąjungos automobilių raliu lenktynėse čempionais tapo vilnietis S. Brunza ir kaunietis A. Gir-dauskas. Šios tikslaus važiavimo lenktynės, nustatytu laiku pasiekiant kontrolės punktus, buvo trijų dalių — Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. S. Brunza ir A. Gir-dauskas laimėjo lenktynes Lietuvoje ir Estijoje, bet nieko nepėdė Latvijoje. Čempionų vardus jiems užtikrino dvejose lenktynėse laimėtos pirmosios vietos. Lietuvos automobilių rinktinei šį kartą pakilo į trečią vietą iš pernai turėtos septintos.

Ziedinės automobilių lenktynės Kijeve antrus metus iš eilės čempiono vardą išsikovojo vilnietis J. Šiaudkulis, lenktyniavęs antroje mašinų klasėje, apimančioje "Žigulius" ir "Moskvius", kurių variklis yra iki 1600 kubinių cm. Vilnietis Z. Kivertas užėmė V vietą. Pirmoje mašinų klasėje (Žiguliai) iki 1300 kub. cm) sidabro medalį laimėjo jaunas kaunietis R. Krasauskas, bronzos — lenktynių veteranas iš Vilniaus V. Oleka. Komandiniais laimėjimais tapo Rusijos rinktinė, surinkusi 283 taškus, II vietoje palikusi Lietuvos rinktinę, atsilikusią tik 3 taškais. Ją sudarė: J. Šiaudkulis, R. Krasauskas ir J. Dereškevičius.

Lietuvos fechtavimo taurės varžybose Klaipėdoje įėgas išbandė 78 šio sporto mėgėjai. Moterų grupėje I vietą laimėjo Kauno Kūno Kultūros Instituto dėstytoja R. Kajokaite, II — Vilniaus Pramonės Statybos Institute dirbanti S. Lužkova, III — kaunietė sporto trenerė V. Sabaliauskaitė. Kardininkų varžybose taurę iškėlė Kauno Politechnikos Instituto studentai A. Paperiui, antroje vietoje palikusiai pernykštį čempioną vilnietį R. Venckūną, trečioje — vilnietį moksleivį A. Grigaliūną. Rapyrininkų gretose mikliausias buvo Vilniaus universiteto studentas J. Mašala. Antroji vieta teko A. Palčinskui, trečioji — A. Stasiukynui, Kauno atstovams. Spaginininkams skirtą taurę gavo kaunietis pedagogas V. Stašaitis. Jo pagrindiniai varžovais buvo vilnietis mokytojas V. Palujanskas, laimėjęs II vietą, ir Vilniaus Pedagoginio Instituto studentas R. Savickas — III vietos laimėtojas.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio pirmenybėse šį sezoną dalyvaus dvi Vyčio komandos — jaunių B (16) ir jaunių C (14), kurios jau žaidė pirmąsias CYO lygos rungtynes. Jaunių B komanda, kuri PLSZ-nėse laimėjo bronzos medalį, papildyta naujais žaidėjais, vadovaujama naujo ir energingo vadovo E. Stravinskio, šį sezoną tikisi dar geresnių laimėjimų. Jaunių C komanda sudaro praėjusių metų D (12) klasės ir C klasės žaidėjai. Jų pajėgumas išryškės sezono eigoje. Komanda treniruos ir rungtynėms vadovaus A klasės žaidėjai. Daugumas A klasės (18) žaidėjų žaidžia mokyklų rinktinėse, ir dėl to jų komanda negalės dalyvauti pirmenybėse. Gausi buvo moterų komanda PLSZ-nėse. Dabar ji džiaugiasi nauja ir gražia uniforma.

Jaunių B pirmosios CYA lygos rungtynėse nesunkiai įveikė Macca-bi krepšinininkus 86:28. Žaidė: J. Karpis 15, R. Karpis 4, A. Slapšys 6, A. Saplys 24, A. Balsys 9, J. Ažubalis 4, P. Sukauskas 2, S. Namikas 2, Bukovskis 20, P. Aukštaitis.

Jaunimas C šiose pirmenybėse sekasi blogiau. Po permainingos kovos pralaimėjo pirmąsias rungtynes prieš Holy Rosary komandą 26:38. Žaidė: P. Karpis 2, R. Marcinkevičius 4, R. Karpis 10, A. Dunderas 2, A. Slapšys 4, J. Aukštaitis 4, J. Namikas, L. Ažubalis, R. ir E. Stanuliai, R. Prapakas. Šioms rungtynėms vadovavo Kęstutis Banelis.

SALFAS suvažiavimo atstovai buvo išrinkti neeiliniame klubo susirinkime, kuris įvyko lapkričio 25 d. Toronto Lietuvių Namuose. Vytiečiai visuomet būdavo aktyvūs suvažiavimo atstovai ir yra daug prisidėję prie mūsų sportinės veiklos gairių nustatymo. Šis uždavinys šiame suvažiavime patikėtas šiems atstovams: St. Dargiui, P. Bernekui, J. Budriui, L. Radzevičiui, B. Savickui ir J. Balsiui. A. S.

Petras A. Kurpis

All Languages Service

Vertėjai raštu ir žodžiu per 60 kalbų

Suite 1105, 67 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1J8

Tel. 361-0303

S.G. TIRE SERVICE

459 RONCESVALLES AVE. (kieme)

Tel. 534-6602 • 534-9989

AUTOMOBILIAMS PADANGOS IR RATAI: B. F. Goodrich, Pirelli, Uniroyal, Michelin, radials ir kt. Elektroniškas ratų išbalansavimas, padangų taisymas, naujos ir varotos padangos. Atidaryta: pirmadienį iki penktadienį 8.30 v.r. — 6 v.v., šeštadienį 8.30 v.r. iki 1 v.p.p.

ROMAS GIEDRA, okupacinės valdžios persekiojamas Lietuvoje; yra padavęs prašymą išvykti pas tėvą JAV-se, bet negauna leidimo**Ateitininkų žinios**

Ateitininkų Kūčios įvyks gruodžio 10, sekmadienį, 1 v. p. p., Prisikėlimo par. salėje. Kurie dar neužsiregistravo, prašomi nedelsiant skambinti G. Kaknevičienei tel. 532-6760. Kviečiamas ne tik jaunimas, bet ir tėvai bei sendraugiai. Sendraugiams ir tėvams — \$3.00, studentams — \$1.00, moksleiviams ir jaunučiams — nemokamai.

Sendraugiai ir studentai yra raginami dalyvauti vyrų rekolekcijose, kurios įvyks gruodžio 8 - 10 d. d. augustinijonų vienuolyne King City. Rekolekcijos prasidės penktadienio vakarą ir baigsis sekmadienį 1 v. p. p. Rekolekcijai ves kun. A. Saulaitis, SJ.

Kalėdinės ateitininkų dovanos turėtų skirtis nuo komercinio pasaulio siūlomų dovanų. Neturėtume pasiduoti masinei pirkimo propagandai ir pirkti daiktus tik dėlto, kad visi kiti perka. Gražinant Kristų į Kalėdas, dovanos turėtų būti daugiau simbolinės — krikščioniškos. Neturėtume pamiršti tų, kurie tikrai vargsta, alksta, yra vieniši. Gražinkime Kristaus dvasią į Kalėdas.

Skautų veikla

Lapkričio 26 d. Mindaugo drėvės iškyloje Albion Hill dalyvavo 14 skautų ir 3 vadovai. Po visos eilės skautiškų žaidimų turėta trumpa sueiga. Iškyloje baigta vakarinė mald. Drėvė dėkoja Vyt. Siminkevičiui už transporto priemonės ir p. Klevinskui už talką. Sekanti sueiga — gruodžio 11 d. Skiltys laimės taškų, jei visi jos nariai į sueigą ateis.

Gruodžio 10 d., 4 v. p. p., pas brolį Darių Marijošų, 43 Indian Trail, šaukiama visų sk. vyčių sueiga, kurioje bus susipažinta su naujais kandidatais ir pasitarta veiklos pagyvinimo reikalais.

Gruodžio 17 d., 5 v. p. p., Prisikėlimo salėse — skautiškos Kūčios. Kviečiami skautai-tėvis, skautininkai-kės, Romuvos valdybos nariai, tėvų komitetas.

Sveikiname Kanados rajono vadą v. S. K. Batūrą 65-tojo gimtadienio proga. Pensijų mūsų skautija neskiria, todėl brolis Batūra kandidatoja į LSS tarybą — nepamirškime! Č. S.

Pirmosios dienos...

(Atkelta iš 5-to psl.)

gražiausių gatvių Muenchene. Per sekančias dvi dienas dar gerai apžiūrėjau miesto žymybes, aplankiau porą pažįstamų, bet vakarais vėl važiuodavau į "Oktoberfest".

Sekantį savaitgalį mes nuvažiavom į Koelną. Pakeliui sustojom Bonnoj papietauti. Koelno katedroje buvo suorganizuotos Mišios už Nijolę Sadūnaite. Įspūdingas Mišias atnėavo 7 kunigai ir vyskupas. Vokietės gimnazistės iš seselių vedamos gimnazijos išmoko giesmę lietuviškai ir labai gražiai ją pagiedoję. Kitą dieną apžiūrėjom miestą ir grįžom atgal į gimnaziją.

Petras A. Kurpis

Kanados ivykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

joje, pažėrdama priekiausių Albertai. Šios provincijos vyriausybė mokesčių pavidalą surenką didelės dolerių sumas už naftą. Premjeras P. Lougheedas yra įsteigęs Alberto palikimo fondą, kurin nukreipiami tie naftos doleriai. Ontario duomenimis, fonde jau yra beveik \$3,5 milijono, o jis dabar kasmet paauga vienu milijonu. Tie doleriai niekur neinvestuojami nei pačioje Albertoje, nei kitose provincijose. Jų investavimas galėtų gerokai pakelti Kanados ekonomiką. Fondas yra laikomas "juodai dienai", kai pasibaigs naftos ištekliai Albertoje. Ontario pastabos neturėjo didesnių reikšmės, nes žemės turtus kiekviena provincija tvarko savo nuožiūra.

Du Kvebeko išlaisvinimo Fronto teroristai J. Cossette-Trudel ir jo žmona Louise gruodžio 17 d. žada grįžti Kanadon. Jiedu buvo įsivėlę į Britanijos prekybos atstovo J. Crosso pagrobimą. Už jo išlaisvinimą jiedu ir trys kiti teroristai 1970 m. gruodžio 3 d. buvo išleisti Kubon, kur praleido trejus metus, o vėliau apsigyveno Paryžiuje. Grįžimo atvejų abiejų teroristų laukia teismas. Šiai bylai jau ruošiasi Kvebeko teisingumo ministerija. Grįžimo datą paskelbė jų advokatas S. Menardas Montrealyje.

Britų "Rolling Stones" gitaristas K. Richards susilauks naujos bylos su griežtesne bausme. Pas jį 1977 m. gastrolėse Toronto buvo rasti 22 gramai heroino. Teisėjas L. Graburnas Toronto paskyrė tik bandomąjį vienerių metų laikotarpį ir pareikalavo, kad K. Richards nemokamai surengtų koncertą Kanados Aklųjų Draugijai. Tokiu pernelgį švelnių sprendimų pasipiktino daugelis kanadiečių. Ontario teisingumo min. R. McMurtry gavo šimtus protesto laišku. Juose teigiama, kad tokia aiški nuolaida K. Richardsui turės neigiamos įtakos jį garbinantiems jaunuoliams. Kadangi narkotikų bylos yra Kanados teisingumo ministerijos žinioje, R. McMurtry kreipėsi į federacinį teisingumo min. O. Langą. Pastarasis įsakė pradėti apeliaciją, reikalaujančią griežtesnės bausmės.

Augščiausiojo sovietų sprendimu buvo dovanota bausmė Kanados pilietei Astai Sokovai. Ji buvo suimta šių metų pradžioje Maskvos aerodrome, apkaltinta bandymu išvežti iš Sovietų Sąjungos 32.000 rublių vertės auksu, brangenybių ir ikonų. Teismas jai paskyrė 8 metus darbo stovykloje, bet nutiestoji buvo laikoma Maskvos Lefortovo kalėjime. A. Sokova yra 46 metų amžiaus moteris, gimusi Charkove, Kanadon atvykusi prieš 17 metų. Prieš suėmimą Sovietų Sąjungoje viešėjo tris savaites kaip turistė. Grįžusi Montrealin teigė, kad pas ją muitininkų surastas brangenybes jai buvo davusi viena šeima nuvežti Montrealyje gyvenančiam sūniui.

Duonos kepaliukas Kanadoje pabrangs penkiais centais nuo 1979 m. sausio 1 d. Kviečių reikalus tvarkantis susisiekimo min. O. Langas pranešė, kad nuo tos datos bus sustabdyta valdinė pašalpa malūnams. Už bušelių kviečių malūninkai mokėdavo tik \$3.25, o susidariusį skirtumą tarp pasaulinės rinkos kainos ūkininkams padengdavo federacinis išdas. Pasaulinėje rinkoje bušelis kviečių dabar kainuoja \$4.50. Kepyklos betgi pranašauja, kad iki 1979 m. pabaigos duonos kepaliukas gali pabrangti net 12 centų dėl padidėjusių išlaidų kepyklose.

Sudburio "Inco" bendrovės nikelio kasyklų 11.700 narių turinti unija 1978 m. rugsėjo 15 d. pradėjo streiką šiame Ontario mieste. Sutartį, kurią atmetė sudburiečiai, priėmė "Inco" darbininkai Port Colborne vietovėje. "Inco" bendrovė turi net 300 milijonų svarų nikelio, kurio užteks vienerių metų paklausai visame pasaulyje. Unijos nariai kas savaitę namo parsinešdavo maždavo po \$300, o dabar iš streiko fondo gauna tik po \$30. Dėl nikelio pertekliaus Sudburyje 1977 m. buvo atleista 4.590 darbininkų. "Inco" bendrovė streiko dėka kas savaitę sutaupo \$25 milijonus ir turi progą atsikratyti nikelio atsargų. Kitos unijos įsipareigojo streikininkų šeimoms parūpinti 1.000 kalakutų Kalė-

doms. Atrodo, kad ir šį kartą neapgalvotai pradėtas streikas bus užbaigtas kaip ir 1958 m., kai akciją prieš streikininkus pradėjo jų žmonos, negalinčios išmaitinti šeimų. Unija tada buvo priversta kapituliuoti.

Kvebeko imigracijos min. J. Couture, remdamasis asmenine nuomone, pasisakė už balsavimo teisės davimą šioje provincijoje jaunuoliams nuo 16 metų amžiaus. Dabartinė riba yra 18 metų. Pasak min. J. Couture, šiuo klausimu greičiausiai bus pateiktas specialus įstatymas Kvebeko parlamentui. Tokį sumanymą griežtai pasmerkė Kvebeko liberalų vadas C. Ryanas kaip didžiulį neatsakingumą. Visiems yra gerai žinoma, kad premjero R. Levesque Kvebeko partiją daugiausia remia jaunimas. Balsavimo teisės davimu 16 metų jaunuoliams premjeras R. Levesque galėtų gerokai sustiprinti savo poziciją referendumu, kai bus sprendžiamas Kvebeko atskirkimas nuo Kanados. Imigracijos ministerio J. Couture pareiškimus vėliau paneigė tarpvyriausybinių reikalų min. C. Morin ir parlamentines reformas tvarkantis min. R. Burns.

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonas: 536-2738

BLOOR-QUEBEC CONDOMINIUM, prabangūs 6 kambariai, beveik visi su balkonais, 2 prausyklos, brangūs kilimai, suaugusiems pastatas (be mažų vaikų); privilegijos — sauna, plaukimas, žaidimas. High Park vaizdas, antras aukštas, greitas užėjimas. Prašoma kaina \$85.900.**INDIAN TRAIL-BLOOR**, atskiras 14 kambarių, plytų namas, vidus moderniai įrengtas, 4 prausyklos, pajamos \$620. į mėnesį ir 5 kambariai savininkui; gilus sklypas, 2 garažai. Prašoma kaina \$98.900.**PACIFIC-BLOOR**, atskiras 8 kambarių namas; visas vidus modernizuotas; kilimai, balkonai; pirmame aukšte prausykla, židynys. Ivažiavimas, 2 garažai; namas išmokėtas; prašoma kaina \$74,900.**JANE-ST. JOHNS RD.**, naujas 3-jų metų senumo, 3-jų miegamų, plytų namas, užbaigtas rūšys, privatus įvažiavimas, garažas. Prašo \$79.500.

Vakaraš skambinkite į namus

A. Garbens 489-1543

Taupyk ir skolinkisPirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE**PARAMA**

MOKA:	IMA:
9 1/2% už 3 m. term. indėlius	9 3/4% už asm. paskolas
9 3/4% už 1 m. term. indėlius	
9% už pensijų ir namų planą	9 1/2% už mortgičius
9% speciali taup. sąsk.	
8% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 21 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perloaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)**BŪSTINĖ:** Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6**ED. KONDRATAS, siuvėjas**1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGELI E. KARNIENE
Broker & Realtor
Notary Public
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706
Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738**DUFFERIN RADIO AND TV**

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.

Pritęys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Lietuviška
maisto
krautuvė**EUROPEAN MEAT &
DELICATESSEN**2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI**STEPHAN'S FURS**406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775 • 2239 Bloor Street West
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.**TIM'S AUTO BODY LTD.**Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varstus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTOSOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

SEPTINTOJI METINĖ LIETUVIŲ FOTO Archyvo rengiama lietuvių fotografų paroda baigėsi lapkričio 12. Jaunimo Centre 10 dienų buvo iškabinta 200 rinktinių nuotraukų, 30 fotografų susistų iš įvairių vietovių ir Romo Bartuškos vadovaujama komiteto atrinktų. Vertintojai — dail. Petras Aleksa, Rimantas Zukas ir amerikietis Frank Zalenka išrinko konkurso laimėtojus: už juoda baltas I — E. Liškauskas iš Oakvilles, Ont., II — V. Vosylius iš Australijos, III — V. Staškevičius iš Ročesterio. Spalvotų nuotraukų premijas laimėjo — I Perkūnas Krukonis iš Bostono, II Giedrė Vaitienė iš Northfield, IL, ir III Rimvydas Sidrys iš Streator, IL.

VAKARONEJŲ POETU LEONARDU ANDRIEUKUM lapkričio 10 Povilas Gaucys palygino lietuvių religinę poeziją su Vidurio Amerikos poetu Cardinale ir ispanų poetu, tuo būdu išryškindamas L. Andrieukaus poezijos žymes. Eilėraščių deklamacijai Daiva Markelytė ir pats autorius, kurio knyga "Už vasaros varčių" susirinkę dalyviai galėjo su autografu įsigyti.

"AIDŲ" ŽURNALUI remti leidinio draugai bei rėmėjai kartu su Jaunimo Centru lapkričio 11 surengė soprano Margaritos Monikienės ir mezzosoprano Genovaitės Mažielienės koncertą. Akompanuojant muz. Aloyzui Jurguičiui, solistės atskirai ir duetais dainavo J. Tallat-Kelpšas, A. Balazaro, Algio Simkaus, S. Galievičiaus, A. Jurgučio, B. Budriūno, J. Gruodžio, P. Sarpaliaus ir V. Banaičio kūrinis pirmoje dalyje, o antroje — klasikinės muzikos dainas bei arijas. Koncerto dalyviai labai šiltai plojo, linkėdami, kad šis duetas koncertuotų ir kitose lietuvių kolonijose, o vienuolika puokščių gėlių parodė, kiek dainininkų koncertas vertintas.

ANDRIAUS KUPREVIČIAUS fortepijono rečitalį irgi Jaunimo Centre rengė "Lietuviai televizijoje" vadovybė su jau 12-tuosius metus einančio savaitinio pusvalandžio inicatorium ir nuolatinio puoselėtoju Anatolijum Slutu. Ištraukas to paties lapkričio 12 vakarą pianistas grojo ir televizijos programoje. A. Kuprevičius rečitaliui parinko J. S. Bacho "Tališką koncertą", Beethoveno "La Appassionata", M. K. Čiurlionio tris preludijas, J. Gruodžio "Rytiečių šoki" ir kelis trumpesnius Cl. Debussy ir Fr. Chopino kūrinius.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS Čikagos židinys lapkričio 12 sukvietė Vilniaus universiteto 400 m. sukaktimi besidominčius asmenis pasitarti apie suakties minėjimus Čikagoje. Židinys su pirm. kun. V. Bagdanavičium rengia Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimą 1979 m. rugpjūčio 31 — rugsėjo 3 d. d. Programoje — apie 20 paskaitų, nuo bendrų ("Vilniaus universiteto reikšmė Lietuvai") iki labai specifinių — pvz. "Astronomija Vilniaus universitete". Be paskaitų, susipažinimo vakaronės ir baigiamojo banketo, planuojama dar paroda ir iškilmingos šv. Mišios. Lietuviai jėzuistai, kurių pradžia siekia 1569 m., jau nuo sausio mėn. prisidės mėnesiniais straipsniais "Laiškuose Lietuviams".

LIETUVIAI SKAUTAI, kaip skruzdėlės užimdami Jaunimo Centrą sekmadienio rytais, sulaukė trijų naujų vadovų ir pradėjo naują veiklą trimis kursais. 400 narių turintis "Lituanikos" tuntas dvejis metus bus vadovaujamas Kazio Micevičiaus, skaučių "Aušros Vartų" tuntas — D. Balzarėnės ir jūrų skaučių "Nerijos" tuntas — A. Veselkienės. Po labai ilgos pertraukos bus 24 val. ir dviejų savaitgalių kursai 40-čiai draugininkų ir jų pavaduotojų, skiltininkų kursai jaunesniesiems ir pirmosios pagalbos kursai visiems.

A. STULGINSKIO VARDU pavadinta moksleivių ateitininkų kuopa lapkričio 12 surengė pirmąją savo šventę. Tai Čikagos apylinkių jaunimas, kuris renkasi privačiuose priemiesčių namuose. Pradėjusi veiklą su keliais nariais, kuopa jau

turi jų per 20. Kun. Stasys Yla pašventino naują vėlavą (kūmais buvo E. Razmienė ir V. Soliūnas) ir prisakdino naujus narius. Kuopos globėjai — G. Zukauskienė ir A. Vasiliauskas.

JADVYGOS PAUKSTIENĖS-DOBKEVICIŲTĖS dailės paroda Čiurlionio galerijoje baigėsi lapkričio 26. Alijeinė tapybą įvairino akriligos, akvareles ir rašalu atlikti kūrinių. Jų temos — nuo lietuviškų ("Praelitis Lietuva", "Juratė ir Kastytis", "Pabaigtuvės") iki Čikagos išpūdžių ("Lotynų apylinkė", "Pirmasis sniegas", "Miesto centras") ir beveik bevardžių kūrinių ("Kompozicija").

ČIKAGOS LIETUVIŲ STYGINIO ANSAMBLIO koncerte salė buvo pilna, kai ansamblio dirigentas Faustas Strolia išėjo pakelti lazdelės ir klausytojų žavėti Mozarto, J. S. Bacho, R. Strausso, Padilla, Bartoldy ir kitų klasikinių kūrinių bei lietuvių kompozitorių kūryba. Pastarojoje dainavo ir sol. Praurimė Ragienė (V. Jančio "Nedvelk vėjelį", M. Petrausko Birutės arija iš operos "Birutė" ir K. Kavcko "Na, tai kas"). Devyniolika muzikantų su koncertmeisteriu Povilu Matuku grojo J. A. Kačanausko, St. Simkaus, M. K. Čiurlionio (Menuetas iš styginio kvarteto), M. K. Oginskio, A. Bražinsko, J. Karoso ir F. Viltinio (Liaudiškas potpourri) kūrinius. Muzikos vertintojai turbūt apgalsteis, kad šis styginis ansamblis dar nepilnavertis Niu Jorko filharmonijos orkestrui, bet per poros metų laikotarpį Faustas Strolia subūrė šios muzikos mėgėjų, įskaitant pusę jaunimo, į labai reikalingą vieneta, kurio programa įvairi ir sklandžiai, rūpestingai atliekama. Šis antrasis vieneto koncertas įvyko lapkričio 19.

AUGSTESNIOŠIOS LITUANISTIKOS MOKYKLOS baliuje lapkričio 18 grojo Bichnevičiaus orkestras rimtų žmonių publikos šokiams, o žemutinėje Jaunimo Centro salėje jaunesni mokytojai globojo mokinius ir jų draugus "Disco" šokiuose. Panašus bus ir K. Donelaičio mokyklų vakaras, kad jaunimas galėtų savo būdu pabendrauti tuo pačiu metu. Nors sąlygų tokiems vakarams Čikagos lietuvių patalpose būtų, jaunimui vakarų ar šokių, sakoma, trūksta. Meninėje programoje mokiniai vaidino ištrauką iš N. Jankutės-Užbališienės "Nuo devynių iki pirmos" (paruošė mokyt. Danutė Eidukienė ir Rūta Jautokienė), šoko tris tautinius šokus (paruošė mokyt. Nijolė Pupienė) ir dainavo mokyklos chorą su vadovu mokyt. Faustu Strolia.

DIEVDIRBYS ANTANAS POSKOCIMAS buvo įtrauktas į "Mėnas kasdieniniame gyvenime" televizijos programą lapkričio 18. Tarp norvegų, jugoslavų ir kitų grupių tautodailės atstovų filmuotas lietuvis drožė kryželius, kurių didieji stovi Dainavos stovykloje ir Jaunimo Centro sodelyje, Čikagoje.

URUGVAJIAUS LIETUVIAMS per Montevideo parapijos vikarą kun. Joną Sukacką, SJ, PLB valdybos atstovai lapkričio 19 įteikė naują IBM rašomąją mašinėlę, kuri pakels senoviskąją rašymo priemonę, atspaudžiančią "ULK Zinias", vienintelį to krašto lietuvių savaitinį leidinį.

RICHARD J. DURBIN lapkričio 7 d. rinkimuose kandidatavo į Illinois valstijos vicgubernatorių. Springfieldo (sostinės) lietuvis, baigęs Georgetown universitete teisės ir diplomatinės mokslus, šešerius metus buvo valstijos seimo senatorių patarėju. Respublikonams laimėjus gubernatūros rinkimus, demokratas Durbin nebuvo išrinktas.

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor
3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO

FB • NAMAI • Stayner, Springhurst,
• VASARNAMIAI • Wasaga, Collingwood
• ŪKIAI • (705) 445-8819
atstovas MARIO TURCO

ISTAIGOS 233-3323

NAMŲ 743-0100

DRAUDA

BALIO MASKELIUNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DAILININKUI VARNUI 100

(Atkelta iš 7-to psl.)

kais (dabar baltutėliai) ir su juoda ilgoka barzda, su šalimais esančia žmona žengia auroje.

— Tai pieštas bene 1910 ar 1911 m.

Kaip gi nevadinti dailininko Varnu veteranų veteranu?... (Jį taip pavadino čia vasarojės dail. J. Pautienius).

Užsiminiau ir apie garsųjį karikatūrų bei šaržų albumą "Ant politikos laktų", kurio beama tik kelių egzempliorių. Būtų gerai, jei kas imtųsi išleisti naują jo laidą.

Dail. A. J. Varnas gimė 1879 m. sausio 1 d. (taigi, Naujuo-

DABARTINIS KANADOS BIUDŽETAS

(Atkelta iš 6-to psl.)

vyksta koordinuoti. Nepaslapstis, kad paskutinių poros metų laikotarpį tik dvi provincijos — Alberta ir Br. Kolumbija turėjo savo metinio biudžeto perteklių (Alberta \$700 milijonų ir Br. Kolumbija \$140 mil.). Todėl šios provincijos yra suinteresuotos, kad tas pajamų perteklius būtų paskirstomas tose provincijose gyvenančių žmonių naudai, sumažinant jiems nuosavybės ar degalų mokesčius. Tai paminiu todėl, kad skaitytai susidarytų aiškesnis vaizdas, kaip sunku Kanados biudžetą suplanuoti ir visų provincijų planus bei ekonominius užmojus patenkinti.

Siuo metu Trudeau vyriausybė ypatingai susirūpinusi, kaip

siuose Metuose) Joniškyje, Šiaulių apskr. Jis savo ilgam ir įvairių nuotykių perpintame gyvenime daug ką veikė, daug kuo domėjosi, bet pagrinde buvo ir tebėra dailininkas.

Dail. A. J. Varnui, artėjančiam prie šimtinės metų amžiaus, rugsėjo 21 d. Čikagoje buvo įteikta JAV LB kultūros tarybos \$1000 dailės premija, kurios mecenatas — JAV Lietuvių Fondas. Taip pat atitinkamu jo šimtinio gimtadienio paminėjimu pasirūpino specialus komitetas. Minėjimas numatytas š. m. gruodžio 2-3 d. d. Tautinių lietuvių Namuose Čikagoje.

apstabdyti įsibėgėjusią infliaciją ir sumažinti (bent iš dalies) bedarbių skaičių. Todėl ir dabartinis biudžetas yra nukreiptas į tuos svarbiausius rūpesčius bei jų pašalinimą. Ateitis parodys, ar Otavai pavyks tuos sunkumus nugalėti.

ŠYPSENOS

Ką turėjo?

Petriukas klausia motiną:
— Ką turėjo žmonės tada, kai nebuvo nei radijo, nei televizijos?

— Ramybė, — atsakė motina.

Rusas ir šveicaras

Sovietų ambasados narys Berne dalyvavo priėmime, kuriame buvo kalbama apie sumanymą įsteigti Sveicarijoje lai-

VLIKo suvažiavimas

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo seimas posėdžius Čikagoje "Pick-Congress" viešbutyje (520 So. Michigan Ave.) š. m. gruodžio 9 ir 10 dienomis. Seime kaip nariai dalyvaus po tris atstovus iš kiekvienos VLIKui priklausančios grupės, o kaip svečiai — įvairūs visuomenės veikėjai, spaudos žmonės ir kiti. Vietiniam rengėjų komitetui vadovauja Pr. Povilaitis. Programą paruošė VLIKo valdyba. Joje numatyta įžanginė VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūno kalba, vysk. V. Brizgio invokacija, sveikinimai, įvairūs pranešimai. Pranešimus apie Tautos Fondą Kanadoje padarys jo atstovybės pirm. J. Vaičieliūnas, o Toronto atstovybės — jos pirm. A. Piravičius. Apie žmogaus teises okup. Lietuvoje kalbės Tomas Venclova, o apie būsimą Madrido konferenciją — dr. Br. Nemickas. Seimas bus baigtas bendra vakariene, kurios metu kalbą pasakys Baltiečių Santalkos pirm. dr. Ilgyars Spilners, o meninę programą atliks Laima Rastenytė ir Darius Lapinskas.

vyno ministeriją. Rusas staiga pradėjo smarkiai juoktis ir paklausė šveicarą:

— Kam jums reikalinga laivyno ministerija? Juk jūs neprieinate prie jūros.

— Kas tokio? O jūs juk turite teisingumo ministeriją, nors teisingumo nėra, — atšovė šveicaras.

Parinko Pr. Alš.

Tėviškės Žiburiai • 1978. XII. 7 — Nr. 49 (1504) • 9 psl.

ATBUNDA RUSŲ NACIONALIZMAS

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tinės srovės atstovas yra Gennadi M. Simanovas, komunizmo augintinis, bet vėliau tapęs religingu žmogumi. Pasak jo, tikėjimas į komunizmą pradėjo nykti su Stalino mirtimi. Jaunimas dairois aplinkui ir mato, kad niekas nieko netiki, įieško kuo užpildyti dvasinę tuštumą.

Simanovo nuomone, valstybė turėtų būti idėjinė, autoritetinė, susieta su tikybine Bendrija, bet ne su kompartija. Demokratija būtų pavojinga religiniam gyvenimui. Rusiškumo esmė esanti Ortodoksų Bendrija ir suaugimas su savo krašto žeme. Dėlto reikia grįžti į miestelių bei kaimų gyvenimą, į patriarchinę šeimą, kurioje moterys rūpinasi vaikais.

Pasak Simanovo, tautinės grupės Sov. Sąjungos rėmuose turėtų gyventi autonomiškai — rusai — Rusijoje, estai — Estijoje, gruzai — Gruzijoje ir t.t. Nė viena kultūra negali klestėti, jeigu jos žmonės yra sumaišyti ir išblaškyti. Tai pasakytina ir apie žydus — ir jie turėtų turėti atskirą teritoriją. Tautiškumas, pasak Simanovo, nėra rasizmas, paremtas krauju, o dvasinis, pedagoginis savitumas. Jei pvz. biologiniu požiūriu asmuo yra žydas, bet dvasiniu rusas, tai ir priklauso rusų tautai. O jei apsisprendžia būti žydu, tebūnie žydu ir tegyvena savo teritorijoje.

Tokią galvosena NYT korespondentas laiko artima nacionalizmui, kuris iškelia savąją tautą, bet niekina kitas. Taip pat ji esanti artima antisemitizmui, kurį proteguoja komunistinė valdžia, leisdamą propagandą prieš zionistus. Ir komunistai, ir nacionalistai žydas laiko pavojingais žmonėmis. Pirmieji sako, jog žydai kenkė revoliucijai, o antrieji tvirtina, kad žydai buvo pagrindiniai revoliucininkai, atnešę neletąjį Marksą į šventąją Rusiją.

Thunder Bay, Ont.

DVI PRINCESĖS. Turime dvi princeses — Cathy McKinnon ir Sharlene van Vlymen. Jos abi padeda mums lietuviškoje veikloje. Pvz. jos talkino lietuviškų dirbinių parodoje, kuri buvo surengta tautybių festivalyje. Cathy demonstravo lietuviškas lėles ir talkino pyragų pardavime Thunder Bay Mall patalpose.

I daugiakultūrę konferenciją Otavoje iš mūsų miesto buvo kviešti 4 įvairių tautybių jaunuoliai. Lietuvių Bendruomenė pasiūlė Sharlene van Vlymen, kuri sutiko ir dalyvavo kaip lietuvių atstovė. Ji ten pasveikino dalyvius sakydama "Labą dieną". Jos motina Matusaitytė kalbą ir rašo lietuviškai. Tikimės, kad ir jos dukra Sharlene išmoks lietuvių kalbos, nes labai gabi. Neseniai ji buvo išrinkta jaunimo karalaite "Miss Teen Thunder Bay" iš gana didelės įvairių tautybių grupės. Pavasarį ji ketina pradėti odontologijos studijas. E. J.

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odo, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniai 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniai uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 **531-3098** S. ir F. Janavičiai

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE
AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE
REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniai — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų • Gyvybių
* Automobilių
* Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais keliais
reikalais betkur
pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO

Anapilio žinios

— Naujųjų vargonų šventinimas — gruodžio 16, šeštadienį, 4 v.p.p. Po to — religinės muzikos koncertas ir sekmadienio Mišios. Naujų vargonų fondai aukoją \$200: B. Čičikai; po \$100: P. Gaidelis, M. Yurkšienė, A. Valienė (dail. Teleforo Valiaus prisiminimui).

— Muz. Jonas Govėdas praėjusį sekmadienį turėjo pasitarimą su jaunimu ir tėvais jaunimo choro reikalui. Jaunimo choro repeticija — ši sekmadienį, 10.30 v.r. Kviečiami nauji choristai įsijungti į chorą.

— Praėjusį sekmadienį specialus parapijos autobusas nenuvažiavo į požeminio traukinio stotį atvežti žmonių 11 v. pamaldoms. Pasiteiravus įstaigoje, buvo paaiškinta, kad tai įvyko dėl blogo oro. Atleityje autobusas, kaip visada, Islington stotyje bus įprastu laiku, būtent, prieš 10.30 v.r. — Ši sekmadienį — liet. kat. moterų šios parapijos skyriaus metinė šventė. Pamaldose draugijos narės dalyvauja organizuotai. Po pamaldų — agapė, kurioje dalyvauti kviečiamos ir šeimos.

— Bilietai į N. Metų sutikimą gaunami parapijos salėje po pamaldų; galima užsisakyti ir telefonu (žiūr. skelbimą).

— Gruodžio 5 d. Sv. Jono liet. kapinės palaidota a.a. Elena Augustinavičienė iš Delhi.

— Kalėdinės plotkelės gaunamos po pamaldų Anapilio knygyne.

— Pamaldos Staynerio-Wasagos lietuviams prieš Kalėdų šventės įvyks gruodžio 17, sekmadienį, 4 v.p.p., Staynerio kat. šventovėje.

— Susitukė: Alenas Paulius Bilgauskas ir Anne Maria Cormier.

— Pamaldos: ši šeštadienį, 10 v.r., už a.a. Jurgį Balijoną; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Stasį Ažubalį, 11 v. kat. moterų draugijos intencija ir už a.a. Bronių Karasiejų.

Lietuvių evangelikų liuteronų

Išganytojo parapijos žinios

— Sekmadienį — antrojo advento sekmadienio pamaldos 9.30 v.r. su šv. Komunija. Pamaldų metu bus paminėtos a.a. kun. Petro Dagio mirties metinės (gimė 1904. XII. 15, mirė 1977. XII. 1).

— Gruodžio 17 d., 1.30 v.p.p. III advento sekmadienio pamaldas prasidės jaunimas.

— Kadangi IV advento sekmadienis sutampa su Kūčių vakaru, vienintelės pamaldos bus gruodžio 24 d., 6 v.v., su šv. Komunija.

— Kalėdinis jaunimo pobūvis įvyks gruodžio 15 d., 7.30 v.v. — Paskutinės senųjų metų pamaldos įvyks gruodžio 31 d., 9.30 v.r.

Lietuvių Namų žinios

— Skaitykla iš posėdžių kambario perkelta į svetainę "Lokys".

— Rastos moteriškos odinės pirštinės ir pinigėlis su pinigais. Kreiptis į raštinę.

— Lietuvių Namams skubiai reikalingas tarnautojas — budėtojas. Suinteresuoti prašomi kreiptis į LN reikalų vedėją.

— Lietuviškų audinių, plokštelių, gintaro dirbinių ir knygų galima įsigyti LN popiečių metu kiekvieną sekmadienį. Ten gaunama ir Simo Kudirkos knyga anglų kalba.

— Kūčių vakarienės ir N. Metų bilietai gaunami LN pas Ald. Skilandžiūnienę trečiadieniais, penktadieniais ir sekmadieniais popiečių metu. Bilietai nerazervuojami.

— Gruodžio 10, sekmadienį, 3.30 v. p. p., paskaita apie kooperatyvinius apartamentus skaitys adv. Henrikas Steponaitis.

— Pr. sekmadienį LN popietėje, nežiūrint blogo oro, dalyvavo per 200 svečių. Svečių knygoje pasirašė: Izabelė ir Vytautas Žmuidzinai iš Rochesterio.

PENSINKINŲ PORĄ — vyras ir žmona ieško Mississaugoje, Ont., pas lietuvių nuomai tinkamo buto iš dviejų miegamųjų. Kaina — iki \$250 į mėnesį, įskaitant elektrą, dujas ir vandenį. Butas reikalingas nuo 1979 m. pavasario. Skambinti telefonu 1-945-9051.

PARDUODU salono ir valgomio baldus, žolės pjaujamą mašiną, lėkštes. Skambinti tel. 231-7015 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

FOTOGRAFAS. Darau nuotraukas įvairiomis progom. Skambinkite — JAUNIS BAKEVICIUS po 5 v. v. telefonu 766-5818 Toronto.

ALDONA'S BEAUTY SALON 1618 Bloor St. West, Toronto kviečia ponias gražiom šukuosenom; specialistė pusmetiniui (permanent) ir dažymų. Telefonas 533-2904

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVICIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos choras su dideliu pasisekimu paminėjo savo 25 metų sukaktį gruodžio 2. Salė buvo pilnutėlė žmonių, kurie su pasigėrėjimu klausėsi koncerto.

— KLK Moterų Dr-jos parapijos skyrius turės savo metinę šventę gruodžio 10, sekmadienį. Visos narės dalyvauja 11.30 v. Mišiose organizuotai su vėliava, pasipuošusios tautiniais drabužiais (kurios turi). Po Mišių Parodų salėje — agapė ir susirinkimas.

— Ateitininkų Kūčios — gruodžio 10 d., skautų Kūčios gruodžio 17 d., 5 v.p.p. didžiojo salėje.

— Uždaros rekolekcijos vyrams — gruodžio 8-10 d.d. Registruotis klebonijoj.

— Jaunu šeimų vakaras su vynu ir sūriu — gruodžio 8, penktadienį, 8 v.v., Parodų salėje.

— Mišios lietuvių kalba su gydy-mo apeigomis ir ligonių patepimu bus laikomos mūsų šventovėje gruodžio 17, sekmadienį, 7 v.v.

— Jurgio Račkaus darbų paroda gruodžio 16-17 d.d. Parodų salėje.

— Bilietai į N. Metų sutikimą gaunami par. salėje po 10 v. Mišių pas V. Tasecką.

— Kalėdinės plotkelės gaunamos klebonijoj, o sekmadieniais — zakristijoj.

— Pakrikštytas Konradas Viktoras, Gražinos (Viečerskaitės) ir Konrado Elberio sūnus.

— Tretininkų vizitacija gruodžio 17, sekmadienį.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienę, 8.30 už kazimierą ir Vytautą Gaurilų, užpr. Kunig. Birutės dr-govę, 9 v. už Bronių Čepaitį, užpr. K. B. Čepaičiai, 9.20 Gvojo Rožinio intencija, užpr. valdyba, 10 v. už Aušrą ir Antaną Sapjonių, užpr. B. Sapjoni-nienė, 11 v. už Mariją Subačienę, užpr. Lavon McGraw; sekmadienį 8 v. už Antaną ir Aušrą Sapjonių, užpr. T. Balnienę, 9 v. už Joną Maluką, užpr. A. E. Abramaičią, 10 v. už Mykolą Dervinį, užpr. S. Dervinienę, 11.30 už parapiją, 7 v.v. už Bronių Čepaitį, užpr. K. B. Čepaičiai.

Dail. Jūrātė Batūraitė-Lem-

kienė, turėjusi savo darbų parodą Toronte, grįžo į V. Vokietiją. Jei kas dar norėtų įsigyti jos darbų, gali rasti pas K. Batūrą, 102 Government Rd. Tel. 233-9917.

Toronto lietuvių vyrų choras lapkričio 25 d. koncertavo Worcesteriye, JAV-se, atlikdamas vietos lietuvių metinio parengimo meninę programą Maironio Parko salėje. Koncerto klausėsi apie 300 dalyvių. Iš 34 choristų buvo nuvykę 28. Kelionė buvo nuotykinga ta prasme, kad Toronte užsakytas ekskursinis autobusas nustačius laiką neatvyko, ir choristams teko važiuoti automobiliais. Paašikėjus klaidai, autobus b-vė nerėjo parašyti autobusą į Worcesterį pamiti choristų, bet pasiūlymas nebuvo priimtinas. Vietoje to b-vė sutiko apmokėti automobilių benzino išlaidas.

Latvijos nepriklausomybės 60-čio proga žurnalistas Lubor J. Zink dienraštyje "The Toronto Sun" XI. 27 išspausdino straipsnį, "No substitute for liberty and Freedom". Jame autorius primena sovietinę okupaciją visų trijų Baltijos valstybių ir plačiau rašo apie latvių surengtą demonstraciją Otavoje. Joje kalbėti buvo pakviesti visų Kanados partijų atstovai, bet NDP atstovas nepasirodė. Stipriausiai kalbėję konservatorių partijos pirm. ir parlamento atstovas Robert Coates. Be kitko, jis pareiškė, kad Helsinkio aktu patvirtintos Sov. Sąjungos sienos, įskaitant jos užimtus kraštus. Tuo būdu, kol viešpataus komunizmas Sov. Sąjungoje, pavergtieji negali tikėtis laisvės. Politinis atlydis esą tuščias žodis. Laisvės esą niekas negali pa-keisti.

LN Jaunimo Būrelio rengti "disco" šokiai įvyko žemutinėje LN salėje. Buvo ten ir gražaus lietuviško jaunimo. Mergaičių apranga buvo proginė. Tinkamai apsirengę atėjo ir dauguma vyrų, tik keletas nuotai-ką gadino apsirengę taip, lyg būtų atėję grovius kase: ne tik su apiplyšusiais ir nešvariais "džinsais", bet netgi su geležimi kaustytomis darbo batais. Ar ne-reikėtų tokių demonstrantų į rimtas sales visai neįsileisti?

Atitaisymas. Toronto lietuvių vy-rų chorui aukojusį eilėję ("T2" 47 nr.) turėjo būti P. Žiurinskas, o ne P. Žiuraitis.

ISNUOMOJAMAS butas su atskiru įėjimu pirmame aukšte iš dviejų kambarių, virtuvės ir prausyklų. Skambinti tel. 536-4758 Toronte.

Dail. J. RAČKAUS

grafikos-tapybos

PARODA

rengiama

gruodžio 16 - 17 d. d., Prisikėlimo parapijos Parodų salėje

Atidarymas — gruodžio 16, šeštadienį, 4 v.p.p., (iki 6 v.v.). Sekmadienį paroda atdaro

Parodą globoja ir visus kviečia atsilankyti

K.L.K. Moterų Prisikėlimo parapijos skyrius

Iškilmingas

NAUJU METU

SUTIKIMAS

Anapilyje gruodžio 31, sekmadienį, nuo 6.30 v.v.

1. 7 v.v. šilta vakarienė (paduodama į stalus)
2. Šalti užkandžiai 11 valandą vakaro
3. Visi gėrimai — šampanas ir stiprieji — įeina į bendrą kainą
4. Gera muzika; šaunus salės išpuošimas.

Stalai numeruoti. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir šokiadieniais pas A. Ščepavičienę 766-3726 arba vakarais pas R. Celejewską 231-8832. Įėjimas asmeniui — \$20.

"Aukuro" teatro spektaklis, rengtas gruodžio 3, sekmadienį, dėl blogo oro atidėtas gruodžio 9, šeštadienį, 7 v. v. Prisikėlimo salėje. Aukuriečiai vaidins intriguojančią 3 v. satyrą "Ponios Dulsienės moralė". Torontiečiai kviečiami ja susidomėti ir gausiai dalyvauti.

Siauliečių Sambūris Toronte gruodžio 10, sekmadienį, 1 v. p. p., L. Namuose, kviečia visuotinį, metinį narių susirinkimą. Sambūrio valdyba skatina dalyvauti visus, kurie yra gyvenę, dirbę ir mokęsi Siauliuose.

Profesionalų ir Verslininkų Sąjunga š.m. gruodžio 10, sekmadienį, 3.30 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose rengia paskaitą apie kooperatyvinius butus bendrabutiniuose pastatuose (condominium). Kalbės adv. H. Steponaitis.

Religinės muzikos koncertas naujų vargonų įsigijimo ir advento proga rengiamas gruodžio 16, šeštadienį, 4 v. p. p., Lietuvių Kankinių šventovėje. Koncertui pakviestas jaunas, JAV-se pagarsėjęs vargonu virtuozas Albinas-Marius Prigžintas iš Niujorko. Po vargonų pašventinimo jis pirmas prabilis įvairia spalviais jų garsais, atlikdamas pasaulinių kompozitorių kūrinius. Iš koncerto dalyvių bus laukiama tikta aiškus naujiesiems vargonams. Po koncerto — sekmadienio Mišios. Lietuvių visuomenė iš Toronte ir kitų vietovių kviečiama gausiai dalyvauti. Koncertą rengia Lietuvos Kankinių par. komitetas.

Anapilio knygyne prieškalėdinis dail. A. Petrikonio paveikslų išpardavimas sekmadieniais, gruodžio 10 ir 17 dienomis (20% nuolaida nuo jau sumažintų kainų).

Ziemos sutikimo vakaras, rengtas LN vyru, įvyko L. Namuose gruodžio 2 d. Meninę programą atliko jaunos operinės pajėgos: sol. V. Paulionis ir sol. L. Marcinkutė. Koncertą pradėjo J. Paulionis su Toredoro arija iš operos "Carmen" (Bizet) ir daina "Anoj pusėj Du-najelio" (St. Simkaus). Toliau L. Marcinkutė atliko ariją iš Puccini operos "Madame Butterfly" ir P. V. Sarpalio "Dukrūžėlių". Pagaliau abu solistai davė duetą iš Mozarto "Figaro vestuvių". Abu jaunieji solistai susilaukė labai šilto publikos priėmimo. Sol. A. Paulionis savo Toredoru parodė, kad jis jau yra įžengęs į tikrųjų operos solistų eiles.

Artėjančių švenčių proga Onutė ir Alfonsas Skrebūnai "T2" aukoją \$200. Dėkojame už duosnią paramą spaudai.

Jaunimo kongreso reikalais lapkričio 25-26 d.d. V. Vokietijoje lankėsi Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. Gabija Juozapavičiūtė ir sekretorė Jūrātė Šeškutė. Iš Čikagos buvo nuvykęs PLB vykd. vicepirm. V. Kleiza. Jis posėdžiavo su jaunimo kongreso rengėjų komitetu. Jau daug dalykų galutinai paruošta kongresui, kuris įvyks 1979 m. V. Europoje.

"Lietuvių Enciklopedijos" ir "Encyclopedia Lituanica" parengtas gruodžio 3, sekmadienį, 8.30 už kazimierą ir Vytautą Gaurilų, užpr. Kunig. Birutės dr-govę, 9 v. už Bronių Čepaitį, užpr. K. B. Čepaičiai, 9.20 Gvojo Rožinio intencija, užpr. valdyba, 10 v. už Aušrą ir Antaną Sapjonių, užpr. B. Sapjoni-nienė, 11 v. už Mariją Subačienę, užpr. Lavon McGraw; sekmadienį 8 v. už Antaną ir Aušrą Sapjonių, užpr. T. Balnienę, 9 v. už Joną Maluką, užpr. A. E. Abramaičią, 10 v. už Mykolą Dervinį, užpr. S. Dervinienę, 11.30 už parapiją, 7 v.v. už Bronių Čepaitį, užpr. K. B. Čepaičiai.

Salpos Grupės "Daina" Kalėdų švenčių rinkliavoje lapkričio 26 d. Prisikėlimo šventovėje prie įėjimo surinkta \$408.75. Parapijiečiai buvo duosniūs. Vokietijoje likę lietuviai seneliai ir ligoniai susilauks didesnių dovanėlių Kalėdom. — A. A. Onos Alimienės atminimui J. ir J. Ignatavičiai įteikė \$50 čekį. Dėkojame klebonui kun. A. Simanavičiui už leidimą aukas rinkti ir visiems aukotojams.

M.F.Y.

Kalėdų bei N. Metų sveikini-mai į šventinį "T2" nr. priima-mi iki gruodžio 12 d. Yra dvejopos formos sveikini-mai — individualūs rėmeliuose ir asmeni-niai bendrame sveikintojų są-raše. Įvairios firmos, institucijos, organizacijos paprastai naudo-jasi pirmąja forma. Jų kaina priklauso nuo užimamo ploto puslapyje. Paskiri asmenys dau-giausia įsijungia į bendrąjį svei-kintojų sąrašą, skirdami auką "T. Žiburiams".

Stambieji aukotojai. Sabina Urnežienė ir jos šeima Australi-joje paaukojo "T. Žiburiams" \$100. — Tautos Fondo atstovy-bė Kanadoje, ryšium su "T2" paslaugomis telkiant lėšas, at-siuntė \$50 kaip kalėdinę dova-ną. Išganytojo parapijos moterų draugija atsiuntė \$40. Nuoširdi padėka duosniems mūsų rė-mėjams.

"Tėviškės Žiburiams" vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais aukoją po \$25: Marija Gečienė, Albinas Gačionis ir šeima, Ste-pas Varanka ir šeima; \$18: Pet-ronėlė ir Jonas Vėgeliai; \$16: V. Matulaitis; \$15: J. J. Pilipa-vičiai ir šeima; V. ir J. Jasinevi-čiai šeima, J. A. Ramonai, Oak-ville, Ont., A. P. Ščepavičiai; \$12: B. K. Zutautai; \$10 Genutė ir Augustinas Senkai, Ina, Bro-nė ir Jonas Maziliauskai, Graži-na, Petras, Antanas ir Paulius Stauskai, J. O. Staškevičiai, Port Colborne, Ont., A. E. Heikiai, Stayner, Ont., Jadvyga Barzda-tienė, Irena ir Vytautas Pečiū-liai, Apolinaras Čepaitis, O. ir J. Dementavičiai, A. S. Petraičiai; \$8: Monika Žėkienė, Jonas ir Ona Paviloniai, Jurgis Račys; \$5: E. ir Paulius Vindašiai, Del-hi, Ont.

• Būk giliai religingas, tada su-tiksi su senėjimu, nepavydėsi jau-nystės jaunuoliams, negyvensi tikrai praeitimi, nebūsi egoistas, nebūsi vienišas, nes Dievas visada su tavi-mi, pakvies visus skausmus, įveiksi baimę bei rūpesčius ir laimingai iš šio gyvenimo "dykumos" pereisi į "pažadėtąją žemę", kur gyvensi Švenčiausios Trejybės džiaugsmingoje, mylinčioje draugystėje. A. DEEKN

Candlelight Caterers

• Baliai, vestuvės, sužadėtuves. Savininkai
• Parengimai namuose ir įstaigose. J. S. Bubuliai

Skambinti tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte

MONTREAL

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Kristaus Karaliaus šventė Sv. Kazimiero parapijoje Montreale ateitininkų ir par. jaunimo buvo reikšmingai paminėta. Per Mišias jaunimas dalyvavo su ateitininkų vėliava. Šventei pritaikyta pamokslas pasakė kun. dr. F. Jucevičius, lekejaus skaitė jaunimas, giesmes giedojo irgi jaunimas, vargonais palydint ses. Teresė. Svetainėje vyko šventės minėjimas. Apie Kristų Karalių kalbėjo P. Mališka. Montaze jaunimas gražiai pasirodė su naujomis giesmėmis ir eiliuotomis maldomis. Atsilankę į minėjimą, parapijiečiai ir svečiai džiaugėsi jaunimu. J. Adamonytė ateitininkų vardu dėkojo ses. Teresė už giesmių bei montažo paruošimą. Visi buvo pavaišinti kava.

— Lapkričio 23 d. iš Sv. Kazimiero šventovės palaidoti parapijiečiai — Ona Markevičienė, 79 m., ir Pranas Kausilius, 76 m. amžiaus.

— Pakrikštyta Liepinaitytė ir Rusilo dukrelė Dianos vardu.

— N. Metų sutikimas, rengiamas parapijos komiteto, bus su vakariene, baru ir orkestru. Galima iš anksto rezervuoti stalus. Kaina — \$18 asmeniui.

— Duetinis koncertas Aušros Vartų par. salėje įvyks gruodžio 9, šeštadienį. Dainuos solistės — G. Capkauskienė ir S. Ziemelė iš Toronto. Jos atliks keletą operinių arijų ir lietuviškų kūrinių. Rengėjai kviečia montrealiečius gausiai dalyvauti.

Lituanistinė mokykla gruodžio 17, sekmadienį, 3.30 v. p. p., Sv. Kazimiero parapijos salėje ruošia tradicinę Kalėdų eglutę. Nuo 1949 m. mūsų mažieji šioje šventėje gražiai pasirodo su lietuviška daina, deklamacija ir įdomiais vaidinimais. Šiais metais gėrėsime mūsų prieauglio darbų ir jų meniniais sugebėjimais. Nepraleiskime šios progos. Čia turės malonumo ne tik vaikai, tėvai ir seneliai, bet ir visi kiti.

"Rūtos" klubas pradėjo numatytas kultūrinės popietės. Lapkričio 22 d. viešnia iš Otavos, archeologė dr. Jadvyga Rimsaitė parodė labai įdomias skaidres iš mokslininkų ekspedicijos į pietų ašigali. Šią ekspediciją sudarė visų pasaulio kraštų mokslininkai. Jos tikslas — tirti sunkiai pasiekiamas, neištirtas vietoves ir globoti tų vietų nykstančią gyvūniją. Pilna salė klubo narių įtemptai stebėjo įdomias spalvotas skaidres ir klausė dr. J. Rimsaitės paaiškinimų. Dr. J. Rimsaitė moka vaizdžiai kalbėti ir turi daug ką pa-

P A D E K A
Dėkoju Kanados Lietuvių Bendruomenės švietimo komisiškai už man paskirtą stipendiją įgalinančią lankytis vakarinius lietuvių kalbos kursus.

Vytautas J. Greičiūnas, Newmarket, Ont.

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"
ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Tel. 766-5827

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Geriausia dovana Kalėdoms —
lietuvišku arba anglišku raidynu rašomoji mašinėlė!
SCM SMITH-CORONA
Atstovas St. Prakapas
Tel. 233-4486
49 Norseman St.
Toronto, Ont. M8Z 2P7

Arteja Kalėdos!
Mes turime neplautų džinsų
LEVI'S \$16.99
LEE \$15.99
WRANGLER \$15.99
Taip pat turime neplautų švarkų
"WORLD OF JEANS"
1543 Bloor St. West (kampus Dundas St. West)

rodyti, nes yra apkeliauvus beveik visą pasaulį su paskaitomis įvairiose mokslinėse konferencijose. Ji yra taip pat "Rūtos" klubo narė.

Sekandios kultūrinės popietės sutiko dalyvauti dr. Henrikas Nagys, dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė, dr. Jonas Mališka, kun. Jonas Kubilius ir Romas Otto.

Aušros Vartų choras pasirodė koncerte su buvusios dainų šventės repertuaru. Kas negalėjo dalyvauti Toronte dainų šventėje, girdėjo tas dainas lapkričio 25 d. AV parapijos salėje. Choriui dirigavo muzikė Mme Madeleine Roch, akompanavo muz. D. St. Pierre-Martel.

Koncertą pradėjo mišrus choras tradicine daina: "Kur giria žaliuoja". Po mišrus choro pasirodė vyrai. Trečiojo dalyje mišrus choras baigė koncertą ištarka iš operos "Parduotoji nuotaka" Smetanos "Kodėl mums nesilinksmin?". Choro vadovas sol. Antanas Keblys padėjo svečiams ir chorui už darnų ir nuosirdų darbą.

Gaila, kad tuo pačiu metu Montrealyje vyko keletas privačių pobūvių todėl parduota tik 65 bilietai. Įvertindami choro darbą, Pr. Baltuo-nis padovanojo nemažą, Briedžio kaulo skulptūrą "Sokėja", o K. Toliu-šis, D. ir J. Gražiai — po \$50. Tenka pasakyti, kad tokiam geram koncertui buvo permaža reklama, o plokštelių muzika galėjo būti įvair-resnė.

Kristaus Karaliaus šventė ir Lie-tuvos kariuomenės 60 metų atkūrimo sukaktis paminėta lapkričio 26 d. Pamaldose dalyvavo organizacijos su vėliavomis. Mišias atnasoavo kun. J. Kubilius. Savo turiningame pamoks-le jis apibūdino Kristaus ir tautos kario pareigas bei jų paskirtį. Choras giedojo specialiai skirtas tai-dainas giesmes. Pamaldos baigtos Tautos himnu. Po pamaldų vyko minė-jimas parapijos salėje. Minėjimą pradėjo pr. Kirstukas, šiauliu kuopos pirm. Vienos minutės susikaupimu buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Trumpa, bet labai įdomi ir turininga buvo dr. H. Nagio kalba. Pasak jo, tas yra karys, kuris kovoja už tautos laisvę, žmogaus teises, pavergtus brolius su ginklu, plunksna, lietuviška knyga, lietuvišku žodžiu, finansine parama. Neturime išelvi-joje mes šautuvų, bet turime laisvą lietuvišką žodį, kuris yra didelis ginklas prieš tautos pavergėjus.

Aušros Vartų vyrų oktetas, akom-panuojant M. Roch, padainavo gerai paruostų lietuviškų patriotinių ir kariškų dainų. Ilgai savo plojimais publika nepaleido mūsų vyrų. Jie priedo padainavo Maironio "Lietu-va brangi".

Minėjimo pranešėja, gimnazijos mokytoja Audronė Jonelytė, veikli jaunimo sąjungos atstovė, savo pa-reigas atliko gerai. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Po minėjimo įvyko šaulių paruoštos vaišės. Minėjimą rengė jūros šaulių kuopa. A. A.